

SBORNÍK PŘEDNÁŠEK

Tập biên các bài giảng

K posílení odborných kompetencí cizinců – podnikatelů v ČR

Phần tăng năng lực chuyên môn của người nước ngoài – doanh nghiệp tại CH Séc

Praha 2014

Sborník byl vytvořen v rámci projektu „Podpora a zařazení vietnamských imigrantů na trh práce profesním vzděláváním“ č. CZ.1.04/3.3.05/75.00005, financovaného z Evropského sociálního fondu z prostředků Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.

Tập biên được phát hành trong khuôn khổ dự án „Hỗ trợ và việc xấp xếp người nhập cư Việt Nam vào thị trường lao động theo chuyên ngành“ số CZ.1.04/3.3.05/75.00005. Dự án này được tài trợ từ quỹ xã hội châu Âu, thông qua Chương trình vận hành nguồn nhân lực và lao động (OPLZZ) và từ ngân sách quốc gia CH Séc.

Vážení čtenáři a čtenářky,

dostává se Vám do rukou sborník přednášek, které proběhly v rámci projektu „**Podpora a zařazení vietnamských imigrantů na trh práce profesním vzděláváním**“ č.

CZ.1.04/3.3.05/75.00005, financovaného z **Evropského sociálního fondu** z prostředků Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a **státního rozpočtu České republiky** prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí.

Přednášky měly za cíl posílit odborné kompetence a kvalifikaci vietnamským imigrantům jednak na pozici budoucích zaměstnanců v českém průmyslu nebo službách, jednak v roli **podnikatelů** v České republice.

Obsah kurzu byl zaměřen na **rozvoj, obnovení či zahájení podnikání**; kapitoly tohoto sborníku tudíž obsahují legislativní rámec podnikání v ČR, možnosti financování podnikání, daňový systém a evidenci, zásady jednání se zákazníkem, zákony o cenách, o ochraně spotřebitele a duševního vlastnictví, o bezpečnosti výrobků, ale také speciální předpisy pro provozovatele obchodů s potravinami, uskladnění zboží, nakládání s obaly a odpady, záruční doby aj.

Độc giả kính mến,

Độc giả có trong tay cuốn tập biên các bài giảng đã được tổ chức trong khuôn khổ dự án „**Hỗ trợ và việc sắp xếp người nhập cư Việt Nam vào thị trường lao động theo chuyên ngành**“ số CZ.1.04/3.3.05/75.00005. Dự án này được tài trợ từ **quỹ xã hội châu Âu**, thông qua Chương trình vận hành nguồn nhân lực và lao động (OPLZZ) và từ **ngân sách quốc gia CH Séc**, thông qua Bộ lao động và xã hội.

Các bài giảng có mục đích tăng cường năng lực và khả năng chuyên môn của người nhập cư Việt Nam cả trong vai trò là doanh nhân tại CH Séc lẫn trong vị thế cả của **người lao động trong tương lai trong các ngành công nghiệp Séc hoặc dịch vụ** và cả trong vai trò là **doanh nghiệp** tại CH Séc.

Nội dung của khóa đào tạo là nhằm vào **sự phát triển, khôi phục hoặc bắt đầu kinh doanh**; các chương của tập biên này bao gồm khuôn khổ pháp lý của kinh doanh tại CH Séc, những khả năng tìm nguồn vốn kinh doanh, hệ thống thuế và kế toán, các nguyên tắc đàm phán với khách hàng, luật giá cả, về bảo vệ người tiêu dùng và bản quyền sở hữu trí tuệ, về an toàn sản phẩm và một loạt các quy định pháp lý đặc biệt khác dành cho người có cửa hàng thực phẩm, cất giữ hàng hóa, xử lý bao bì và rác thải, thời hạn bảo hành v.v.

Obsah

1. Cizinecká legislativa - zákon o pobytu cizinců na území ČR	5
Luật cư trú của người nước ngoài trên lãnh thổ Séc.....	9
2. Zákon o živnostenském podnikání; exkurz do živnostenského podnikání cizinců v ČR.....	13
Luật kinh doanh cá thể; tóm tắt phần kinh doanh cá thể đối với người nước ngoài tại CH Séc.....	14
3. Obchodní zákoník	17
Bộ luật thương mại.....	17
4. Možnosti financování podnikání	17
Khả năng tìm vốn kinh doanh	19
Dluhová problematika – chủ đề nợ	21
5. Daň z příjmu fyzických a právnických osob	23
Thuế thu nhập cá nhân và pháp nhân.....	26
6. Daň ze závislé činnosti	30
Thuế từ thu nhập từ hoạt động phụ thuộc (tiền lương).....	31
7. Daňová evidence	32
Kế toán thuế	33
8. Účetnictví.....	33
Kế toán.....	35
9. Potravinová legislativa ČR a EU.....	36
Quy định pháp lý của CH Séc và EU về thực phẩm – những luật cơ bản	43
10. Základní práva a povinnosti provozovatele potravinářského podniku.....	51
Quyền và nghĩa vụ cơ bản của người vận hành doanh nghiệp thực phẩm.....	54
11. Nepotravinová legislativa - zákon o bezpečnosti výrobků a technických požadavcích na výrobky	58
Quy định pháp lý cho hàng không phải là thực phẩm – luật an toàn sản phẩm, luật yêu cầu kỹ thuật cho sản phẩm.....	62
12. Zákon o ochraně spotřebitele.....	66
Bảo vệ người tiêu dùng	69
13. Zákon o cenách	71
Luật giá.....	73
14. Zásady jednání se zákazníkem	75
Nguyên tắc thương thảo với khách hàng	75
15. Zajištění povinného servisu	75
Đảm bảo nghĩa vụ phục vụ	75

16. Přejímka zboží a kontrola kvality.....	75
Nhận hàng và kiểm tra chất lượng	77
17. Záruční doby.....	78
Thời hạn bảo hành	79
18. Obaly a odpady.....	79
Bảo quản lưu kho hàng hóa.....	81
19. Uskladnění zboží	83
Sản phẩm nguy hiểm	85
20. Reklamace.....	87
Khiếu nại.	87
21. Nebezpečné výrobky	88
Sản phẩm nguy hiểm	88
22. Ochrana životního prostředí.....	88
Bảo vệ môi trường sống.....	89
23. Ochrana duševního vlastnictví.....	90
Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ	92
24. Sanitární a ubytovací řády	94
Nội quy vệ sinh và nội quy nhà trọ.....	97

1. Cizinecká legislativa - zákon o pobytu cizinců na území ČR

Pobyt na území ČR a státní občanství

- **Krátkodobá víza** – pobyt nesmí překročit tři měsíce, vydává zastupitelský úřad ČR (tzn. mimo ČR)
- **Vízum nad 90 dnů** – uděluje oddělení cizinecké policie na žádost cizince (účelem pobytu může být zaměstnání, podnikání, studium)
 - Lhůta pro vyřízení žádostí je 120 dnů ode dne podání žádosti
 - Pokud trvá stejný účel, lze vízum opakovaně prodlužovat
 - Maximálně však může cizinec na stejném vízum pobývat v ČR **na 1 rok**
 - Účel pobytu **nelze** změnit v ČR
 - Pokud by cizinec chtěl přebývat v ČR déle jak 1 rok, může zažádat o povolení k dlouhodobému pobytu
- **Povolení k dlouhodobému pobytu** – žádat o něj může cizinec, který pobývá v ČR na základě víza k pobytu nad 90 dnů; hodlá v ČR přechodně pobývat déle jak 1 rok; za předpokladu, že trvá stejný účel pobytu (vyřizuje oddělení cizinecké policie)
 - Při pobytu v ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu lze měnit účel tohoto povolení přímo na území ČR
- **Výjezdní příkaz** – uděluje cizinecká policie, pokud dojde k ukončení legálního pobytu cizince v ČR, opravňuje cizince k pobytu (po dobu nezbytně nutnou pro vycestování) max. 60 dnů
- **Trvalý pobyt v ČR** – cizinec má ve většině oblastí života stejné postavení jako občan ČR
 - **Povolení k trvalému pobytu na základě příbuzenství s občanem ČR**
 - **Trvalý pobyt bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území ČR** - z humanitárních nebo zvláštních zřetele hodných důvodů, pokud pobývá na území v rámci přechodného pobytu a je nezletilým nebo zletilým nezaopatřeným dítětem cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, a důvodem žádosti je společné soužití těchto cizinců, nebo je manželem nebo nezletilým dítětem cizince, jemuž byl udělen azyl; pobývá na území na základě uděleného víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu, nebo pobývá na území na základě vydaného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území, pokud jeho spolupráce s orgánem činným v trestním řízení přispěla k prokázání trestného činu obchodování s lidmi nebo prokázání organizování nebo umožnění nedovoleného překročení státní hranice
 - **Trvalý pobyt podmíněný předchozím nepřetržitým pobytem na území ČR** – možno zažádat po **5 letech** nepřetržitého pobytu v ČR na základě víza k pobytu nad 90 dnů/povolení k dlouhodobému pobytu (pokud bylo účelem pobytu studium, započítává se pouze polovina pobytu)

- **Získání státního občanství ČR**

- Narozením
 - je-li alespoň 1 rodič státním občanem ČR;
 - pokud se narodilo na území ČR, jeho rodiče jsou osobami bez státního občanství a aspoň jeden z nich má trvalý pobyt na území ČR
- Udělením, pokud jsou současně splněny všechny následující podmínky:
 - Trvalý pobyt v ČR po dobu nejméně 5 let
 - Nabytím státního občanství ČR cizinec pozbude dosavadní státní občanství
 - Cizinec nebyl v posledních 5 letech v ČR odsouzen
 - Cizinec prokázal znalost českého jazyka (úroveň A1)
 - Cizinec plní povinnosti dle cizineckého zákona a povinnosti v oblasti zdravotního a sociálního pojištění, daní, odvodů a poplatků

System zdravotnictví a zdravotní pojištění

- Typy zdravotního pojištění
 - Krátkodobé (smluvní zdravotní pojištění)
 - Krátkodobé – hradí pouze nutnou a neodkladnou zdravotní péči a akutní ošetření zubů
 - Dlouhodobé – pouze u VZP; kryje užší rozsah zdravotní péče než povinné veřejné zdravotní pojištění
 - Dlouhodobé (= povinné veřejné zdravotní pojištění) –
 - platit ho musí:
 - Cizinci s trvalým pobytem
 - Azylanté
 - Cizinci, kteří jsou zaměstnáni u zaměstnavatele se sídlem v ČR (v tomto případě se podílí na úhradě pojištění kromě zaměstnance také jeho zaměstnavatel)
 - Ten, kdo si pojištění platí má stejná práva jako český pojištěnec
 - Tzn. výběr zdravotní pojišťovny, výběr lékaře a zdravotnického zařízení, zdravotní péče bez přímé úhrady (dnes někde poplatek 30,- Kč), výdej léčiv bez přímé úhrady (dnes někde poplatek 30,- Kč)

Podnikání v ČR

- Živnostenské podnikání
 - stejné postavení jako občané ČR mají cizinci s trvalým pobytem, azylanté.
 - Cizince bez trvalého pobytu musí mít za účelem podnikání povolení k pobytu (vízum, povolení k dlouhodobému pobytu)

- Pokud ohlašuje živnost nebo žádá o koncesi cizinec – zahraniční fyzická osoba, která je povinna též doložit povolení k pobytu, která splnila všechny podmínky kromě podmínky povolení k pobytu, vydá ji živnostenský úřad pro účely řízení o povolení k pobytu potvrzení, že k tomuto datu splňuje osoba všechny podmínky pro zařízení živnosti a s tímto potvrzením cizinec na zastupitelské úřadě/cizinecké policii prokazuje účel pobytu v ČR při podávání žádosti o vízum nad 90 dnů/povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.
- **Obchodní společnosti**
 - Oprávnění zahraniční osoby podnikat na území ČR vzniká ke dni zápisu této osoby do obchodního rejstříku.
 - Cizinec musí ale mít za účelem podnikání prostřednictvím obchodní společnosti povolení k pobytu za účelem účasti na právnické osobě.

Sociální zabezpečení

1. **Sociální pojištění**
 - Nemocniční pojištění – nemocensky jsou pojištěny pouze osoby, které patří do okruhu pojištěných osob a pracují v rozsahu zakládajícím účast na tomto pojištění
2. **Státní sociální podpora**
 - přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, sociální příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné, pohřebné, dávky péstounské péče
 - Nárok na podporu má - pouze **fyzická osoba a s ní společně posuzované osoby, které jsou hlášeny k trvalému pobytu** na území České republiky
 - U cizince se za trvalý pobyt na území České republiky považuje pobyt po uplynutí 365 dní ode dne hlášení k pobytu.
 - Do doby 365 dnů pobytu na území České republiky se nezapočítává doba, kdy je osoba žadatelem o udělení azylu ubytovaným v pobytovém středisku Ministerstva vnitra.
 - Žádosti o dávky se podávají na úřadech práce podle místa pobytu žadatele
3. **Sociální péče**
 - Nárok na dávky mají osoby s trvalým pobytem na území ČR, osoby s uděleným azylem nebo doplňkovou ochranou

Zaměstnání

Cizinec s trvalým pobytem

- z hlediska zaměstnávání má **stejně právní postavení jako občané České republiky** (tzn., že při výběru zaměstnání nejsou omezováni)
- Stejně se pohlíží na cizince, kteří požívají dočasné ochrany podle zvláštního zákona

Místně příslušný úřad práce

- rozhoduje o povolení k zaměstnání cizince, v jehož územní působnosti bude zaměstnávání vykonáváno.

Zaměstnavatel může cizince zaměstnávat pouze tehdy, pokud tento cizinec má

- platné povolení k zaměstnání od úřadu práce podle místa výkonu práce,

- platné vízum k pobytu za účelem zaměstnání, případně povolení ke krátkodobému nebo dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání,
- písemně uzavřenou pracovní smlouvu, DPČ, DPP
- zaměstnavatel cizince přihlásil k platbě dávek sociálního a zdravotního pojištění

Povolení k zaměstnání

- obsahuje identifikační údaje cizince, místo výkonu práce, druh práce, identifikační údaje zaměstnavatele, u něhož bude cizinec vykonávat zaměstnání, dobu, na kterou se vydává a další údaje nezbytné pro výkon zaměstnání;
- je neprenosné a vydává se na dobu určitou, maximálně však na dobu dvou let; (cizinec může žádat o vydání povolení k zaměstnání i opakovaně)
- u sezónních zaměstnanců zaměstnávaných činnostmi závislými na střídání ročních období se vydává nejdéle na dobu šesti měsíců v kalendářním roce a je možno je vydat i opakovaně za podmínky, že mezi jednotlivými zaměstnáními uplyne doba nejméně šesti měsíců;
- je platné pouze pro zaměstnání u zaměstnavatele, který je uveden v rozhodnutí; týká se i druhu a místa výkonu práce. **Má-li dojít v době před ukončením platnosti povolení k zaměstnání ke změně některých podmínek uvedených v tomto povolení, cizinec musí požádat místně příslušný ÚP o vydání nového povolení k zaměstnání;**
- se vyžaduje pro všechny pracovněprávní vztahy ve smyslu zákoníku práce vykonávané cizincem na území ČR, tj. pracovní poměr, dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti, a to i tehdy, dochází-li k souběhu těchto pracovněprávních vztahů.

Pod režim zákona o zaměstnanosti nepatří cizinec, který:

- **provozuje pracovní činnost na základě živnostenského oprávnění;**

Povolení k zaměstnání **nelze** vydat cizinci, který:

- v České republice požádal o udělení mezinárodní ochrany, nebo kterému bylo uděleno vízum k pobytu na 90 dnů za účelem strpění pobytu podle zákona o azylu a to po dobu 12 měsíců ode dne podání žádosti o udělení azylu
- nespĺňuje některou z podmínek stanovených zákonem o zaměstnanosti pro vydání povolení k zaměstnání.

Povolení k zaměstnání se **nevyžaduje u cizince**

- a. s povoleným trvalým pobytem na území ČR,
- b. kterému byl udělen azyl nebo doplňková ochrana
- c. který pobývá na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, jde-li o společné soužití rodiny s cizincem podle výše uvedeného písmene a) nebo b)

Prodloužení k zaměstnání cizince

- Cizinec může požádat příslušný ÚP nejdříve 3 měsíce a nejpozději 30 dnů před uplynutím doby platnosti vydaného povolení k zaměstnání o jeho prodloužení.
- Podmínkou je, že zaměstnání bude vykonáváno u téhož zaměstnavatele.
- Obsahuje stejné náležitosti jako žádost o povolení k zaměstnání + vyjádření zaměstnavatele, že cizince i nadále zaměstná.
- lze prodloužit pouze s přihlédnutím k situaci na trhu práce = ÚP vychází z toho, zda v daném okamžiku eviduje uchazeče, pro které by konkrétní pracovní místo dosud obsazené cizincem bylo vhodné.
- Předpokladem je, že cizinec obdrží povolení k dalšímu pobytu na území ČR.

1. Luật cư trú của người nước ngoài trên lãnh thổ Séc

Cư trú trên lãnh thổ CH Séc và quốc tịch

- **Thị thực ngắn hạn** – thời gian cư trú không được phép quá 3 tháng. Thị thực do cơ quan đại diện của CH Séc cấp (có nghĩa là nằm ngoài CH Séc)
- **Thị thực trên 90 ngày** – do cảnh sát ngoại kiều cấp trên cơ sở đơn của người nước ngoài (mục đích cư trú có thể là lao động, kinh doanh, học tập)
 - Hạn để giải quyết đơn là 120 ngày kể từ ngày thụ lý hồ sơ
 - Nếu mục đích ban đầu vẫn không thay đổi, có thể gia hạn thị thực nhiều lần
 - Thời gian dài nhất mà người nước ngoài có thể cư trú tại CH Séc trên cơ sở thị thực là **1 năm**
 - Mục đích cư trú tại CH Séc **không thể** thay đổi
 - Nếu người nước ngoài muốn cư trú tại CH Séc lâu hơn 1 năm thì có thể xin giấy phép cư trú dài hạn
- **Giấy phép cư trú dài hạn** – người ngoại quốc cư trú tại CH Séc trên cơ sở thị thực trên 90 ngày có thể xin cư trú dài hạn nếu như có ý định ở lại CH Séc lâu hơn 1 năm, với điều kiện là mục đích cư trú không thay đổi (do cảnh sát ngoại kiều giải quyết)
 - Khi cư trú tại CH Séc trên cơ sở giấy phép cư trú dài hạn, có thể thay đổi mục đích của cư trú trực tiếp trên lãnh thổ CH Séc
- **Lệnh ra khỏi lãnh thổ** – do cảnh sát ngoại kiều cấp nếu như cư trú hợp pháp tại CH Séc của người nước ngoài bị kết thúc. Lệnh này cho phép người nước ngoài cư trú hợp pháp với thời hạn là 60 ngày (khoảng thời gian cần thiết để ra khỏi lãnh thổ)
- **Vĩnh trú tại CH Séc** – người nước ngoài có vị thế như công dân CH Séc trong nhiều lĩnh vực của cuộc sống
 - **Giấy phép vĩnh trú trên cơ sở có quan hệ gia đình với công dân CH Séc**
 - **Vĩnh trú mà không cần phải cư trú không gián đoạn trên lãnh thổ CH Séc** – với lý do nhân đạo hoặc với những lý do đặc biệt chính đáng khác, nếu người nước ngoài cư trú trên lãnh thổ trong khuôn khổ cư trú tạm thời và là con chưa đủ tuổi thành niên và không có ai chăm sóc của người nước ngoài mà người này có vĩnh trú và lý do đơn xin vĩnh trú là đoàn tụ gia đình với người nước ngoài này, hoặc là vợ (chồng) hoặc con chưa đủ tuổi thành niên và không có ai chăm sóc của người nước ngoài mà người này được vĩnh trú trên cơ sở tị nạn; người ngoại quốc có thể được vĩnh trú nếu cư trú trên lãnh thổ trên cơ sở thị thực dài hạn trên 90 ngày, hoặc giấy phép cư trú dài hạn, hoặc được cư trú dài hạn với mục đích được bảo vệ trên lãnh thổ, trong trường hợp mà sự hợp tác của người này với các cơ quan tố tụng hình sự đóng góp được phần nào vào việc xác minh được tội phạm buôn bán người hoặc tội tổ chức đưa người vượt biên trái phép.
 - **Vĩnh trú với điều kiện phải cư trú không gián đoạn trên lãnh thổ CH Séc** – có thể nộp đơn xin vĩnh trú sau **5 năm** cư trú không gián đoạn tại CH Séc trên cơ sở thị thực trên 90 ngày hoặc giấy phép cư trú dài hạn (trong trường hợp cư trú với mục đích học tập, chỉ được tính là một nửa thời gian cư trú)
- **Được cấp quốc tịch CH Séc**
 - Khi ra đời
 - Nếu một trong hai bố mẹ là công dân của CH Séc;
 - Nếu trẻ được sinh ra trên lãnh thổ CH Séc và cha mẹ của trẻ không có quốc tịch và ít nhất một trong hai cha mẹ có vĩnh trú trên lãnh thổ CH Séc
 - Được cấp, nếu đồng thời đáp ứng được tất cả các điều kiện dưới đây:
 - Có vĩnh trú tại CH Séc ít nhất là 5 năm

- Người nước ngoài cất quốc tịch cũ của mình khi nhận quốc tịch CH Séc
- Người nước ngoài không có tiền án tiền sự trong vòng 5 năm cuối tại CH Séc
- Người nước ngoài có trình độ tiếng Séc A1
- Người nước ngoài thực hiện đầy đủ nghĩa vụ theo luật người nước ngoài và nghĩa vụ trong các lĩnh vực bảo hiểm y tế, xã hội, đóng thuế

Hệ thống y tế và bảo hiểm y tế

- Các loại bảo hiểm y tế
 - Ngắn hạn (bảo hiểm y tế theo hợp đồng)
 - Ngắn hạn – bảo hiểm này chỉ chi trả cho các khoản chăm sóc y tế cần thiết và khôn thể trì hoãn và khám răng cấp cứu
 - Dài hạn – chỉ có VZP mới có dạng bảo hiểm này; bảo hiểm này chi trả cho việc chăm sóc y tế với quy mô hạn hẹp hơn so với bảo hiểm y tế công
 - Dài hạn (= bảo hiểm y tế công bắt buộc) –
 - Đối tượng phải trả:
 - Người nước ngoài có vĩnh trú
 - Người tị nạn
 - Người nước ngoài làm việc cho chủ sở hữu lao động có trụ sở tại CH Séc (trong trường hợp này thì cả người lao động và chủ sở hữu lao động đều tham gia trả bảo hiểm]
 - Ai tra bảo hiểm đều có quyền giống như công dân Séc
 - Điều này có nghĩa là có thể tự chọn hãng bảo hiểm, bác sĩ đa khoa, cơ sở y tế, dịch vụ y tế mà không phải trả tiền trực tiếp (hiện tại chỉ có lệ phí là 30 korun), việc mua thuốc cũng không phải trả tiền trực tiếp (hiện tại có một số nơi thu lệ phí là 30 korun).

Kinh doanh tại CH Séc

- **Kinh doanh bằng giấy kinh doanh**
 - người nước ngoài có vĩnh trú và tị nạn có các điều kiện giống như công dân của CH Séc
 - người nước ngoài không có vĩnh trú phải có giấy phép cư trú với mục đích kinh doanh (thị thực, giấy phép cư trú)
 - trong trường hợp người nước ngoài thông báo kinh doanh hoặc xin giấy phép doanh nghiệp – người nước ngoài cũng phải trình giấy phép cư trú và có đủ các điều kiện trừ điều kiện được phép cư trú, thì phòng quản lý kinh doanh sẽ cấp giấy kinh doanh phục vụ cho việc giải quyết cấp giấy phép cư trú, với điều kiện là cho tới thời điểm được cấp giấy phép kinh doanh, người nước ngoài phải đáp ứng mọi điều kiện để được cấp giấy kinh doanh và với chứng nhận này người nước ngoài chứng minh mục đích cư trú tại CH Séc cho cơ quan đại diện của CH Séc hoặc cảnh sát ngoại kiều khi xin cấp thị thực trên 90 ngày hoặc cư trú dài hạn với mục đích kinh doanh.
- **Công ty thương mại**
 - Giấy phép cho cá nhân nước ngoài kinh doanh trên lãnh thổ CH Séc có hiệu lực từ ngày đăng ký cá nhân này vào trong doanh bạ

- Tuy nhiên để có thể kinh doanh thông qua công ty thương mại, người nước ngoài phải có giấy phép cư trú dài hạn với mục đích là thành viên của pháp nhân (công ty).

An sinh xã hội

1. Bảo hiểm xã hội

- Bảo hiểm khi nằm viện – chỉ các cá nhân thuộc nhóm được bảo hiểm, đang lao động trong phạm vi gia đình vào bảo hiểm này mới có bảo hiểm khi nằm viện (ốm đau)

2. Trợ cấp xã hội nhà nước

- phụ cấp cho con cái, nghỉ đẻ, phụ cấp xã hội, phụ cấp nhà ở, tiền đẻ, chôn cất người quá cố, phụ cấp chăm sóc nuôi dưỡng
- chỉ có **cá nhân và những cá nhân có vĩnh trú** trên lãnh thổ **CH Séc được xét cùng với cá nhân này** mới được nhận trợ cấp
- đối với người nước ngoài, vĩnh trú trên lãnh thổ **CH Séc được tính là cư trú qua 365 ngày kể từ ngày đăng ký cư trú.**
- **thời gian khi mà cá nhân là đương đơn xin tị nạn và được ở tại các trại của Bộ nội vụ không được tính** vào khoảng thời gian 365 ngày cư trú trên lãnh thổ CH Séc.
- Đơn xin trợ cấp được nộp tại các phòng lao động theo nơi thường trú của đương đơn.

3. Chăm sóc xã hội

- Các cá nhân có vĩnh trú trên lãnh thổ CH Séc và các cá nhân được tị nạn hoặc được bảo vệ có quyền được xin trợ cấp

Lao động, việc làm

Người nước ngoài có vĩnh trú

- xét khía cạnh lao động, việc làm thì người nước ngoài có vĩnh trú có **vị thế pháp lý giống như công dân CH Séc** (có nghĩa là người nước ngoài không bị hạn chế khi chọn việc làm)
- người nước ngoài đang được bảo vệ tạm thời theo luật đặc biệt cũng có vị thế như vậy

Phòng lao động trực thuộc

- quyết định về việc cấp giấy phép lao động cho người nước ngoài ở nơi có việc làm trực thuộc thẩm quyền của phòng này

Chủ sở hữu lao động chỉ có thể nhân người nước ngoài khi mà người này có

- giấy phép lao động còn giá trị do phòng quản lý lao động, nơi việc làm trực thuộc, cấp
- thị thực với mục đích lao động còn giá trị, hoặc giấy phép cư trú ngắn hoặc dài hạn với mục đích lao động
- hợp đồng lao động đã được ký kết
- chủ sở hữu lao động đã đăng ký người nước ngoài vào bảo hiểm y tế và xã hội.

Giấy phép lao động

- bao gồm các thông tin cá nhân của người nước ngoài, nơi làm việc, loại công việc, dữ liệu của chủ sở hữu lao động, nơi mà người nước ngoài sẽ làm việc, thời gian làm việc và những thông tin cần thiết khác cho việc thực hiện công việc;
- không sang tên được và chỉ được cấp theo thời hạn nhất định, và nhiều nhất là 2 năm; (người nước ngoài có thể xin cấp lại nhiều lần giấy phép lao động)
- được cấp nhiều nhất là 6 tháng trong 1 năm cho người lao động được nhận vào làm những công việc phụ thuộc vào sự thay đổi của mùa màng và có thể được cấp lại nhiều lần với điều kiện là giữa các công việc phải có khoảng thời gian cách nhau là 6 tháng;
- chỉ có giá trị cho công việc của chủ sở hữu lao động được nêu trong quyết định; điều này liên quan cả tới loại công việc và nơi làm việc. **Nếu có sự thay đổi một số điều kiện nào đó trong công việc trước khi giấy phép lao động hết hạn, người nước ngoài phải xin cấp giấy phép lao động mới tại phòng quản lý lao động trực thuộc;**
- cần có cho tất cả các quan hệ lao động được định nghĩa trong Bộ luật lao động và các công việc này do người nước ngoài thực hiện trên lãnh thổ CH Séc, có nghĩa là quan hệ lao động, thỏa thuận công việc, thỏa thuận việc làm và thậm chí cả khi có tất cả những quan hệ lao động này song song.

Người nước ngoài không thuộc chế độ của luật việc làm, nếu:

- **làm việc trên cơ sở giấy phép kinh doanh;**

Giấy phép lao động **không thể cấp** cho người nước ngoài trong trường hợp mà

- đã xin được bảo vệ quốc tế tại CH Séc hoặc đã được thị thực trên 90 ngày với mục đích chịu đựng theo luật tị nạn, cụ thể là trong vòng 12 tháng kể từ ngày nộp đơn xin tị nạn
- không đáp ứng được một trong những điều kiện được luật lao động quy định cho việc cấp giấy phép lao động.

Người nước ngoài không phải có giấy phép lao động

- d. khi có vĩnh trú tại CH Séc,
- e. khi được tị nạn hoặc được bảo vệ bổ sung
- f. khi cư trú tại CH Séc trên cơ sở giấy phép cư trú dài hạn với mục đích đoàn tụ gia đình, nếu là đoàn tụ với người nước ngoài theo khoản a) hoặc b) nêu trên đây

Gia hạn giấy phép lao động đối với người nước ngoài

- Người nước ngoài có thể xin phòng quản lý lao động trực thuộc gia hạn giấy phép lao động sớm nhất là 3 tháng và muộn nhất là 30 ngày trước khi giấy phép lao động hết hạn
- Điều kiện ở đây là vẫn là công việc cũ ở nơi làm việc cũ.
- Đơn xin gia hạn có đủ những yêu cầu giống như đơn xin cấp giấy phép lao động và cộng thêm giấy của chủ sở hữu lao động là vẫn tiếp tục nhận người này làm việc.
- Chỉ có thể gia hạn sau khi đã xem xét tình hình trên thị trường lao động. Phòng quản lý lao động sẽ xem xét xem hiện tại có ai đang xin việc phù hợp với đúng vị trí người nước ngoài đang làm không.
- Với điều kiện là người nước ngoài sẽ được tiếp tục cư trú trên lãnh thổ CH Séc

2. Zákon o živnostenském podnikání; exkurz do živnostenského podnikání cizinců v ČR¹

Živností se rozumí za prvé *soustavná činnost*, za druhé *provazovaná samostatně, vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost*, za třetí *za účelem dosažení zisku* a za čtvrté *za podmínek stanovených dále zákonem*². Znakem je tedy soustavnost, která ale není nezbytně nepřetržitostí, a samostatnost v protikladu k závislosti, resp. k hierarchickému postavení v pracovněprávních vztazích.

Živnostenský zákon definuje zahraniční osoby podle místa bydliště fyzické osoby a sídla osoby právnické. Má-li osoba trvalý pobyt mimo území ČR, je považována za zahraniční osobu, a jako taková má v zákoně speciální úpravu³. Zahraniční fyzická osoba musí např. kromě dokladů o splnění všeobecných podmínek doložit doklad o uděleném dlouhodobém vízu či povolení k dlouhodobému pobytu. V následujícím textu bude zmíněna pouze právní úprava ve vztahu k živnosti ohlašovací.

Stručně lze shrnout, že praktický postup je následující: zahraniční fyzická osoba starší 18 let prokáže svoji bezúhonnost a současně se zaplacením správního poplatku uvede v ohlášení živnosti požadované údaje, zejm. doloží adresu bydliště na území ČR, a pokud je místo provozování živnosti v pronajatém prostoru, doloží souhlas vlastníka objektu. Živnostenský úřad příslušný podle místa živnostenského podnikání ŽÚ osvědčí splnění podmínek pro účel řízení o povolení k pobytu⁴ a vydá výzvu k doložení dokladu o povoleném pobytu na území ČR. Po doložení této poslední podmínky vydá ŽŽ živnostenský list; živnostenské oprávnění zahraničním osobám pak vzniká dnem jejich zápisu do obchodního rejstříku na místně příslušném krajském soudu (nebo obdobného) rejstříku⁵. Obdobně se postupuje při prodlužování povolení, kdy je cizinec povinen na výzvu doložit ŽÚ nové povolení. Není-li doloženo, oprávnění zaniká posledním dne lhůty stanovené ve výzvě⁶.

Živnostenské oprávnění lze zrušit nejen pro obecné důvody, ale v případě cizince i pro zánik, resp. zrušení oprávnění k pobytu na území ČR. Provozování činnosti, která je živností, bez oprávnění, je přestupkem⁷. Povinností podnikatele je viditelně označit místo podnikání, pokud se liší od bydliště. Podnikatel je také povinen písemně hlásit případné přerušení živnosti, pokud se jedná o dobu delší než 6 měsíců⁸. Zde ovšem do úpravy oprávnění živnostníka dle ŽŽ - nenahlásit přerušení živnostenského podnikání, je-li doba přerušení kratší než 6 měsíců - zásadním způsobem zasahují povinnosti cizince plynoucí z oprávnění k pobytu dle ZoPC. Vyjma cizinců s trvalým pobytem, je cizinec po dobu oprávnění k pobytu povinen plnit předem vymezený účel pobytu. Je-li tímto účelem samo živnostenské podnikání, cizinec nemá možnost své živnostenské podnikání přerušit, resp. takové přerušení by mohlo mít za následek zahájení řízení o zrušení oprávnění k pobytu dle ZoPC⁹. Novelou účinnou od 1. 1. 2011 bylo do ZoPC vloženo omezení spočívající v možnosti žádosti o nové povolení pouze v době dlouhodobého pobytu po předchozím alespoň

¹ Zdroj: *Úskalí (ne)zaměstnanosti cizinců v České republice*. Organizace pro pomoc uprchlíkům, o.s. Praha 2011.

² Viz § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, dále jen ŽŽ.

³ Viz § 5 odst. 2 ŽŽ.

⁴ Viz § 47 odst. 7 ŽŽ.

⁵ Viz § 10 odst. 5 ŽŽ.

⁶ Viz § 57 odst. 2 ŽŽ.

⁷ Viz § 61 odst. 3 písm. a) ŽŽ.

⁸ Viz § 31 odst. 11 a...

⁹ Viz § 37 odst. 1 písm. b)

dvouletém pobytu na území¹⁰; tj. o takové nové povolení nelze požádat v době pobytu na území na základě víza strpění – pokud správní orgán neprodlouží povolení za jiným účelem a v řízení je podána žaloba proti rozhodnutí správního orgánu. A dále, cizince musí pobývat minimálně 2 roky na území ČR na základě oprávnění k pobytu za jiným účelem, než je podnikání. Nově při prodlužování povolení k pobytu za účelem podnikání může Ministerstvo vnitra požádat také o předložení platebního výměru daně z příjmu¹¹.

Obdobně k již uvedené povinnosti ÚP je povinen i živnostenský úřad oznamovat ministerstvu pobytově relevantní skutečnosti, tj. situace, kde skončení živnostenského oprávnění může mít za následek zrušení uvedeného oprávnění k pobytu pro neplnění účelu pobytu¹². Dále, soud určený k vedení obchodního rejstříku či jiný orgán evidující podnikající fyzické osoby oznamuje ministerstvu změnu nebo výmaz zápisu cizince s výjimkou občanů EU. Taktéž okresní správa sociálního zabezpečení ohlašuje přerušeni nebo ukončení výkonu samostatné výdělečné činnosti, s výjimkou občanů EU.¹³

Právní rámec je zde nutné doplnit o praktický příklad: cizinec pobývá na území již řadu let, původně přicestoval na dlouhodobé vízum za účelem zaměstnání, to mu bylo i opakovaně prodlouženo. Při poslední žádosti ale s odůvodněním v podobě ekonomické krize a povinnosti ÚP upřednostnit české či evropské cizince mu povolení k zaměstnání nebylo prodlouženo. Cizinec si proto požádal o nové povolení k pobytu za jiným účelem, podnikáním. Řada cizinců v obdobné situaci pak buď sama, nebo častěji přes zprostředkovatele, od možnosti požádat si o prodloužení pracovního povolení upustila a rovnou žádali o změnu účelu pobytu na podnikání. Faktické zaměstnání se ale ve valné většině případů nezměnilo, pouze povinnost platit zdravotní a sociální pojištění zůstala na cizinci (viz tzv. švarcsystém¹⁴). Při cestách do země původu za zbytkem rodiny, či pouze z finančních důvodů se mnoho cizinců na určité období odhlášovalo z evidence u okresní správy sociálního zabezpečení, čímž jim nevznikla povinnost v tomto období hradit platby/zálohy na pojistné s tím, že pozastavují živnost, a to bez nahlášení tohoto údaje ŽÚ, neboť doba přerušeni nepřesáhla 6 měsíců. Od roku 2010 se pak cizinecká policie začala dožadovat informací od okresní správy sociálního zabezpečení, zda cizinec, žádající si o prodloužení povolení za účelem podnikání, nebyl nikdy v době předchozího povolení k pobytu z evidence okresní správy sociálního zabezpečení odhlášen, resp. zdali svoji registraci na okresní správě sociálního zabezpečení neopravoval, tj. zpětně se k pojistnému nepřihlásil a neuhradil penále. Z neplacení, stejně tak jako ze zpětného uhrazení pojistného dovozovala cizinecká policie, že cizinec neplnil po celou dobu pobytu účel pobytu a při žádosti o prodloužení povolení žádost zamítla. Celý řetězec má dle autorky řadu právních chyb, nicméně byl do konce roku 2010 důsledně aplikován.

2. Luật kinh doanh cá thể; tóm tắt phần kinh doanh cá thể đối với người nước ngoài tại CH Séc

Kinh doanh được hiểu là hoạt động có hệ thống, thứ 2 là được thực hiện độc lập bằng tên của mình và với trách nhiệm của mình, thứ 3 mục đích là để kiếm lời và thứ 4 là tuân theo

¹⁰ Viz § 45, 1 poslední věta ZoPC: Cizinec, který hodlá na území pobývat za účelem podnikání, může o takovou změnu požádat, pokud je držitelem platného povolení k dlouhodobému pobytu a na území pobývá po dobu delší než 2 roky.

¹¹ Viz § 46 odst. 7 písm. f) ZoPC.

¹² Dle § 106 odst. 2 se jedná o přerušeni, pozastavení, zánik nebo zrušení živnostenského oprávnění cizince s dlouhodobým vízem nebo povolením k dlouhodobému pobytu.

¹³ Viz § 106 odst. 7 a odst. 8 ZoPC.

¹⁴ Podstatou je obcházení povinnosti zaměstnavatele dle § 74 odst. 1 ZP „zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru“. Základním pro rozlišení outsourcingu a uvedeného obcházení Podstatou je obcházení povinnosti zaměstnavatele dle § 74 odst. 1 ZP „zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru“. Základním pro rozlišení outsourcingu a uvedeného obcházení.

qui định mà luật đề ra¹⁵. Đầu tiên là hệ thống, mà không nhất thiết là phải liên tục, và độc lập ngược với sự phụ thuộc, hay là vị thế phân cấp trong quan hệ lao động.

Luật kinh doanh định nghĩa người nước ngoài theo địa chỉ cá nhân và trụ sở của công ty. Nếu như cá nhân có cư trú ngoài Séc thì được coi là người nước ngoài và có những sửa đổi đặc biệt trong luật¹⁶. Doanh nghiệp nước ngoài phải, thí dụ ngoài những giấy tờ đúng theo qui định chung, trình giấy chứng nhận được cấp visa dài hạn hoặc cư trú dài hạn. Trong phần tiếp theo chỉ đề cập đến sửa đổi qui định có liên quan đến kinh doanh có trách nhiệm phải khai báo.

Có thể tổng quát ngắn gọn như sau: doanh nghiệp nước ngoài trên 18 tuổi trình giấy không tội phạm và đồng thời với trả lệ phí hành chính đưa vào khai báo kinh doanh những số liệu đòi hỏi, chủ yếu trình địa chỉ trên lãnh thổ Séc và nếu địa điểm nơi thực hiện kinh doanh là thuê lại thì phải trình sự đồng ý của chủ. Cơ quan quản lý giấy phép thương mại tương ứng theo địa điểm kinh doanh, phòng quản lý giấy phép kinh doanh chứng nhận đủ điều kiện cho mục đích xét duyệt giấy phép cư trú¹⁷ và gọi trình giấy tờ về được phép cư trú trên lãnh thổ Séc. Sau khi trình thủ tục cuối cùng thì phòng quản lý giấy phép kinh doanh cấp giấy phép kinh doanh; quyền được phép kinh doanh của doanh nhân nước ngoài bắt đầu có từ ngày được ghi vào danh bạ thương mại ở tòa án tỉnh tương ứng với địa chỉ kinh doanh (hoặc là danh bạ tương tự)¹⁸. Tương tự như thế khi kéo dài giấy phép, khi mà doanh nghiệp nước ngoài theo lời gọi của phòng quản lý giấy phép kinh doanh phải trình cho phòng quyền cư trú mới. Nếu không trình thì quyền kinh doanh sẽ hết vào từ ngày hạn theo qui định trong giấy gọi¹⁹.

Quyền kinh doanh có thể hủy không chỉ vì những lý do chung, mà đối với doanh nghiệp nước ngoài còn mất giá trị khi mà mất hoặc bị hủy cư trú tại Séc. Thực hiện hoạt động mà là thương mại, khikhoong được quyền là vi phạm hành chính²⁰. Trách nhiệm của doanh nghiệp là đánh dấu dễ nhìn thấy địa chỉ kinh doanh, nếu như khác với địa chỉ cư trú. Doanh nghiệp có trách nhiệm thông báo bằng văn bản về việc tạm dừng kinh doanh nếu có, nếu bị dán đoạn lâu hơn 6 tháng²¹. Tất nhiên ở đây để sửa quyền kinh doanh của doanh nghiệp theo luật kinh doanh - không thông báo tạm dừng kinh doanh nếu như thời gian dừng kinh doanh không quá 6 tháng - ảnh hưởng một cách đáng kể đến trách nhiệm của người nước

ngoài suy từ quyền cư trú theo ZoPC. Trừ những người nước ngoài có cư trú vĩnh viễn, thì người nước ngoài được phép cư trú có trách nhiệm thi hành qui định mục đích cư trú. Nếu như mục đích là kinh doanh thì người nước ngoài không thể dừng kinh doanh của mình, tức là việc dừng kinh doanh đó có thể dẫn đến hậu quả là bắt đầu xét duyệt việc hủy cư trú theo ZoPC²².

¹⁵ Xem § 2 luật số 455/1991 bộ luật., về kinh doanh có giấy phép, tiếp theo chỉ ŽZ.

¹⁶ Xem § 5 mục 2 ŽZ

¹⁷ Xem § 47 mục 7 ŽZ

¹⁸ Xem § 10 mục 5 ŽZ

¹⁹ Xem § 57 mục 2 ŽZ

²⁰ Xem § 61 mục 3 chữ a) ŽZ

²¹ Xem § 31 mục 11

²² Xem § 37 mục 1 chữ b)

Sửa đổi có hiệu lực từ 1.1.2011 đã đưa vào ZoPC hạn chế khả năng đơn xin quyền cư trú mới chỉ trong thời gian cư trú dài hạn sau lần trước đó mà ít nhất là đã cư trú 2 năm²³; có nghĩa là không thể đệ đơn xin cư trú mới trong thời gian cư trú trên cơ sở visa chịu đựng - nếu như cơ quan hành chính không kéo dài giấy phép với mục đích khác và trong quá trình xét duyệt không có đơn kiện chống lại quyết định của cơ quan hành chính. Và tiếp nữa là người nước ngoài phải cư trú ít nhất là 2 năm tại Séc với mục đích không phải là kinh doanh. Mới đây thì khi kéo dài cư trú với mục đích kinh doanh thì bộ nội vụ yêu cầu trình bảng tính thuế thu nhập²⁴.

Cũng như trách nhiệm đã nêu của sở lao động thì phòng quản lý giấy phép kinh doanh cũng phải thông báo cho bộ nội vụ những thực tế liên quan đến cư trú, như là tình trạng khi mà hết hạn giấy phép kinh doanh có ảnh hưởng lớn đến việc hủy cư trú vì không đúng với mục đích cư trú²⁵. Tiếp theo là tòa phụ trách về danh bạ thương mại hoặc những cơ quan thống kê doanh nghiệp phải báo cho bộ về những thay đổi hoặc là xóa trong danh bạ của người nước ngoài trừ công dân EU. Cũng như vậy phòng xã hội huyện phải thông báo sự dán đoạn hoặc kết thúc kinh doanh, trừ công dân EU.²⁶

Khung luật ở đây là cần phải bổ sung những thí dụ thực tế: người nước ngoài cư trú nhiều năm tại đây, lúc đầu đến đây với visa dài hạn với mục đích làm việc, và được kéo dài nhiều lần. Trong lần đệ đơn cuối cùng xin kéo dài thì sở lao động với lý do là khủng hoảng và ưu tiên việc làm cho công dân Séc và EU nên không kéo dài cho anh ta. Vì vậy người nước ngoài này đệ đơn xin cư trú với mục đích khác, kinh doanh. Rất nhiều người nước ngoài trong tình cảnh tương tự đã tự mình hoặc qua môi giới, đã từ bỏ ý định xin cư trú với mục đích lao động, và đã đệ đơn thẳng xin cư trú với mục đích kinh doanh. Công việc thực tế không có thay đổi chỉ khác là nghĩa vụ đóng bảo hiểm y tế và xã hội người nước ngoài phải tự trả (xem švarcsystem²⁷). Khi về nước xuất xứ để thăm gia đình, hoặc đơn thuần chỉ vì vấn đề tài chính thì một số đông người nước ngoài tạm rút khỏi thống kê ở các phòng xã hội huyện, như vậy là trong thời gian đó họ không có trách nhiệm phải đóng bảo hiểm xã hội, bởi vì tạm dừng kinh doanh, nhưng không phải báo cho phòng quản lý giấy phép kinh doanh vì tạm dừng kinh doanh không quá 6 tháng. Bắt đầu từ năm 2010 thì cảnh sát ngoại kiều đòi hỏi thông tin từ phòng xã hội, không biết là người nước ngoài, mà đang đệ đơn xin kéo dài cư trú với mục đích kinh doanh, có khi nào tạm rút ra khỏi thống kê của phòng xã hội huyện hay không, hay là có sửa gì không trong đăng ký ở phòng xã hội, tức là có đăng ký trở lại hay không và có trả tiền phạt hay không. Không trả bảo hiểm hoặc trả bảo hiểm chậm thì cảnh sát ngoại kiều lý luận là người nước ngoài này trong quá trình cư trú không thực hiện đúng mục đích cư trú và đơn xin kéo dài sẽ bị từ chối. Theo như tác giả thì cả một dây chuyền này chứa nhiều lỗi về pháp lý, nhưng tuy nhiên cho đến cuối năm 2010 được áp dụng rất nhất quán.

²³ Xem § 45, câu cuối cùng của ZoPC: người nước ngoài mà có ý định cư trú trên đất Séc với mục đích kinh doanh, thì có thể đệ đơn đề nghị nếu như sở hữu giấy phép cư trú dài hạn và đã sống trên đất Séc hơn 2 năm.

²⁴ Xem § 46 mục 7 chữ f) ZoPC

²⁵ Theo điều § 106 mục 2 là việc dừng, dán đoạn, hết hạn hay bị hủy giấy phép kinh doanh của người nước ngoài với cư trú dài hạn.

²⁶ Xem § 106 mục 7 và mục 8 ZoPC

²⁷ Bản chất là lẫn tránh trách nhiệm của người sử dụng lao động theo điều § 74 mục 1 ZP „đảm bảo thực hiện trách nhiệm của mình chủ yếu là đối với công nhân trong quan hệ lao động“. Đánh giá cơ bản cho việc phân biệt outsourcing và hình thức lẫn tránh đã nêu, là việc không biết công việc do những nhà cung cấp thực hiện có phải là liên quan trực tiếp đến sự đảm bảo của công việc đó từ phía người sử dụng nhân lực.

3. Obchodní zákoník

Předpisy týkající se podnikání obsažené dříve v Obchodním zákoníku jsou nyní předmětem Občanského zákoníku - zákona č. 89/2012 Sb. - a vybrané body jsou obsahem dalších přednášek (Obaly, odpady; Uskladnění zboží; Reklamace aj.).

3. Bộ luật thương mại

Những quy định pháp lý liên quan tới kinh doanh trước đây có trong Bộ luật thương mại hiện là đối tượng của Bộ luật dân sự - luật số 89/2012 – và những điểm được chọn nằm trong nội dung của các bài giảng tiếp theo (Bao bì, rác thải, bảo quản cất giữ hàng hóa, khiếu nại v.v.)

4. Možnosti financování podnikání

Finanční produkty a služby v České republice poskytuje celá škála institucí, které vytvářejí finanční sektor. Tyto instituce pak obsluhují své klienty, a to produkty a službami, které se liší u různých segmentů klientů.

Finanční sektor ČR tvoří následující instituce:

- Obchodní banky univerzální i specializované (Stavební spořitelny, Hypoteční banky)
- Pojišťovny
- Penzijní fondy
- Investiční společnosti
- Burza cenných papírů Praha (BCPP) a RM-systém (RMS)
- Obchodníci s cennými papíry
- Leasingové společnosti
- Faktoringové společnosti
- Družstevní záložny
- Finanční zprostředkovatelé
- Splátkové společnosti
- Úvěrové společnosti

Služby, které nabízejí obchodní banky občanům, malým podnikatelům a středním podnikatelům:

- Přijímání vkladů
- Poskytování úvěrů
- Investice do CP na vlastní účet
- Finanční pronájem (Leasing)
- Platební styk a zúčtování
- Vydávání a správu platebních prostředků (platební karty, šeky)
- Poskytování záruk

- Otevírání akreditivů
- Obstarávání inkasa

Úvěrové produkty pro financování podnikatelské činnosti, někdy i pro běžný život rodiny, málokdy postačují vlastní finanční zdroje (jako jsou dřívější mzdy zaměstnance nebo vytvořený zisk a odpisy majetku z již zahájeného podnikání). Proto je velmi často nezbytné využít cizích zdrojů, kterými jsou nejčastěji bankovní úvěry nebo leasing.

Finanční prostředky pro potřebu podnikání pocházejí z:

- **vlastních zdrojů** (základní jmění, zákonné fondy tvořené ze zisku, kapitálové fondy, nerozdělený zisk, odpisy apod.)
- **cizích zdrojů** – úvěry (provozní a investiční), leasing, faktoring, forfaiting, fondy rizikového kapitálu apod.

Provozní úvěry

- krátkodobé úvěry na financování oběžného majetku a krátkodobých závazků
- jednorázově čerpané či revolvingové
- krátkodobá splatnost
- zajištěné i nezajištěné

Kontokorentní úvěry

- možnost čerpání úvěru přímo na kontokorentním účtu (=povolený debet běžného účtu) do určitého limitu = úvěrový rámec;
- čerpání i splácení úvěru průběžně dle potřeb klienta
- úročení pouze z vyčerpané úvěrové částky, někdy i rezervační poplatek za limit, obecně vyšší úrokové sazby
- krátkodobý úvěr - obvykle do 1 roku nutnost vyrovnat debet

Revolvingové úvěry

- čerpání krátkodobého neúčelového úvěru na úvěrovém účtu do určitého limitu

Investiční úvěry

- přísně účelové úvěry na nákup investičního majetku
- se střednědobou nebo dlouhodobou splatností
- čerpání nejčastěji na základě proplácených faktur, kontrola s rozpočtem, dohlídkou na místě
- převážně zajištěné zástavním právem + dalšími instrumenty

Komerční hypotéky

- přísně účelový úvěr sloužící převážně na nákup, výstavbu a rekonstrukci nemovitostí

- také lze poskytovat americké hypotéky bez udání účelu (vhodné i pro menší podnikatele)
- účel banka kontroluje tak, že přímo proplácí pouze faktury dodavatelů
- má obvykle delší splatnost (např. 4 - 15 let); splácí se dle splátkového kalendáře
- vždy musí být zajištěn zástavním právem k nemovitosti (vhodné komerční nemovitosti s širším účelem využití!)

Leasing

Leasing představuje pronájem věcí movitých a nemovitých na předem určenou dobu, tzn. právo nájemce užívat pronajatý předmět. V ČR jednoznačně převažuje pronájem věcí movitých (automobilů, strojů a přístrojů apod.).

Leasingové smlouvy obsahují podmínky předání předmětu a požadavky na akontaci (úhradu části ceny předmětu), leasingový koeficient – výši úročení, plán leasingových splátek až do ukončení nájemního vztahu, případně i podmínky převodu vlastnictví pronajímaného předmětu. Výše leasingové splátky (% úročení) je velmi ovlivněna i výší akontace klienta.

Srovnání úvěru a leasingu

- výhodnost vždy na základě konkrétního propočtu
- leasing je obvykle dražší (vyšší úrok), ovšem celé leasingové splátky (včetně splátek jistiny úvěru) jsou daňově uznatelnou položkou nákladů;
- nezatěžuje bilanci podnikatele
- úvěry jsou levnější (nižší úrok), daňově uznatelné jsou pouze splátky úroků, nikoliv úmor
- při pořízení předmětu na úvěr lze vytvářet daňově uznatelné odpisy
- většinou jsou vyšší nároky na bonitu žadatele u úvěrů než u leasingu, schvalování úvěru bývá obvykle delší a dokumentačně náročnější než u leasingu

4. Khả năng tìm vốn kinh doanh

Các sản phẩm và dịch vụ tài chính tại CH Séc được hàng loạt các công ty trong lĩnh vực tài chính cung cấp. Những công ty này phục vụ thân chủ của mình thông qua các sản phẩm và dịch vụ khác nhau tùy thuộc vào từng nhóm đối tượng khác nhau.

Lĩnh vực tài chính tại CH Séc được những cơ quan sau tạo nên:

- Ngân hàng thương mại phổ thông và chuyên (Quý tiết kiệm xây dựng, ngân hàng thẻ chấp)
- Hãng bảo hiểm
- Quỹ hưu trí
- Các công ty đầu tư
- Thị trường chứng khoán Praha (BCPP) và hệ thống RM (RMS)
- Doanh nghiệp buôn bán chứng khoán
- Công ty cho vay
- Công ty mua nợ bao thu
- Hợp tác tín dụng
- Môi giới tài chính

- Công ty cho vay trả góp
- Công ty tín dụng

Các dịch vụ mà ngân hàng thương mại cung cấp cho người dân, doanh nghiệp vừa và nhỏ:

- Nhận tiền gửi
- Cung cấp tín dụng
- Đầu tư vào chứng khoán theo tài khoản của mình
- Leasing
- Thanh toán và quyết toán
- Cung cấp và quản lý các phương tiện chi trả (thẻ thanh toán, séc)
- Bảo lãnh tài chính
- Mở tín phiếu
- Thanh toán chi phí hàng tháng

Các sản phẩm tín dụng để phục vụ cho hoạt động kinh doanh, đôi khi cho cuộc sống gia đình hàng ngày. Rất ít khi có đủ nguồn tài chính riêng (ví dụ để chi trả lương cho người lao động, hoặc lãi đạt được và khấu hao tài sản từ việc kinh doanh). Vì vậy cần phải có nguồn tài chính từ bên ngoài, và các nguồn này thường do ngân hàng hoặc các công ty tín dụng cung cấp.

Các phương tiện tài chính cần thiết cho kinh doanh thường có từ:

- **nguồn vốn của mình** (vốn điều lệ, quỹ bắt buộc từ lãi, quỹ vốn, lãi chưa chia, khấu hao v.v.)
- **nguồn vốn bên ngoài** – tín dụng (hoạt động và đầu tư), leasing, mua nợ bao thu, bao thanh toán tuyệt đối, quỹ vốn rủi ro v.v.

Tín dụng hoạt động

- những tín dụng ngắn hạn để mua tài sản phục vụ cho kinh doanh và trả các khoản nợ ngắn hạn
- tín dụng 1 lần và tín dụng chu chuyển
- hạn thanh toán ngắn
- có bảo hành và không có bảo hành

Vay thấu chi

- khả năng vay trực tiếp từ tài khoản thấu chi (thấu chi cho phép của tài khoản vãng lai) tới một mức được định sẵn = mức được vay;
- vay và thanh toán đều tín dụng theo nhu cầu của khách
- tính lãi suất chỉ theo khoản vay, đôi khi có thêm lệ phí để định mức vay, thường thì hình thức vay này có lãi suất cao hơn
- tín dụng ngắn hạn – thường thì 1 năm phải trả xong

Tín dụng chu chuyển

- có thể vay ngắn hạn không mục đích theo tài khoản tín dụng tới một mức nhất định

Tín dụng đầu tư

- khoản tín dụng xét theo mục đích để mua tài sản đầu tư
- với hạn thanh toán trung và dài
- thường được vay trên cơ sở các hóa đơn đã thanh toán, kiểm tra ngân sách, kiểm tra tại chỗ
- thường phải có thế chấp + một số công cụ khác

Thế nợ thương mại

- tín dụng được xét chặt theo mục đích, thường là để mua, xây hoặc tu bổ lại bất động sản
- có thể cấp tín dụng thế nợ kiểu Mỹ mà không cần nêu lý do (phù hợp cho cả doanh nghiệp nhỏ)
- ngân hàng kiểm tra mục đích bằng cách là trực tiếp thanh toán các hóa đơn của nhà cung cấp
- thường có hạn thanh toán dài hơn (ví dụ 4 đến 15 năm); trả theo lịch trả dần
- luôn phải được đảm bảo bằng quyền thế chấp bất động sản (các bất động sản thương mại phù hợp với những mục đích sử dụng rộng hơn)

Cho thuê

Cho thuê là sự cho mượn động sản và bất động sản trong một khoảng thời gian được định trước, có nghĩa là người thuê có quyền được sử dụng đối tượng được thuê. Tại CH Séc thường là hình thức thuê động sản (xe ô tô, máy, dụng cụ v.v.)

Hợp đồng thuê thường bao gồm các điều kiện bàn giao đối tượng được cho thuê và các yêu cầu đặt cọc (trả một phần giá trị của đối tượng được cho thuê), hệ số thuê – mức lãi suất, kế hoạch thanh toán cho tới khi kết thúc quan hệ thuê, hoặc cả các điều kiện chuyển quyền sở hữu của đối tượng được cho thuê. Mức trả góp (lãi suất tính theo %) thường bị ảnh hưởng nhiều từ mức tiền cọc ban đầu.

So sánh giữa tín dụng (vay) và thuê

- mức lợi thường căn cứ vào từng tính toán cụ thể
- thuê thường đắt hơn (lãi suất cao hơn), tuy nhiên tất cả các lần trả góp (kể cả lần thanh toán đảm bảo – tiền cọc) đều có thể áp dụng như chi phí để tính thuế thu nhập;
- không làm mất thăng bằng tài chính của doanh nghiệp
- tín dụng thường rẻ hơn (lãi suất thấp), chỉ được tính lãi suất từ các lần trả góp thành chi phí khi tính thuế, chứ không phải tiền trả góp
- khi mua tài sản bằng tín dụng có thể áp dụng chi phí để tính thuế thu nhập thông qua tính khấu hao

thường thì có đòi hỏi về uy tín của người đi vay khi đi vay tín dụng cao hơn so với đi thuê. Việc phê duyệt tín dụng cũng thường lâu hơn và đòi hỏi nhiều giấy tờ phức tạp hơn so với thuê.

Dluhová problematika – chủ đề nợ

Jak může vzniknout dluh – Nợ có thể phát sinh thế nào

- Neplnění smluvních podmínek – neplatíme splátky ve smlouvách (nájem, paušál na mobil, půjčka, úver, spotřebitelský úvěr apod.)

- *Không thực hiện những điều kiện đã thỏa thuận – ví dụ không trả các khoản trả góp trong hợp đồng (tiền thuê, thuê bao điện thoại, vay, tín dụng, tín dụng tiêu dùng v.v.)*
- *Neplnění povinností plateb daných zákonem – vyživovací povinnost, zálohy na zdravotní pojištění apod.*
- *Không thực hiện những nghĩa vụ phải trả theo luật quy định – tiền nuôi con, tiền tạm ứng cho bảo hiểm y tế v.v.*
- *Neplacení pokut – jízda na černo*
- *Không trả tiền phạt – chạy xe không có bằng*
- *Ručení za půjčku – zaručíme se za kamaráda, který přestane splácet*
- *Bảo lãnh vay – chúng ta đứng ra bảo lãnh cho bạn, trong khi bạn không thanh toán nợ*

Při nesplácení dluhů může přijít exekutor – Khi không trả nợ thì người tịch biên có thể đến:

- *Exekutor má rozsáhlé pravomoce – získá informace o dlužnících, jejich majetkovou a finanční situaci*
- *Người tịch biên có quyền lực rộng – có thông tin về những người nợ, về tình hình tài sản và tài chính của họ*
- *Podléhá státnímu dohledu – Ministerstvo vnitra ČR*
- *Chịu giám sát của nhà nước – bộ Nội vụ CH Séc*
- *Musí s nimi spolupracovat – soudy, orgány státní správy, banky, pojišťovny, penzijní fondy, obchodníci s cennými papíry a další právnické a fyzické osoby*
- *Phải hợp tác với họ - tòa án, các công sở nhà nước, ngân hàng, hãng bảo hiểm, quỹ hưu trí, thương gia cổ phiếu và những pháp nhân cũng như cá nhân khác*

Jinou variantou oddlužení je **Osobní bankrot** - *Một hình thức trả nợ khác là **Phá sản cá nhân***

- Podmínky pro povolení oddlužení jsou - Điều kiện để được xóa nợ là:
 - o *poctivost záměru sledovaného návrhem dlužníka na povolení oddlužení,*
 - o *tính chân thật của đề nghị của người nợ xin xóa nợ*
 - o *uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů dosažené jako plnění při oddlužení bude činit minimálně 30 % těchto pohledávek, ledaže věřitelé souhlasí s nižším plněním,*
 - o *thỏa mãn các khoản nợ không trả được của những người chủ nợ đạt được khi trả được ít nhất là 30% các khoản nợ này, trừ trường hợp các chủ nợ đồng ý với việc thanh toán nợ thấp hơn*
 - o *skutečnost, že nejde o opětovně podaný návrh dlužníka na povolení oddlužení,*
 - o *đề nghị xin xóa nợ của người nợ không phải là lặp lại*
 - o *odpovědný přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení*
 - o *người nợ có trách nhiệm thực hiện nghĩa vụ của mình trong quá trình xét phá sản*

Kam se obrátit o pomoc – Tìm sự giúp đỡ ở đâu

- *Orgány veřejné správy – Các cơ quan công*
 - o *Česká obchodní inspekce - Cơ quan thanh tra thương mại Séc*

- Finanční arbitr ČR - Trọng tài kinh tế Séc
- Exekutorská komora ČR - Phòng tịch biên Séc
- Spotřebitelské organizace – Các tổ chức cho người tiêu dùng
 - Sdružení obrany spotřebitelů ČR - Hiệp hội bảo vệ người tiêu dùng Séc
 - Sdružení českých spotřebitelů - Hội người tiêu dùng Séc
- Neziskové organizace – Các tổ chức phi lợi nhuận
 - Asociace občanských poraden - Liên hiệp các phòng tư vấn công dân
 - Člověk v tísni, o.p.s.
 - Spes, o. s.
 - Zvůle práva, o. s.

5. Daň z příjmu fyzických a právnických osob

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je velmi komplexním zákonem, který zahrnuje různé druhy a typy příjmů. Pro podnikatele je nejdůležitější §7, který se týká příjmů ze samostatné činnosti.

Daň z příjmu fyzických osob:

Sazba daně z příjmu fyzických osob v roce 2014 je 15%.

Nejdůležitější informace:

- daň z příjmů se platí za celý kalendářní rok po jeho uplynutí, tzn. daň z příjmů za rok 2014 bude zaplacená začátkem roku 2015.
- daň z příjmů je podnikatel povinen vypočítat a zaplatit sám. Výpočet musí být proveden na formuláři daňového přiznání, který vydává Ministerstvo financí. Formuláře platné pro daný rok najdete vždy na finančních úřadech nebo si formulář můžete stáhnout v online formě na internetu. Zde bychom doporučovali stahovat formuláře přímo ze stránek Ministerstva financí.
- daňové přiznání se odevzdává k 1.4. K tomuto datu musí být zaplacená i daň z příjmů dle výpočtu (reálně tedy daňové přiznání můžete odevzdat a daň zaplatit v období od 1. 1. 2015 do 1. 4. 2015 za příjmy dosažené v kalendářním roce 2014).

Postup stanovení základu pro výpočet daně je uveden u kapitol týkajících se výdajů procentem z příjmů a u daňové evidence. Zákon ale hovoří i o tzv. nezdanitelných částech základu daně, odčitatelných položkách a slevách na dani.

Zjednodušeně bychom mohli postup při výpočet daně shrnout takto:

- Příjmy za rok 2014 - výdaje za rok 2014 = rozdíl za rok 2014 čili základ daně
- Základ daně - nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky = upravený základ daně
- Upravený základ daně x sazba daně 15% = Daň z příjmů za rok 2014

- Daň z příjmů – slevy na dani = výsledná daň, kterou je poplatník povinen zaplatit finančnímu úřadu

Kde hledat informace o jednotlivých možnostech snížení daňového základu a daně:

- Nezdánitelné části základu daně najdeme v §15
- Odčitatelné položky od základu daně najdeme v §34 a následujících
- Slevy na dani pak fyzická osoba najdeme v § 35ba.

Daň z příjmu právnických osob:

Sazba daně z příjmů právnických osob je pro rok 2013 stanovena na 19 %.

Daň z příjmů právnických osob je univerzální důchodovou daní, tzn.: vztahuje se na všechny právnické osoby, jejichž výčet je omezen místem sídla nebo faktického vedení společnosti a dále zemí zdroje jejich příjmů.

Poplatníky daně z příjmů právnických osob jsou takové osoby, které nejsou fyzickými osobami. Zákon o daních z příjmů je dělí stejně jako fyzické osoby na **daňové rezidenty**, tj. právnické osoby, které mají sídlo nebo místo vedení na území České republiky, a **daňové nerezidenty**, tj. právnické osoby, které na území České republiky své sídlo ani místo vedení nemají. Je třeba zdůraznit, že daňovým rezidentem je tudíž každá právnická osoba, která má v ČR své sídlo. Pokud ale daná osoba na území České republiky sídlo nemá, ale zároveň je z tohoto území fakticky vedena tzn., že jsou odsud zejména vydávány příkazy osoby odpovědné za její vedení a provoz, je i tato osoba rovněž považována za daňového rezidenta České republiky.

Daňový rezident má daňovou povinnost vztahující se na příjmy jak ze zdrojů na území ČR, tak ze zahraničí (tzv. neomezená daňová povinnost). Daňová povinnost nerezidenta se vztahuje pouze na příjmy pocházející ze zdrojů na území České republiky.

Základ daně

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou obecně příjmy, resp. výnosy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem²⁸. Při stanovení předmětu daně je potřeba rozlišovat, zda byla daná právnická osoba založená za účelem podnikání či nikoli. Pakliže totiž nebyla založena za účelem podnikání a tedy dosahování zisků²⁹, jsou jejím předmětem daně pouze příjmy z reklam, členských příspěvků, z nájemného a z činností, z nichž zisku dosahují³⁰. Ostatní příjmy takové společnosti předmětem daně nejsou.

Základ daně se stanovuje za zdaňovací období, kterým je nejčastěji kalendářní rok. Další možností je například hospodářský rok nebo účetní období. Zdaňovací období u daně z příjmů právnických osob nemusí obsahovat vždy 12 kalendářních měsíců.

²⁸ Toto pravidlo má samozřejmě své výjimky.

²⁹ např. veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, obecně prospěšné společnosti a další zejména neziskové společnosti (ale i např. investiční nebo penzijní fondy)

³⁰ Rovněž způsob úpravy základu daně je u těchto právnických osob odlišný.

Základ daně je u právnické osoby obvykle odvozován od účetního výsledku hospodaření, který je pro účely daně z příjmů dále upravován.

Základní principy tvorby základu daně z příjmů právnických osob

Účetní výsledek hospodaření před zdaněním
(-) Příjmy, které nejsou předmětem daně
(-) Osvobozené příjmy
(-) Příjmy nezahrnované do základu daně (zejména částky již jednou u téhož poplatníka zdaněné daní z příjmů, jsou-li zahrnuty ve výnosech, a dále příjmy zdaňované v samostatných základech daně)
(-) Daňově neuznatelné rezervy a opravné položky
(+) Účetní náklady, které nejsou uznány jako náklady daňové
(+/-) Položky, které se započítávají do základu daně pouze v případě, jsou-li zaplacený
(=) Základ daně

Příjmy, které nejsou předmětu daně, jsou v případě právnických osob zejména příjmy získané zděděním nebo darováním.

Příjmů osvobozených od daně je stanoveno relativně velké množství, avšak jedná se převážně o velmi úzce specifikované a v běžné podnikatelské praxi nepříliš časté druhy příjmů.

Výpočet daně:

Obdobně, jako u daně z příjmů fyzických osob, se i v případě daně z příjmů právnických osob upravuje základ daně o nezdanitelné části základu daně, tzv. položky odčitatelné od základu daně, a vypočtenou daň je rovněž možno snižovat o slevu na dani. Následující tabulka zobrazuje postup při výpočtu finální daně z příjmů právnických osob.

Výpočet daně z příjmů právnických osob

Základ daně
<i>Položky odčitatelné od základu daně:</i>
(-) Ztráta z podnikání
(-) Odpočet výdajů na výzkum a vývoj
(=) Mezisoučet

(-) Dary na veřejně prospěšné účely (max. 5 %, resp. 10 % z mezisoučtu)
(=) Základ daně po snížení o odpočty (zaokrouhlený na celé 1000 Kč dolů)
(*) Sazba daně
(=) Daň
<i>Slevy na dani</i>
(-) Slevy na zaměstnance se zdravotním postižením
(=) Daň po slevě

Daňovou ztrátu lze uplatnit v maximálně pěti zdaňovacích obdobích následujících po tom zdaňovacím období, ve kterém byla vyměřena (tzn. deklarována v daňovém přiznání), a lze ji uplatnit buď celou v jednom období, nebo po libovolných částech. Zákon o daních z příjmů opět přesně specifikuje podmínky pro uplatnění odčitatelných položek.

Právník osoba má povinnost podat daňové přiznání do 3 měsíců od konce zdaňovacího období. Právníkové osoby, jež jsou zastupovány v daňovém řízení daňovým poradcem, a ty, které podléhají povinnému auditu, podávají daňové přiznání do šesti měsíců od konce zdaňovacího období. Poslední den lhůty stanovené pro podání daňového přiznání je zároveň i dnem splatnosti daně za dané zdaňovací období.

Stejně jako v případě fyzických osob se výše a četnost záloh na daň z příjmů právníkových osob odvozuje od poslední známé daňové povinnosti. Podmínky jsou stanoveny obdobně. Záloha na daň se zaokrouhluje na celé stovky korun nahoru.

5. Thuế thu nhập cá nhân và pháp nhân

Luật số 586/1992 về thuế thu nhập là một bộ luật rất đầy đủ, nó bao gồm nhiều loại thuế thu nhập. Đối với doanh nghiệp, quan trọng nhất là điều số 7, vì nó liên quan tới thu nhập từ các hoạt động sinh lợi độc lập.

Thuế thu nhập cá nhân:

Mức thuế thu nhập cá nhân cho năm 2014 là 15%.

Các thông tin quan trọng nhất:

- thuế thu nhập được trả cho cả năm, sau khi năm kết thúc, điều này có nghĩa là thuế thu nhập cho năm 2014 sẽ được trả vào đầu năm 2015.
- ai cũng phải tự tính thuế thu nhập của mình và tự trả. Việc tính thuế phải được thực hiện trên biểu mẫu của tờ khai thuế do Bộ tài chính phát hành. Các biểu mẫu của

hàng năm có ở các sở thuế hoặc có thể tải từ internet về. Ở đây chúng tôi khuyến cáo nên tải trực tiếp từ trang mạng của Bộ tài chính.

- tờ khai thuế được nộp muộn nhất là đến ngày 1.4, và cho đến ngày này, thuế thu nhập đã tính cũng phải được trả (như vậy, thực tế ta có thể nộp tờ khai thuế và trả thuế từ 1.1.2015 đến 1.4.2015 cho chu nhập đạt được trong năm 2014)

Cách tính căn cứ tính thuế được nêu ở các chương có liên quan tới chi phí tính theo % từ thu nhập và kế toán tính thuế. Luật cũng đề cập cả tới các khoản không chịu thuế và trừ được từ căn cứ tính thuế và giảm thuế.

Chúng ta có thể tóm tắt lại đơn giản việc tính thuế như sau:

- thu nhập trong năm 2014 – chi phí trong năm 2014 = căn cứ tính thuế cho năm 2014
- căn cứ tính thuế - các khoản không chịu thuế của căn cứ tính thuế và các khoản có thể trừ = căn cứ tính thuế đã được điều chỉnh
- căn cứ tính thuế đã được điều chỉnh x mức thuế 15% = thuế thu nhập cho năm 2014
- thuế thu nhập – giảm thuế = thuế mà người nộp thuế phải trả cho sở thuế

Tìm thông tin về khả năng được giảm từ căn cứ tính thuế ở đâu:

- Các khoản không chịu thuế tìm ở điều 15
- Các khoản có thể trừ được từ căn cứ tính thuế ở điều 34 và tiếp theo
- Giảm thuế thu nhập cá nhân ở điều 35a.

Thuế thu nhập của pháp nhân (doanh nghiệp):

Mức thuế thu nhập áp dụng cho doanh nghiệp cho năm 2013 là 19%.

Thuế thu nhập của doanh nghiệp là một loại thuế thu nhập phổ thông, có nghĩa là nó được áp dụng cho tất cả các doanh nghiệp mà việc tính thuế của các doanh nghiệp này chỉ bị giới hạn theo trụ sở của doanh nghiệp và quốc gia mà doanh nghiệp có nguồn thu nhập.

Đối tượng nộp thuế thu nhập doanh nghiệp là những pháp nhân, không phải là cá nhân. Cũng như đối với cá nhân, luật thuế thu nhập có chia ra thành **đối tượng nộp thuế có trụ sở thường trú**, có nghĩa là các doanh nghiệp có trụ sở hoặc ban lãnh đạo ở trên lãnh thổ CH Séc, và **đối tượng nộp thuế không có cơ sở thường trú**, có nghĩa là các doanh nghiệp không có trụ sở hoặc ban lãnh đạo ở trên lãnh thổ CH Séc. Cần phải nhấn mạnh rằng đối tượng nộp thuế có trụ sở thường trú là bất kỳ doanh nghiệp (pháp nhân) nào có trụ sở ở CH Séc. Nếu như doanh nghiệp nào đó không có trụ sở tại CH Séc, nhưng trong lãnh thổ CH Séc có cá nhân chịu trách nhiệm về quản lý và vận hành thường đưa ra các chỉ thị, thì doanh nghiệp (pháp nhân) này được coi là đối tượng nộp thuế có trụ sở thường trú tại CH Séc.

Đối tượng nộp thuế có trụ sở thường trú có nghĩa vụ thuế liên quan tới thu nhập cả ở CH Séc lẫn từ nước ngoài (gọi là nghĩa vụ thuế không giới hạn). Đối tượng nộp thuế không có trụ sở chỉ có nghĩa vụ thuế đối với thu nhập từ các nguồn trên lãnh thổ CH Séc.

Căn cứ tính thuế

Đối tượng thuế thu nhập của pháp nhân là những thu nhập phổ thông, hoặc là thu nhập từ mọi hoạt động và xử lý tài sản của mình³¹. Khi xác định đối tượng thuế cần phải phân biệt được xem pháp nhân này có được thành lập với mục đích kinh doanh hay không. Nếu như pháp nhân không được thành lập với mục đích kinh doanh, và vì vậy, không có lãi³², thì đối tượng thuế của pháp nhân này chỉ là thu nhập từ quảng cáo, các khoản thu nhập thành viên, từ tiền cho thuê hoặc từ các hoạt động đạt được lãi³³. Các thu nhập khác của pháp nhân này không phải là đối tượng thuế.

Căn cứ tính thuế được xác định cho kỳ tính thuế mà thường được tính là 1 năm theo lịch. Các khả năng khác ví dụ là năm kinh tế hoặc thời gian kế toán. Thời gian thuế của thuế thu nhập của pháp nhân không bắt buộc phải đủ 12 tháng theo lịch.

Căn cứ tính thuế của pháp nhân thường được tính từ kết quả kinh doanh theo kế toán. Kết quả này sẽ tiếp tục được điều chỉnh vì các mục đích thuế thu nhập.

Những nguyên tắc cơ bản của việc tính căn cứ tính thuế thu nhập pháp nhân

Kết quả kinh doanh kế toán trước khi tính thuế
(-) thu nhập không chịu thuế
(-) thu nhập được giải phóng
(-) thu nhập không tính vào căn cứ tính thuế (đặc biệt là các khoản đã được tính thuế thu nhập của đối tượng nộp thuế, nếu như chúng nằm trong mục thu, tiếp theo là các khoản thu đã được tính thuế trong các căn cứ tính thuế riêng khác)
(-) quỹ dự phòng không được công nhận trả thuế và các khoản khấu hao
(+) chi phí kế toán không được công nhận là chi phí thuế
(+/-) các khoản khác được tính vào căn cứ tính thuế chỉ khi đã được thanh toán
(=) Căn cứ tính thuế

Thu nhập không chịu thuế: đối với pháp nhân đặc biệt là các khoản thu từ thừa kế hoặc được tặng.

Các khoản thu được giải phóng thuế: có một lượng lớn các khoản này. Tuy nhiên chúng đều được định nghĩa rất rõ ràng và thường thì chúng không phải là thu nhập thường gặp.

³¹ Quy luật này cũng có những trường hợp đặc biệt.

³² Ví dụ trường đại học công lập, các cơ quan nghiên cứu công lập, các doanh nghiệp công ích và đặc biệt là các tổ chức phi lợi nhuận (nhưng cũng có cả các quỹ hưu trí và đầu tư)

³³ Cách điều chỉnh căn cứ tính thuế đối với các pháp nhân này cũng khác.

Tính thuế:

Tương tự như thuế thu nhập cá nhân, các khoản không phải trả thuế của căn cứ tính thuế trong thuế thu nhập của pháp nhân cũng được điều chỉnh. Điều này có nghĩa là các mục có thể trừ đi từ căn cứ tính thuế và thuế đã tính cũng có thể được giảm. Bảng sau cho thấy bước tính thuế thu nhập cuối cùng của pháp nhân.

Tính thuế thu nhập của pháp nhân

Căn cứ tính thuế
<i>Các mục có thể trừ đi từ căn cứ tính thuế:</i>
(-) lỗ từ kinh doanh
(-) trừ các chi phí đầu tư cho nghiên cứu và phát triển
(=) Tổng số phụ
(-) quà cho các mục đích công ích (nhiều nhất là 5 %, hoặc 10 % từ tổng phụ)
(=) Căn cứ tính thuế sau khi trừ các khoản được trừ (làm tròn xuống 1000 korun)
(*) Mức thuế
(=) Thuế
<i>Giảm thuế</i>
(-) Các khoản được giảm cho nhân công khuyết tật
(=) Thuế sau khi giảm

Thua lỗ trừ vào thuế có thể áp dụng nhiều nhất là trong vòng 5 kỳ tính thuế sau kỳ tính thuế được tính (được khai trong tờ khai thuế), và có thể trừ toàn bộ khoản lỗ trong một kỳ tính thuế, hoặc có thể tùy ý. Luật thuế thu nhập có nêu chính xác các điều kiện áp dụng các khoản có thể trừ từ căn cứ tính thuế.

Pháp nhân có nghĩa vụ nộp tờ khai thuế trong vòng 3 tháng, kể từ ngày mà thời gian thuế kết thúc. Các pháp nhân có tư vấn thuế làm đại diện trong các vấn đề liên quan tới thuế, và các pháp nhân phải có kiểm toán, nộp tờ khai thuế trong vòng 6 tháng, kể từ ngày mà thời gian thuế kết thúc. Ngày cuối cùng của thời hạn nộp tờ khai thuế cũng là ngày mà thuế cho kỳ tính thuế phải được trả.

Cũng như đối với cá nhân, mức và lượng tiền tạm ứng thuế thu nhập của pháp nhân được tính theo nghĩa vụ thuế cuối cùng. Các điều kiện cũng được quy định tương tự. Tiền tạm ứng thuế được làm tròn 100 korun lên trên.

6. Daň ze závislé činnosti

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

Poplatníci: fyzické osoby (zaměstnanci)

Plátcí daně: fyzické nebo právnické osoby (zaměstnavatelé)

Příjmy ze zaměstnání, tedy nejčastěji mzdy a platy, jsou zdaňovány prostřednictvím dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků. Za **příjmy ze závislé činnosti** jsou považovány zejména:

- příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního poměru, v němž je poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu (zaměstnavatele) povinen dbát jeho příkazů;
- příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností, a to i když nejsou povinni při výkonu práce pro družstvo nebo společnost dbát příkazů plátce;
- odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob, tzv. tantiémy;
- náhrady za výše uvedené druhy činnosti, a to i když je nevyplácí sám zaměstnavatel.

Za **funkční požitky** jsou pak považovány odměny za výkon funkce. Jedná se zejména o jednatele, poslance, členy vlád a další.

Výpočet záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků provádí zaměstnavatel z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků zúčtovaných nebo vyplacených zaměstnanci za kalendářní měsíc nebo za zdaňovací období. Vypočtenou zálohu zaměstnavatel u zaměstnance, který u něj podepsal na příslušné zdaňovací období **Prohlášení**, nejprve sníží o prokázanou částku **měsíčních slev na dani** a následně o prokázanou částku **měsíčního daňového zvýhodnění**.

Vypočtenou zálohu zaměstnavatel srazí zaměstnanci při výplatě nebo při připsání mzdy (příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků).

Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění provede zaměstnavatel za zaměstnance, pokud zaměstnanec:

- ve zdaňovacím období pobíral mzdu pouze od jednoho nebo od více zaměstnavatelů postupně a
- podepsal u všech těchto zaměstnavatelů na příslušné zdaňovací období **Prohlášení** a
- požádal písemně o provedení ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění posledního zaměstnavatele, a to nejpozději do **15. února** následujícího roku.

Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění neprovede zaměstnavatel u zaměstnance, který podá nebo je povinen podat přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

6. Thuế từ thu nhập từ hoạt động phụ thuộc (tiền lương)

Thuế thu nhập cá nhân từ hoạt động phụ thuộc và từ các chức vụ (tiền lương, tiền công)

Đối tượng nộp thuế: cá nhân (người lao động)

Người nộp thuế: cá nhân và pháp nhân (chủ sở hữu lao động)

Thu nhập từ việc làm, tức là lương, được tính thuế thông qua từng phần của căn cứ tính thuế thu nhập từ hoạt động phụ thuộc và từ việc tham gia các chức vụ. **Thu nhập từ hoạt động phụ thuộc** thường là:

- thu nhập từ quan hệ lao động trước và hiện tại mà trong đó đối tượng nộp thuế cần phải tuân thủ theo lệnh khi thực hiện công việc cho người nộp thuế (chủ sở hữu lao động);
- thu nhập từ các công việc như làm thành viên hợp tác, đại diện công ty, thành viên công ty trách nhiệm hữu hạn và đại diện pháp lý của các pháp nhân. Thu nhập này phải chịu thuế ngay cả khi không cần phải tuân thủ theo lệnh khi thực hiện công việc của người nộp thuế;
- tiền công của thành viên trong các ban của doanh nghiệp, lương giám đốc;
- các khoản tiền phụ cấp cho các hoạt động nêu trên, kể cả khi chủ sở hữu lao động không trả;

Tiền công là các khoản hỏa hồng khi thực hiện một chức vụ. Tiền công thường được trả đặc biệt cho giám đốc công ty, nghị sĩ, thành viên chính phủ v.v.

Chủ sở hữu lao động **tính tạm ứng** thuế thu nhập từ tiền lương và tiền công từ việc làm và thực hiện chức vụ được trả cho người lao động trong một tháng hoặc trong một kỳ tính thuế. Đầu tiên chủ sở hữu lao động sẽ trừ **khoản giảm thuế đã được chứng minh của tháng** từ khoản tạm ứng đã được tính cho người lao động đã ký **cam đoan** cho kỳ tính thuế liên quan, sau đó sẽ trừ khoản **miễn thuế hàng tháng**.

Chủ sở hữu lao động sẽ trừ cho người lao động khoản tạm ứng được tính khi trả lương hoặc khi tính lương (tiền lương và tiền công).

Quyết toán tiền tạm ứng hàng năm và các khoản được giảm thuế do chủ sở hữu lao động thực hiện thay cho người lao động, nếu người lao động:

- trong kỳ tính thuế nhận lương chỉ từ một hoặc lần lượt từ nhiều chủ sở hữu lao động và

- ký **cam đoan** với tất cả chủ sở hữu lao động này cho một kỳ tính thuế liên quan và
- yêu cầu bằng văn bản về việc quyết toán tiền tạm ứng hàng năm và các khoản được giảm thuế của chủ sở hữu lao động cuối cùng, muộn nhất là ngày 15.2 của năm sau.

Quyết toán tiền tạm ứng hàng năm và các khoản được giảm thuế do chủ sở hữu lao động thực hiện đối với người lao động mà nộp hoặc có nghĩa vụ phải nộp tờ khai thuế thu nhập cá nhân.

7. Daňová evidence

Dle § 7b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Cílem daňové evidence je poskytnout podklad pro zjištění daně z příjmu. Může se ale stát podkladem i pro zjištění základu jiných daní (DPH).

Zejména obsahuje údaje:

- o příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně
- o majetku a dlužích (dříve závazcích)

Všechny položky, které do daňové evidence zanášíme, musí být podloženy doklady. Doklad může být externí – jsou vyměňovány s dalšími podnikateli, například se jedná o fakturu, pokladní doklady, dodací listy, nebo se může jednat o doklad interní, který si vytváří každý podnikatel sám, např. karty majetku.

Jaké typy výdajů mohou uplatnit jako podnikatelské? Zákon o daních z příjmů hovoří o výdajích (nákladech), které musí být vynaloženy na dosažení, zajištění a udržení příjmů. To znamená, že vaše výdaje musí souviset s podnikáním a to, co nakoupíte, v podnikání použijete či vám pomůže zvýšit vaši podnikatelskou úspěšnost. Existují určité výjimky, které popisuje zákon o dani z příjmu (zejména §25).

Jednou z výjimek i je nákup hmotného majetku v hodnotě přesahující 40 000Kč a s dobou použitelnosti delší než 1 rok. Tento majetek se vede na tzv. kartách majetku a jeho uplatnění do výdajů snižujících základ daně probíhá na základě tzv. odpisů. Odpisy jsou definovány opět v zákoně o dani z příjmů §30 a následující.

Daňový základ opět spočítáme postupem: příjmy minus výdaje rovná se daňový základ.

Fyzické osoby se mohou sami rozhodnout, zda budou uplatňovat výdaje procentem z příjmu nebo povedou daňovou evidenci. Zejména záleží na činnosti, kterou vykonávají. Obecně u činnostech, kde nevznikají živnostníkovi vyšší náklady je výhodnější varianta výdajů procentem z příjmů, např. finanční poradenství, léčitelství, masáže atd. Daňová evidence je výhodnější u živnostníků, kteří mají vysoké náklady, např. prodej potravin, oděvů, nebo dalšího spotřebního zboží, výroba.

7. Kế toán thuế

Theo điều 7b của luật số 586/1992 về thuế thu nhập

Mục tiêu của kế toán thuế là cung cấp cơ sở để tính thuế thu nhập. Nó cũng có thể là cơ sở để tính căn cứ tính thuế của các loại thuế khác, ví dụ như thuế giá trị gia tăng.

Nó bao gồm các thông tin về:

- Thu và chi, trong thứ tự cần thiết để tính căn cứ tính thuế
- Tài sản và nợ

Tất cả các khoản cho vào kế toán thuế cần phải có chứng từ. Chứng từ có thể từ bên ngoài – được trao đổi với các doanh nghiệp khác, ví dụ như hóa đơn, phiếu nhận thu tiền, phiếu đóng hàng hoặc có thể là chứng từ nội mà mỗi doanh nghiệp có thể tự tạo, ví dụ như thẻ theo dõi tài sản.

Những loại chi phí nào có thể áp dụng vào kinh doanh? Luật thuế thu nhập có đề cập đến chi phí (phí tổn), cần phải có để có thể đạt, đảm bảo thu nhập. Điều này có nghĩa là chi phí cần phải liên quan trực tiếp tới kinh doanh và với những thứ mua để sử dụng cho việc kinh doanh hoặc để làm tăng khả năng thành công của kinh doanh. Có một số trường hợp đặc biệt được nêu trong luật thuế thu nhập (đặc biệt trong điều 25).

Một trong những trường hợp đặc biệt là mua động sản quá 40 000 korun và với thời gian có thể sử dụng được vượt quá 1 năm. Tài sản này sẽ được theo dõi trên thẻ tài sản và việc tính vào chi phí giảm căn cứ tính thuế thông qua khấu hao. Khấu hao được định nghĩa trong luật thuế thu nhập ở điều 30 và các điều tiếp theo.

Chứng từ thuế được tính như sau: thu trừ chi sẽ bằng căn cứ tính thuế.

Cá nhân có thể tự lựa chọn cho mình nên áp dụng chi phí theo phần trăm thu nhập hoặc tính kế toán thuế. Điều này đặc biệt phụ thuộc vào hoạt động của từng doanh nghiệp. Thường thì đối với các hoạt động mà không có chi phí cao thì việc lựa chọn tính chi phí theo phần trăm thu nhập sẽ lợi hơn. Ví dụ dịch vụ tư vấn thuế, chữa bệnh, mát xa v.v. Kế toán thuế thường có lợi hơn cho doanh nghiệp có chi phí cao, ví dụ bán thực phẩm, quần áo, đồ tiêu dùng, sản xuất v.v.

8. Účetnictví

Základním předpisem pro vedení účetnictví je zákon č. 563/ 1991 Sb., o účetnictví, který ukládá účetním jednotkám vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů.

- 1) Tento zákon stanoví v souladu s právem Evropských společenství rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost
- 2) Obsahuje účetní standardy a základní postupy, které je nutno znát a dodržovat

Zákon o účetnictví stanoví, kdo je účetní jednotkou (tzn. na koho se tento zákon vztahuje). Jedná se zejména o tyto subjekty:

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- b) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- c) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč,
- d) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí

Účetnictví má za úkol ukázat pravdivý obraz podniku, to činí prostřednictvím účetních výkazů, které obsahují:

1. Majetek podniku = co podnik vlastní

Majetek podniku se v účetnictví nazývá AKTIVA, např. peníze, výrobky, automobil, počítač, tužka, papír, tiskárna

2. Zdroje financování podniku = kde podnik bere finance na svůj majetek

Zdroje financování podniku se v účetnictví nazývají PASIVA, např. vlastní kapitál, cizí kapitál (úvěry, půjčky), závazky

Všechny účetní jednotky jsou povinny sestavit na konci účetního období účetní závěrku, kterou tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha.

Účetní evidence

Jedná se o zpracování podnikatelských aktivit takovým způsobem, aby tento záznam mohl sloužit jako průkazný materiál pro povinnosti, které na podnikatele klade legislativní systém. Zejména se jedná o daňové povinnosti, ale může se jednat o závazkové a majetkové právo podnikatele. Právní řád v ČR definuje několik způsobů, jak lze účetní evidenci vést.

Výdaje procentem z příjmů

Dle § 7 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

- Jedná se o nejjednodušší evidenci, kterou lze použít ve vztahu k dani z příjmu.
- Zákon umožňuje živnostníkům stanovit jejich výdaje procentem z dosažených příjmů.
- Evidujeme příjmy, na základě dokladů, které vystavujeme např. faktury, příjmové pokladní doklady, paragony, účtenky apod. a povinně musí podnikatel vést přehled i o pohledávkách.
- Dále je dobré sledovat závazky a hmotný majetek s pořizovací cenou nad 40 000 Kč.

Zákon o daních z příjmů stanoví různá procenta podle typu podnikání:

- 80 % z příjmů ze živností řemeslných,
- 60 % z příjmů ze živností volných a vázaných
- 40 % z příjmů další příjmy specifikované v §7 odst 7., písmeno c), nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč,

- 30 % z příjmů z pronájmu majetku zařazeného v obchodním majetku, nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč

K základu pro výpočet daně se dostaneme, když od příjmů odečteme výdaje stanovené procentem z příjmů. Daňový základ pak slouží pro výpočet daně z příjmu a dále pro další výpočet odvodu na sociální zabezpečení či zdravotní pojištění.

Například: příjmy živnostníka za rok 2013 jsou 1 000 000 Kč, zákon tomuto živnostníkovi umožňuje vypočítat jeho výdaje jako 60 % z dosaženého příjmu u živnosti volné, výdaje živnostníka za rok 2013 jsou tedy 600 000 Kč.

K daňovému základu se tedy dostaneme tak, že od příjmů odečteme výdaje: $1\,000\,000 - 600\,000 = 400\,000$ Kč. Daňový základ je 400 000 Kč.

8. Ké toán

Quy định pháp lý cơ bản cho kế toán là luật kế toán số 563/ 1991. Luật này quy định cho các đơn vị làm kế toán phải tính kế toán như một hệ thống ghi chép kế toán.

- 3) Chiếu theo luật pháp của EU, luật này quy định về quy mô và phương pháp tính kế toán và những yêu cầu về tính chứng minh của nó.
- 4) Nó bao gồm các chuẩn kế toán và các bước cơ bản cần phải biết và tuân thủ

Luật kế toán quy định ai là đơn vị kế toán (có nghĩa là luật này liên quan tới ai). Thường là những chủ thể sau:

- e) Doanh nghiệp có trụ sở trên lãnh thổ CH Séc
- f) Cá nhân làm kinh doanh có đăng ký vào doanh bạ
- g) Các cá nhân khác làm kinh doanh có doanh thu vượt quá 25 triệu korun của năm trước.
- h) Các cá nhân khác làm kế toán do tự chọn.

Kế toán có nhiệm vụ cho thấy được một cảnh thực của doanh nghiệp thông qua các dữ liệu kế toán. Chúng bao gồm:

3. Tài sản của doanh nghiệp = những gì doanh nghiệp có

Tài sản của doanh nghiệp trong kế toán được gọi là PHẦN TÀI SẢN, ví dụ như tiền, sản phẩm, ô tô, máy tính, bút, giấy, máy in v.v.

4. Nguồn tiền của doanh nghiệp = doanh nghiệp lấy tiền mua tài sản của mình từ đâu

Nguồn tiền của doanh nghiệp trong kế toán được gọi là KHOẢN NỢ, ví dụ như vốn riêng, vốn vay (tín dụng, vay mượn), các khoản nợ.

Tất cả các đơn vị kế toán phải lập tổng quyết toán vào cuối kỳ kế toán. Tổng quyết toán này gồm bảng cân, bảng quyết toán lời lỗ và phụ lục.

Sổ sách kế toán

Đây là thể hiện các hoạt động kinh doanh bằng cách dùng sổ sách này để phục vụ như một tài liệu chứng minh cho nghĩa vụ mà luật pháp quy định đối với doanh nghiệp. Nghĩa vụ này chủ yếu là nghĩa vụ thuế, đồng thời cũng là quy định về tài sản và nợ của doanh nghiệp. Quy định pháp lý của CH Séc có định nghĩa một số phương pháp có thể làm sổ sách kế toán.

CHI PHÍ THEO PHẦN TRĂM THU NHẬP

Theo điều 7 khoản 7 của luật thuế thu nhập số 586/1992 có nêu:

- Đây là việc tính đơn giản nhất có thể sử dụng để tính thuế thu nhập.
- Luật cho phép doanh nghiệp tự quy định mức chi phí từ thu nhập đạt được.
- Ghi lại thu trên cơ sở các chứng từ như hóa đơn, phiếu thu chi v.v. và doanh nghiệp phải có tổng quan về nợ.
- Ngoài ra cần phải theo dõi nợ và tài sản hữu hình với giá mua quá 40 000 korun.

Luật thuế thu nhập quy định các mức khác nhau theo thể loại kinh doanh:

- 80% từ thu nhập khi kinh doanh theo nghề
- 60 % từ thu nhập khi kinh doanh tự do và theo giấy phép
- 40 % từ thu nhập khi kinh doanh theo điều 7 khoản 7 mục c). Có thể áp dụng mức chi phí cao nhất là 800 000 korun.
- 30% từ thu nhập cho thuê tài sản được nêu trong tài sản kinh doanh. Có thể áp dụng mức chi phí cao nhất là 600 000 korun

Ta có thể tính đến căn cứ tính thuế khi làm phép trừ chi phí theo phần trăm từ thu nhập. Căn cứ tính thuế phục vụ cho việc tính thuế thu nhập và tính các khoản phải nộp cho nhà nước như bảo hiểm xã hội hoặc bảo hiểm y tế.

Ví dụ: thu nhập của một doanh nghiệp trong năm 2013 là 1 000 000 korun, luật cho phép doanh nghiệp này tính chi phí của mình là 60% thu nhập đạt được, như vậy chi phí của doanh nghiệp này trong năm 2013 sẽ là 600 000 korun.

Căn cứ tính thuế sẽ là hiệu của thu nhập trừ đi chi phí: $1\,000\,000 - 600\,000 = 400\,000$ korun. Căn cứ tính thuế là 400 000 korun.

9. Potravinová legislativa ČR a EU – základní předpisy

- Určeno pro provozovatele potravinářského podniku (maloobchod, velkoobchod, stravovací služby, výroba potravinářských výrobků)

Zákon č.110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů (základní potravinářský zákon):

zapracovává příslušné předpisy ES a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy ES povinnosti provozovatele potravinářského podniku. Dále upravuje povinnosti podnikatele, který

vyrábí, nebo uvádí do oběhu tabákové výrobky. Rovněž upravuje státní dozor nad dodržováním povinností obsažených v tomto zákoně.

-Vysvětlení základních pojmů zákona jako je obecné potravinové právo, potravinářský podnik a provozovatel potravinářského podniku;

-potravina, potravina živočišného původu, surovina a surovina živočišného původu;

zdravotně nezávadná potravina, jakost potravin a tabákových výrobků, přídatná látka, látka kontaminující, dále smyslové, fyzikální, chemické a mikrobiologické požadavky u potravin;

-výroba potravin, uvádění do oběhu, použití potraviny k jinému než původnímu použití; potravina neznámého původu.

Vysvětlení některých povinností provozovatelů potravinářského podniku týkajících se:

- dodržování smyslových, fyzikálních, chemických a mikrobiologických požadavků na jakost potravin,
- dodržování všech technologických a hygienických podmínek při výrobě a uvádění do oběhu, včetně způsobu přepravy, skladování a manipulace s potravinami;
- oznámení zahájení, změnu nebo ukončení předmětu činnosti příslušnému orgánu státního dozoru;
- při výrobě potravin nebo surovin zajistit kontrolu dodržování požadavků stanovených tímto zákonem a technických požadavků na jakost a zdravotní nezávadnost;
- zajistit dodržování zásad osobní a provozní hygieny a podmínky výkonu ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace dle zvláštních předpisů;
- povinnost provozovatelů potravinářských podniků dovážejících potraviny a suroviny ze třetích zemí, (tj. jiných států než Evropské unie), v souladu s požadavky přímo použitelných předpisů Evropského společenství, předložit celnímu úřadu v ČR osvědčení vydané příslušným orgánem třetí země, potvrzujícím jakost a nezávadnost dovážené potraviny;
- povinnost balit potraviny do vhodných a zdravotně nezávadných obalů a
- povinnost řádným a stanoveným způsobem označovat potraviny balené ve výrobě, zabalené mimo provozovnu výrobce nebo i potraviny nebalené; rámcové seznámení se některými základními pojmy jako je obchodní firma, země původu potraviny, druh, skupina nebo podskupina potraviny;
- údaj o množství, o způsobu skladování, o způsobu použití, o složení potraviny, o možnosti nepříznivého ovlivnění lidí o třídě jakosti;
- datum minimální trvanlivosti nebo datum použitelnosti a šarže.

Seznámení se základními povinnostmi při uvádění potravin do oběhu:

Zákaz uvádění do oběhu:

- potravin jiných než zdravotně nezávadných;

- klamavě označených, nebo nabízených ke spotřebě klamavým způsobem;

s prošlým datem použitelnosti;

- neznámého původu.

Podmínky uvádění do oběhu potraviny s prošlou dobou minimální trvanlivosti a potravin použitelných k jinému než původnímu použití.

Některé další povinnosti stanovené zákonem:

- skladovat potraviny nebo suroviny za podmínek umožňujících uchovávat jakost a zdravotní nezávadnost;
- vyloučit přímý styk potravin s látkami nepříznivě ovlivňujícími jejich jakost a zdravotní nezávadnost;
- uchovávat potraviny při stanovených teplotách;
- neprodleně vyřadit z oběhu potraviny neodpovídající požadavkům stanovených zákonem;
- zabezpečit, aby ve všech fázích uvádění do oběhu byl k dispozici doklad o původu zboží;
- přepravovat potraviny k tomu způsobilé a vhodně upravené prostředky nebo přepravní prostory, které chrání potraviny před poškozením jejich jakosti a zdravotní nezávadnosti.

Seznámení s povinnostmi při výrobě a uvádění do oběhu tabákových výrobků, včetně jejich přepravy. Výkonem státního dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem jsou k tomu určené kontrolní orgány: orgány ochrany veřejného zdraví, orgány veterinární správy, Státní zemědělská a potravinářská inspekce a Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Zákon č.166/1999 Sb. o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů (především pro živočišné produkty):

zapracovává příslušné předpisy ES a v návaznosti na tyto předpisy stanoví požadavky veterinární péče na chov a zdraví zvířat a na živočišné produkty, upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob, soustavu, působnost a pravomoc orgánů vykonávajících státní správu v oblasti veterinární péče, některé veterinární činnosti a jejich výkon.

Výklad pojmů spojených s veterinární péčí dle tohoto zákona, zejména:

- péče o zdraví zvířat, zejména předcházení vzniku a šíření onemocnění přenosných mezi zvířaty, ochrana zdraví lidí před onemocněními přenosnými ze zvířat na člověka;
- péče o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochrana zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty;
- ochrana území ČR před zavlečením nálezů zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí;
- ochrana životního prostředí před nepříznivými vlivy související s chovem zvířat, výrobou a zpracováním živočišných produktů, jakož i ochrana zvířata jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí;
- veterinární asanace;
- základní veterinární požadavky na živočišné produkty;
- veterinární vyšetření živočišných produktů;
- povinnosti osob, které vyrábějí, zpracovávají a uvádějí do oběhu živočišné produkty.

Základní práva a povinnosti provozovatele potravinářského podniku uvedené v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)č. 852/2004 a v Nařízení č.178/2002 o obecném potravinovém právu

Vybrané povinnosti jsou přeneseny do základních požadavků české legislativy:

Každá právní norma musí být vyvážená: podnikatel má právo svobodně zvolit druh svého podnikání, ale pak musí dodržovat nezpochybnitelné povinnosti platných předpisů, (např. prodejce potravin musí dodržovat požadavky potravinového práva), zajišťující objektivní ochranu spotřebitele. Kontrola nesmí vyžadovat povinnosti nad rámec požadavků uvedených v příslušných předpisech.

Provozovatelé potravinářských podniků (dále PPP) ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce v podnicích, které jsou pod jejich kontrolou, zajišťují, aby potraviny splňovaly požadavky potravinového práva, a ověřují, že jsou tyto požadavky plněny.

Dodržují všeobecné hygienické požadavky stanovené nařízením ES č. 853/2004.

Přijmou zvláštní hygienická opatření pro soulad s mikrobiologickými kritérii, postupy pro splnění úkolů stanovených za účelem dosažení cílů těchto nařízení, pro soulad s požadavky na kontrolu teploty potravin pro zachování chladicího řetězce, pro odběr vzorků a analýzu.

Provozovatelé potravinářských podniků spolupracují s příslušnými orgány v souladu s ostatními použitelnými právními předpisy Společenství, nebo pokud neexistují v souladu s vnitrostátním právem.

PPP mají nejlepší možnost vytvořit spolehlivý systém dodávání potravin do potravinového řetězce i vhodný systém zajištění jejich bezpečnosti.

PPP nesou primární právní odpovědnost za zajištění souladu s potravinovým právem a především za bezpečnost potravin.

PPP zajišťují sledovatelnost potravin, tj. možnost zjistit původ potravin a látek, které jsou určeny k zpracování do potravin a to ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce.

PPP plní informační povinnosti stanovené platnými předpisy potravinového práva.

Vysvětlení souvisejících obecných cílů a pojmů (analýza rizika, zásady předběžné opatrnosti, informační povinnosti a dalších)

Základní práva a povinnosti provozovatele stravovacích a ubytovacích služeb a ostatních služeb:

-Seznámení se základními požadavky vyhlášky č. 137/2004 Sb. ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů.

-Výklad základních pojmů použitých v předpisech, týkajících se stravovacích služeb.

-Hygienické požadavky na proozy, na přípravu a výrobu pokrmů, jejich rozvoz přepravu, skladování, označování a uvádění do oběhu.

- Stanovení kritických bodů a jejich evidence.
- Postup při odběru i uchování vzorků vyrobených pokrmů.
- Zásady osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.

Požadavky na provoz ubytovacích zařízení stanovené §§ 754 -759 Občanského zákoníku (od 1. 1. 2014 bude již v platnosti zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník). Hygienické požadavky na uvedená zařízení, stanovené novelizovanou vyhláškou č. 137/2004 Sb.

Zdůraznění primární odpovědnosti provozovatele, který musí zajistit, aby ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce pokrmů - potravin pod jeho kontrolou (všech, které může ovlivnit), byly splněny všechny příslušné požadavky nařízení (Es) č.852/2004.

Specifické požadavky při činnostech epidemiologicky závažných – např. při provádění masáží, manikúry, pedikúry, při speciální úpravě nehtů, apod. (činnosti v souvislosti s integritou lidské kůže).

Výrobní skupiny

Vysvětlení základního členění do skupin dle společných atributů:

- hmotné výrobky x nehmotné služby
- spotřební zboží x průmyslové zboží
- základní výrobky a jejich substituty (např. holicí strojek a čepelka)
- výrobky podřadné x nezbytné x luxusní

Klasifikace podle členění dosažitelnosti a trvanlivosti:

výrobky krátkodobé spotřeby x dlouhodobé spotřeby x služby

Klasifikace podle typu prodejního procesu:

- výrobky (zboží) denní spotřeby,
- nákupní výrobky (rozhoduje kombinace kvality, designu a ceny),
- speciální výrobky (důležitá je nejen kvalita, design a cena, ale podstatná je image výrobků a značky),
- nevyhledávané výrobky (zákazník by je nekoupil, ale musí: jízdenka, poštovní známka, popř. pojištění).

Klasifikace podle druhu výrobku:

- Potraviny, drogistické výrobky, kosmetika, textilní výrobky, obuv, předměty z plastu, sklo a porcelán, elektrospotřebiče atd.
- Potraviny je možno podrobněji členit na výrobky s krátkou dobou spotřeby, označené datem použitelnosti, a dále na výrobky s delší a dlouhou trvanlivostí, označené datem minimální trvanlivosti, popř. pouze šarží (např. víno, lihoviny).

Podle použitých základních surovin je možno členit potraviny na výrobky živočišného a rostlinného původu, podle technologie zpracování na čerstvé, pasterované, sterilované, sušené, lyofilizované, zmrazené výrobky, atd.,

Dále jsou členěny na skupiny a podskupiny potravin uvedených v prováděcích vyhláškách zákona o potravinách zahrnující:

Mléko a mléčné výrobky, Maso a masné výrobky, Ryby a ostatní vodní živočichové a výrobky z nich, Vejce a výrobky z nich, Pekařské výrobky, Cukrářské výrobky a těsta, Trvanlivé pečivo, Těstoviny, Mlýnské obilné výrobky, Knedlíky, Pivo, Nealkoholické nápoje, Lihoviny, Čokoláda a čokoládové cukrovinky, Nečokoládové cukrovinky, Houby a výrobky z hub, Dehydratované výrobky a některé další.

Požadavky na réвовé víno jsou stanoveny zvláštním právním předpisem. Na skupinu lahůdkářských výrobků nebo tzv. výrobků studené kuchyně se vztahují obecné a speciální hygienické požadavky a základní požadavky týkající se zpracovávaných surovin a polotovarů uvedené v platných právních předpisech.

Seznámení se základními požadavky na čerstvé ovoce a zeleninu.

Podrobnější výklad požadavků u jednotlivých skupin výrobků bude podán dle zaměření posluchačů přítomných v přednáškové skupině.

Označování výrobků a péče o výrobky, textil, obuv drogistické a kosmetické výrobky:

Povinnost označovat výrobky vychází z §10 zákona č.634//1992 Sb. o ochraně spotřebitele, dle kterého musí prodávající zajistit, aby jím prodávané výrobky byly viditelně a srozumitelně označeny

1. názvem výrobku, označením výrobce, nebo dovozce, popř. dodavatele, údajem o hmotnosti nebo množství nebo velikosti, popř. rozměru, dalšími údaji potřebnými dle povahy výrobku k jeho identifikaci, popř. užití,
2. též údaji o složení materiálu, jde-li o textilní výrobky s výjimkou těch výrobků, které podle zvláštního předpisu povinnosti označování nepodléhají,
3. též údaji o materiálech použitých v jejich hlavních částech jde-li o obuv, s výjimkou těch výrobků, které podle prováděcího právního předpisu označování nepodléhají.

Pokud nelze prodávané výrobky označit přímo, musí je prodejce při prodeji viditelně a srozumitelně označit požadovanými údaji jiným vhodným způsobem, popř. není-li možné je označit, je prodávající povinen na požádání tyto údaje pravdivě sdělit, popř. doložit.

Bližší seznámení s některými podrobnostmi způsobu označování textilních výrobků údaji o složení materiálů uvedených v úplném znění vyhlášky č.92/1999 Sb. (např. výklad pojmů, podrobnosti označování textilních výrobků údaji o složení materiálu, přehled názvů jednotlivých druhů textilních vláken, výčet textilních výrobků, které nepodléhají povinnému označování údaji o složení materiálu a výrobků, které lze označit společným názvem).

Výklad pojmů a jednotlivých ustanovení vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 265/2000 Sb., kterou se stanoví podrobnosti způsobu označování obuvi údaji o materiálech použitých v jejich hlavních částech (hlavní části obuvi, jejich materiály a způsoby označování,

obuv, která nemusí být označována, piktogramy pro použité materiály v hlavních částech obuvi).

Zákon č. 102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů; systémy rychlého varování RASFF, RAPEX:

Účelem zákona je zajistit, v souladu s právem ES, aby výrobky uváděné na trh nebo do oběhu byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví pro spotřebitele bezpečné. Zákon se pro posouzení bezpečnosti výrobku nebo pro omezení rizik, která jsou s užíváním výrobku spojená, použije tehdy, jestliže požadavky na bezpečnost nebo omezení rizik nestanoví příslušná opatření zvláštního právního předpisu, který přejímá požadavky stanovené právem ES.

-Výklad pojmu výrobek; bezpečný výrobek a výrobek jiný než bezpečný;

-Obecné požadavky na bezpečnost výrobku;

-Průvodní dokumentace a označování výrobků;

-Povinnosti osob při zajišťování bezpečnosti výrobků uváděných na trh a do oběhu.

Seznámení s obsahem a významem nařízení vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv.

Ministerstvo zdravotnictví a zemědělství ve vzájemné spolupráci vypracovávají koncepci státního dozoru, monitorují výskyt toxikologicky významných látek v potravinách a surovinách a zajišťují systém rychlého varování při vzniku rizika - RASFF (u potravin). Pro nepotravinářské výrobky funguje systém rychlého varování RAPEX.

Zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů:

- Upravuje způsob stanovování technických požadavků na výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, popř. jiný veřejný zájem;

- Ukládá práva a povinnosti osobám, které uvádějí na trh nebo distribuují, popř. uvádějí do provozu výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit oprávněný zájem;

- Ukládá práva a povinnosti osobám pověřeným k činnostem podle tohoto zákona, které souvisí s tvorbou a uplatňováním českých technických norem nebo se státním zkušebnictvím;

- Stanovuje způsob zajištění informačních povinností souvisejících s tvorbou technických předpisů a technických norem, vyplývajících z mezinárodních smluv a požadavků práva ES.

Zákon rovněž upravuje v návaznosti na předpis ES akreditaci subjektů posuzování shody.

Výklad základních pojmů:

- výrobek, uvedení výrobku na trh, uvedení výrobku do provozu, výrobce, dovozce, distributor, technické požadavky na výrobek, notifikovaná osoba.

Rámcový výklad ustanovení týkající se technických norem a technických dokumentů, českých technických norem harmonizovaných technických norem, dále seznámení s pojmy certifikace, autorizace autorizované osoby, posuzování shody, a akreditace subjektů, osvědčení o akreditaci, včetně výkonu dozoru a možných ochranných opatření.

Označení CE na výrobku.

Práva a povinnosti orgánů státního dozoru

Státní zemědělská a potravinářská inspekce, orgány veterinární správy, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, orgány ochrany veřejného zdraví, Česká obchodní inspekce popř. další jsou orgány státní správy podřízené jednotlivým ministerstvům, (Ministerstvu zemědělství, Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu průmyslu a obchodu).

Příprava novely zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích:

Česká republika v r. 2014 bude do české potravinářské legislativy promítat Nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropy (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

Obsahem uvedeného nařízení EU dosažení volného pohybu bezpečných a plnohodnotných potravin na vnitřním trhu EU, zajištění vysoké míry ochrany zdraví spotřebitelů a zaručení jejich práva na informace o potravinách, které konzumují.

Nařízení stanoví obecné zásady, požadavky a povinnosti v oblasti informací o potravinách, a zejména označování potravin. Stanoví prostředky pro zajištění práva spotřebitelů na informace a postupy pro poskytování informací o potravinách s přihlédnutím k potřebě zajistit dostatečnou pružnost pro reagování na budoucí vývoj a nové požadavky na poskytování informací.

Vztahuje se na provozovatele všech potravinářských podniků ve všech fázích potravinového řetězce, kde se jejich činnosti týkají poskytování informací o potravinách spotřebitelům. Použije se na všechny potraviny určené pro konečného spotřebitele, včetně potravin dodávaných zařízeními společného stravování a potravin určených k dodání do těchto zařízení. Nařízení se vztahuje i na stravovací služby poskytované dopravními podniky, pokud se místo odjezdu či odletu nachází na území členských států, na něž se vztahují Smlouvy.

9. Quy định pháp lý của CH Séc và EU về thực phẩm – những luật cơ bản

- Dành cho doanh nghiệp kinh doanh thực phẩm (bán lẻ, bán buôn, dịch vụ ăn uống, sản xuất hàng thực phẩm)

Luật thực phẩm và sản phẩm thuốc lá hiện hành số 110/1997 (luật cơ bản về thực phẩm):

bao gồm những quy định có liên quan của EU và điều chỉnh chúng sao cho có thể áp dụng trực tiếp các quy định của EU về nghĩa vụ của doanh nghiệp kinh doanh thực phẩm. Ngoài ra luật này còn quy định nghĩa vụ của doanh nghiệp sản xuất hoặc kinh doanh sản phẩm thuốc lá. Luật cũng quy định về giám sát nhà nước trong việc tuân thủ các nghĩa vụ nêu trong luật này.

- Giải thích những khái niệm cơ bản của luật thực phẩm, doanh nghiệp kinh doanh thực phẩm và người vận hành doanh nghiệp kinh doanh thực phẩm;
- thực phẩm, thực phẩm có nguồn gốc động vật, nguyên liệu và nguyên liệu có gốc động vật;
- thực phẩm an toàn, chất lượng thực phẩm và sản phẩm thuốc lá, chất phụ gia, chất gây nhiễm, ngoài ra là các yêu cầu về giác quan, vật lý, hóa chất, vi sinh của thực phẩm;
- sản xuất thực phẩm, cho vào thị trường, sử dụng thực phẩm với mục đích khác với mục đích ban đầu; thực phẩm không rõ xuất xứ.

Giải thích một số nghĩa vụ của người vận hành doanh nghiệp kinh doanh thực phẩm liên quan tới:

- tuân thủ các yêu cầu về giác quan, vật lý, hóa chất, vi sinh của chất lượng thực phẩm
- tuân thủ tất cả điều kiện công nghệ, vệ sinh khi sản xuất và bán ra thị trường, kể cả cách vận chuyển, kho bãi và thao tác xử lý thực phẩm;
- thông báo về việc bắt đầu, thay đổi hoặc chấm dứt hoạt động cho cơ quan giám sát chức năng nhà nước có liên quan;
- khi sản xuất thực phẩm hay nguyên liệu, phải đảm bảo kiểm tra việc tuân thủ các yêu cầu do luật này đề ra và các yêu cầu kỹ thuật về chất lượng và an toàn vệ sinh;
- đảm bảo tuân thủ các nguyên tắc vệ sinh cá nhân và vệ sinh môi trường làm việc và các điều kiện để thực hiện diệt trùng, diệt khuẩn theo quy định đặc biệt;
- nghĩa vụ của người vận hành doanh nghiệp kinh doanh nhập thực phẩm và nguyên liệu từ quốc gia thứ 3 (các quốc gia nằm ngoài EU), đúng với những yêu cầu của các quy định trực tiếp áp dụng được của EU, trình giấy chứng nhận của cơ quan chức năng của quốc gia thứ 3 về chất lượng và an toàn vệ sinh của hàng thực phẩm nhập khẩu trước cơ quan hải quan của Séc;
- nghĩa vụ đóng gói thực phẩm vào bao bì phù hợp và an toàn vệ sinh và
- nghĩa vụ ghi trên nhãn sao cho đúng đắn và phù hợp lên thực phẩm được đóng bao bì trong sản xuất, được đóng gói ngoài khu vực của nhà sản xuất hoặc cũng như thực phẩm không đóng bao bì; giới thiệu chung về một số khái niệm cơ bản như công ty thương mại, quốc gia xuất xứ của thực phẩm, loại, nhóm hoặc phân nhóm thực phẩm;
- thông tin về lượng, về phương pháp bảo quản vào kho, về cách sử dụng, thành phần của thực phẩm và khả năng ảnh hưởng tiêu cực đến con người về chất lượng;
- hạn sử dụng và đánh dấu lô hàng

Giới thiệu về những nghĩa vụ cơ bản khi cho hàng vào thị trường:

Cấm không được cho vào thị trường:

- thực phẩm không đáp ứng an toàn vệ sinh;
- thực phẩm ghi trên nhãn sai hoặc được chào bán bằng cách gian dối;
- thực phẩm quá hạn sử dụng;
- không rõ xuất xứ.

Điều kiện để cung cấp thực phẩm quá hạn sử dụng và thực phẩm có thể tiêu thụ khác với mục đích ban đầu vào thị trường.

Một số nghĩa vụ khác theo luật:

- lưu kho thực phẩm và nguyên liệu trong điều kiện để có thể đảm bảo được chất lượng và an toàn sức khỏe;
- loại trừ tiếp xúc trực tiếp với các chất có ảnh hưởng tiêu cực đến chất lượng và an toàn sức khỏe;
- bảo quản thực phẩm với nhiệt độ được quy định;
- phải loại khỏi ngay thực phẩm không đáp ứng được yêu cầu theo luật quy định;
- đảm bảo khi cho thực phẩm vào thị trường phải có đầy đủ chứng từ về xuất xứ hàng;
- vận chuyển thực phẩm bằng những phương tiện phù hợp và đủ điều kiện hoặc những môi trường vận chuyển bảo vệ hàng thực phẩm không giảm chất lượng và không ảnh hưởng tới an toàn sức khỏe.

Giới thiệu về những nghĩa vụ khi sản xuất và cho sản phẩm thuốc lá vào thị trường, kể cả việc vận chuyển.

Các cơ quan bảo vệ sức khỏe cộng đồng, cơ quan quản lý thú y, Thanh tra nông nghiệp thực phẩm quốc gia và Viện kiểm tra và thẩm tra nông nghiệp trung ương đảm nhiệm giám sát việc việc tuân thủ nghĩa vụ nêu trong bộ luật này.

Luật chăm sóc thú y hiện hành số 166/1999 (đặc biệt cho sản phẩm có gốc động vật):

bao gồm những quy định có liên quan của EU và quy định yêu cầu về chăm sóc thú y về nuôi, sức khỏe gia súc gia cầm và yêu cầu về sản phẩm có gốc động vật, quy định quyền và nghĩa vụ của cá nhân và pháp nhân, hệ thống, thẩm quyền của các cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực chăm sóc thú y, một số hoạt động thú y.

Giải thích khái niệm liên quan tới chăm sóc thú y theo bộ luật này, đặc biệt là:

- chăm sóc sức khỏe động vật, đặc biệt là tránh phát sinh, lây lan bệnh truyền nhiễm giữa động vật, bảo vệ sức khỏe của con người trước các bệnh truyền nhiễm từ động vật sang con người;
- chăm sóc về an toàn sức khỏe của sản phẩm có xuất xứ động vật và thức ăn và bảo vệ sức khỏe con người;
- bảo vệ lãnh thổ CH Séc trước lây lan bệnh từ động vật sang con người và trước việc nhập khẩu sản phẩm có nguồn động vật không an toàn và thức ăn gia súc từ nước ngoài;
- bảo vệ môi trường sống trước các ảnh hưởng tiêu cực có liên quan tới việc nuôi động vật, sản xuất và chế biến sản phẩm có nguồn động vật, ví dụ như bảo vệ động vật và sản phẩm của chúng trước nguy cơ ô nhiễm môi trường sống;
- vệ sinh thú y;
- những yêu cầu cơ bản về thú y đối với sản phẩm có nguồn động vật;
- điều tra thú y sản phẩm có nguồn động vật;

- nghĩa vụ của các cá nhân sản xuất, chế biến và cung cấp sản phẩm phẩm có nguồn động vật vào thị trường.

Quyền lợi và nghĩa vụ cơ bản của người vận hành doanh nghiệp thực phẩm được nêu trong Sắc lệnh của nghị viện EU và Ủy ban EU số 852/2004 và trong sắc lệnh số 178/2002 về luật thực phẩm chung

Một số nghĩa vụ lọc và chuyển sang những yêu cầu cơ bản của luật pháp Séc:

Mỗi một điều luật phải được cân bằng: doanh nghiệp có quyền được tự do lựa chọn mình sẽ kinh doanh trong lĩnh vực nào, tuy nhiên sau đó sẽ phải tuân thủ những nghĩa vụ không thể nghi ngờ của luật pháp hiện hành (ví dụ người bán hàng thực phẩm phải tuân thủ quy định của luật thực phẩm), đảm bảo cho việc bảo vệ khách quan cho người tiêu dùng.

Người vận hành doanh nghiệp kinh doanh nhập thực phẩm (tiếp theo viết tắt là PPP) trong tất cả các giai đoạn sản xuất, chế biến và phân phối trong các phân xưởng trực thuộc họ phải đảm bảo sao cho thực phẩm đáp ứng được những yêu cầu về thực phẩm theo luật pháp quy định và thẩm tra xem những yêu cầu này có được thực hiện hay không.

Tuân thủ những yêu cầu chung về vệ sinh theo sắc lệnh EU số 853/2004

Tuân thủ những biện pháp vệ sinh đặc biệt để phù hợp tiêu chí liên quan tới vi sinh, các bước thực hiện nhiệm vụ được quy định với mục đích đạt được mục tiêu của các sắc lệnh này, để phù hợp với những yêu cầu kiểm tra nhiệt độ thực phẩm để lấy mẫu và phân tích.

Người vận hành doanh nghiệp kinh doanh nhập thực phẩm kết hợp với các cơ quan chức năng sao cho phù hợp với những quy định pháp lý khác được sử dụng trong EU, nếu như không phù hợp với quy định pháp lý trong nước.

Người vận hành doanh nghiệp kinh doanh nhập thực phẩm có khả năng tốt nhất tạo một hệ thống đáng tin cậy để cung cấp thực phẩm vào các chuỗi bán hàng thực phẩm cũng như hệ thống phù hợp để đảm bảo an toàn thực phẩm.

Người vận hành doanh nghiệp kinh doanh nhập thực phẩm là người chịu trách nhiệm đầu tiên về việc đảm bảo sao cho đúng với quy định pháp lý về thực phẩm, và trước tiên là an toàn thực phẩm.

Người vận hành doanh nghiệp nhập thực phẩm đảm bảo việc theo dõi thực phẩm, tức là khả năng xác định được xuất xứ thực phẩm và các chất dùng để chế biến thực phẩm trong mọi giai đoạn sản xuất, chế biến và phân phối.

Người vận hành doanh nghiệp kinh doanh nhập thực phẩm thực hiện nghĩa vụ thông báo theo luật hiện hành về thực phẩm.

Giải thích những mục đích liên quan chung và khái niệm (phân tích mối nguy, nguyên tắc thận trọng phòng ngừa, nghĩa vụ thông báo v.v.)

Quyền và nghĩa vụ cơ bản của các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ ăn uống, nhà trọ và các dịch vụ khác:

- Giới thiệu những yêu cầu cơ bản của thông tư hiện hành số 137/2004 của Bộ y tế về yêu cầu vệ sinh áp dụng cho dịch vụ ăn uống và về các nguyên tắc cơ bản vệ sinh cá nhân và vệ sinh môi trường làm việc đối với các hoạt động liên quan tới các bệnh dịch tễ nghiêm trọng.
- Giải thích các khái niệm cơ bản trong quy định liên quan tới dịch vụ ăn uống.
- Yêu cầu vệ sinh đối với việc vận hành, chuẩn bị thức ăn, vận chuyển, bảo quản trong kho, ghi trên nhãn và cung cấp vào thị trường.
- Xác định điểm tới hạn và lưu hồ sơ.
- Cách làm khi lấy và bảo quản mẫu thức ăn.
- Nguyên tắc cơ bản vệ sinh cá nhân và vệ sinh môi trường làm việc đối với các hoạt động liên quan tới các bệnh dịch tễ nghiêm trọng

Yêu cầu vận hành nhà trọ được quy định trong các điều 754-759 của Bộ luật dân sự (bộ luật mới số 89/2012 này có hiệu lực từ 1.1.2014). Những yêu cầu vệ sinh cho các cơ sở trên được nêu trong thông tư sửa đổi số 137/2004.

Nhấn mạnh trách nhiệm chính của người vận hành trong việc đảm bảo để tất cả các giai đoạn sản xuất, chế biến và phân phối thức ăn – thực phẩm dưới tầm kiểm soát của mình (tất cả các công đoạn có thể gây ảnh hưởng), đáp ứng được những yêu cầu của sắc lệnh số 852/2004 của EU.

Yêu cầu đặc biệt đối với các hoạt động liên quan tới các bệnh dịch tễ nghiêm trọng – ví dụ như dịch vụ mát xa, sửa móng chân, tay v.v. (hoạt động liên quan tới sự nguyên vẹn da của người).

Nhóm sản phẩm

Giải thích phân nhóm cơ bản theo thuộc tính giống nhau :

- sản phẩm hữu hình và dịch vụ vô hình
- hàng tiêu dùng và hàng công nghiệp
- sản phẩm cơ bản và sản phẩm thay thế (ví dụ máy cạo râu và dao cạo râu)
- sản phẩm kém chất lượng x không cần thiết và sản phẩm hạng sang

Phân loại theo khả năng đạt được và hạn sử dụng:

Sản phẩm tiêu dùng ngắn hạn so với dài hạn và dịch vụ

Phân loại theo quy trình bán hàng:

- sản phẩm (hàng) tiêu thụ hàng ngày,
- sản phẩm phổ thông (sự kết hợp giữa chất lượng, hình thức và giá cả quyết định),
- sản phẩm đặc biệt (không chỉ có chất lượng, hình thức và giá cả là quan trọng mà cơ bản là hình ảnh sản phẩm và thương hiệu),

- sản phẩm không được tìm nhiều (khách hàng thường không mua nhưng phải mua, ví dụ: vé xe, tem bưu điện, hoặc bảo hiểm).

Phân loại theo loại sản phẩm:

- Thực phẩm, hàng mỹ phẩm, hàng vải, giày, hàng nhựa, thủy tinh và sứ, đồ điện v.v.
- Thực phẩm có thể chia thêm thành sản phẩm có hạn sử dụng ngắn, có ghi trên nhãn hạn sử dụng và hàng thực phẩm có thể để lâu và ghi trên nhãn hạn sử dụng tối thiểu, hoặc đánh dấu theo lô hàng (ví dụ như rượu vang, đồ có cồn).

Theo nguyên liệu cơ bản được sử dụng thì có thể phân loại thực phẩm thành thực phẩm từ động vật và thực vật, theo công nghệ chế biến có thể chia thành tươi, đã lọc, khô, sấy đông lạnh, đóng đá v.v.

Ngoài ra có thể chia thành nhóm và phân nhóm thực phẩm nêu trong các thông thư thực hiện luật thực phẩm bao gồm:

Sữa và sản phẩm sữa, thịt và sản phẩm từ thịt, cá và các loại động vật dưới nước và sản phẩm làm từ chúng, trứng và sản phẩm từ trứng, sản phẩm từ lò, sản phẩm ngọt và mì, bánh nướng dài hạn, mì sợi, sản phẩm lúa mì đã được xay, bánh mì, bia, đồ uống không cồn, đồ uống có cồn, sôcôla và sản phẩm làm từ sôcôla, kẹo, nấm và sản phẩm từ nấm, sản phẩm khô và các loại khác.

Yêu cầu về nho và rượu vang được nêu trong quy định pháp lý đặc biệt. Đối với nhóm món ăn chế biến sẵn hoặc sản phẩm đồ ăn nguội có những yêu cầu vệ sinh chung và đặc biệt và những yêu cầu cơ bản liên quan tới chế biến nguyên liệu, bán thành phẩm được nêu trong quy định pháp lý hiện hành.

Giới thiệu với các yêu cầu cơ bản đối với rau quả tươi.

Giải thích tỉ mỉ hơn các yêu cầu đối với từng nhóm sản phẩm sẽ được thực hiện theo trọng tâm của thính giả có mặt tại các buổi giảng.

Ghi trên nhãn sản phẩm và chăm sóc sản phẩm, hàng vải, giày, đồ mỹ phẩm:

Điều 10 của luật bảo vệ người tiêu dùng số 634//1992 có quy định nghĩa vụ phải ghi trên nhãn sản phẩm. Theo điều này người bán hàng phải đảm bảo để sản phẩm do mình bán phải được ghi trên nhãn thấy rõ và dễ hiểu.

1. bằng tên sản phẩm, tên nhà sản xuất hoặc nhà nhập khẩu, hoặc có thể là nhà phân phối, thông tin về trọng lượng hoặc về số lượng, về chất lượng, kích thước và những thông tin cần thiết khác tùy thuộc vào tính năng của sản phẩm để nhận dạng được nó, hoặc để sử dụng,
2. cả thông tin về thành phần vật liệu, nếu là hàng vải trừ những mặt hàng mà theo quy định đặc biệt không phải ghi trên nhãn,
3. cả thông tin về vật liệu sử dụng trong những phần chính, nếu là giày dép, trừ những mặt hàng mà theo quy định đặc biệt không phải ghi trên nhãn.

Nếu không thể ghi trên nhãn trực tiếp lên sản phẩm, người bán hàng khi bán phải ghi trên nhãn những thông tin cần thiết theo yêu cầu bằng một hình thức khác phù hợp, hoặc nếu

không thể ghi trên nhãn, thì người bán hàng phải báo đúng hoặc trình những thông tin cần thiết này.

Trong thông tư số 92/1999 có giới thiệu tỉ mỉ hơn về phương pháp ghi trên nhãn lên hàng vải về thành phần vật liệu được sử dụng (ví dụ giải thích khái niệm, thông tin tỉ mỉ hơn của hàng vải về thành phần, tên của từng loại sợi vải, danh mục hàng vải không phải ghi trên nhãn thông tin về thành phần vật liệu và các sản phẩm có thể ghi trên nhãn với cùng một tên).

Thông tư số 265/2000 của Bộ công thương có bao gồm giải thích khái niệm và từng quy định. Thông tư này quy định tỉ mỉ về phương pháp ghi trên nhãn vật liệu sử dụng trong những phần chính của giày dép (phần chính của giày, vật liệu được sử dụng và cách ghi trên nhãn, giày không phải ghi trên nhãn, ký hiệu cho vật liệu được sử dụng ở những phần chính của giày).

Luật an toàn chung của sản phẩm và về thay đổi một số điều luật số 102/2011; hệ thống báo động nhanh RASĐ, RAPEX:

Mục tiêu của luật là đảm bảo sao cho đúng với luật của EU, để từ khía cạnh an toàn và bảo vệ sức khỏe, sản phẩm đưa vào thị trường được an toàn cho người tiêu dùng. Luật được sử dụng để đánh giá độ an toàn của sản phẩm và để giảm thiểu nguy hại liên quan tới việc sử dụng chúng khi mà nếu các biện pháp liên quan của luật đặc biệt quy định về yêu cầu về an toàn và để giảm thiểu nguy hại.

- Giải thích khái niệm sản phẩm; sản phẩm an toàn và sản phẩm khác với an toàn;
- Những yêu cầu chung về an toàn sản phẩm
- Chứng từ đi kèm và ghi trên nhãn sản phẩm;
- Nghĩa vụ của các cá nhân trong việc đảm bảo an toàn sản phẩm khi đưa vào thị trường.

Giới thiệu nội dung và ý nghĩa của nghị định chính phủ số 98/2005. Nghị định này xác định hệ thống báo động nhanh về sự phát sinh nguy hại từ thực phẩm và thức ăn cho gia súc đến sức khỏe của con người.

Bộ y tế và Bộ nông nghiệp cùng hợp tác để soạn thảo kế hoạch giám sát quốc gia. Hai bộ cùng kiểm tra giám sát sự xuất hiện các chất gây nhiễm độc trong thực phẩm và nguyên liệu và xây dựng hệ thống báo động nhanh khi phát sinh nguy hiểm RASFF (đối với thực phẩm). Hệ thống báo động nhanh RAPEX được vận hành đối với sản phẩm không phải là thực phẩm.

Luật yêu cầu kỹ thuật đối với sản phẩm và về thay đổi một số điều luật số 22/1997:

- Quy định phương pháp xác định yêu cầu kỹ thuật đối với sản phẩm mà trong trường hợp vượt quá có thể gây hại tới sức khỏe con người hoặc an toàn cá nhân, tài sản hoặc môi trường cũng như những lợi ích công cộng khác;
- Quy định quyền và nghĩa vụ cho các doanh nghiệp đưa hàng hoặc phân phối hàng vào thị trường, hoặc các sản phẩm mà trong trường hợp vượt quá có thể gây hại tới lợi ích công cộng;

- Quy định quyền và nghĩa vụ cho các cá nhân được phép hoạt động theo luật này mà có liên quan tới soạn thảo và áp dụng tiêu chuẩn kỹ thuật Séc hoặc liên quan tới thử nghiệm nhà nước;

- Quy định phương pháp đảm bảo nghĩa vụ thông báo liên quan tới việc tạo nên các quy định về kỹ thuật và tiêu chuẩn kỹ thuật theo các thỏa ước quốc tế và quy định pháp lý của EU.

Căn cứ vào quy định của EU, luật cũng quy định việc cấp phép cho các chủ thể để đánh giá sự phù hợp.

Giải thích những khái niệm cơ bản:

- sản phẩm, đưa sản phẩm vào thị trường, đưa sản phẩm ra bán, nhà sản xuất, nhập khẩu, phân phối, yêu cầu kỹ thuật đối với sản phẩm, cá nhân được ủy nhiệm.

Giải thích quy định có liên quan tới tiêu chuẩn và hồ sơ kỹ thuật, tiêu chuẩn kỹ thuật Séc cân đối với EU, ngoài ra giới thiệu các khái niệm về chứng chỉ, thẩm quyền, người có thẩm quyền, đánh giá sự phù hợp và cấp phép cho các chủ thể, chứng chỉ được cấp phép, kể cả thực hiện giám sát và các biện pháp bảo vệ có thể.

Đánh ký hiệu trên sản phẩm là CE.

Quyền và nghĩa vụ của các cơ quan giám sát nhà nước

Thanh tra nông nghiệp và thực phẩm nhà nước, cơ quan thú y, Viện kiểm tra và thử nghiệm nông nghiệp trung ương, các cơ quan bảo vệ sức khỏe cộng đồng, Thanh tra kinh tế Séc và các cơ quan nhà nước khác dưới các bộ (Bộ nông nghiệp, y tế, công thương).

Sự chuẩn bị sử đổi luật thực phẩm và sản phẩm thuốc lá số 110/1997:

Vào năm 2014, CH Séc sẽ nhận nghị định của hạ viện EU và Hội đồng EU số 1169/2011 về việc cung cấp thông tin về thực phẩm cho người tiêu dùng vào hệ thống luật pháp Séc liên quan tới thực phẩm.

Nội dung của nghị định EU nêu trên là đạt được sự đi lại tự do của thực phẩm an toàn và đầy đủ giá trị bên trong thị trường EU, đảm bảo cao bảo vệ sức khỏe của người tiêu dùng và đảm bảo được quyền của họ có được thông tin về thực phẩm mà họ tiêu dùng.

Nghị định quy định những nguyên tắc, yêu cầu và nghĩa vụ chung trong lĩnh vực thông tin về thực phẩm, đặc biệt là ghi trên nhãn thực phẩm. Quy định phương tiện để đảm bảo quyền của người tiêu dùng về thông tin và các bước cung cấp thông tin về thực phẩm khi xét về mức độ cần thiết đảm bảo tính linh động trong phản ứng với sự phát triển trong tương lai và những yêu cầu mới về cung cấp thông tin.

Nghị định liên quan tới tất cả các doanh nghiệp kinh doanh thực phẩm trong mọi giai đoạn của chuỗi thực phẩm, ở nơi mà các hoạt động của chúng liên quan tới việc cung cấp thông tin về thực phẩm cho người tiêu dùng. Nó được sử dụng cho tất cả thực phẩm dành cho người tiêu dùng cuối cùng, kể cả thực phẩm được các dịch vụ ăn uống chung cung cấp và thực phẩm dành cho những dịch vụ này. Nghị định liên quan tới cả dịch vụ ăn uống do các

công ty vận tải cung cấp, nếu như địa điểm đi và bay đi nằm trên lãnh thổ của các quốc gia thành viên mà Công ước liên quan.

10. Základní práva a povinnosti provozovatele potravinářského podniku

Hygiena v potravinářských provozech (při prodeji potravin)

- 1/ požadavky na zpracování systémů kritických bodů HACCP
- 2/ zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění
- 3/ základní požadavky na hygienu potravinářského provozu
- 4/ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích

1/ Požadavky na zpracování systémů kritických bodů HACCP:

HACCP = Hazard Analysis and Critical Control Point.

Článek 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 o hygieně potravin vyžaduje, aby provozovatelé potravinářských podniků vytvořili a zavedli jeden nebo více stálých postupů založených na zásadách HACCP a postupovali podle nich.

Kritické body jsou technologické úseky, postupy nebo operace v procesu výroby, distribuce a prodeje potravin a pokrmů, ve kterých je nejvyšší riziko porušení zdravotní nezávadnosti výrobku, a to jak biologickými, fyzikálními, tak i chemickými činiteli pro každý kritický bod jsou stanoveny tzv. kritické meze (např. čas, teplota, aj.), které musí být sledovány a zaznamenávány do protokolů.

Zásady HACCP – jeho sedm zásad – v čem spočívají:

- 1/ v identifikaci všech rizik, kterým musí být předcházeno nebo která musí být vyloučena či omezena na přijatelnou úroveň (analýza rizik);
- 2/ v identifikaci kritických kontrolních bodů na úrovních, v nichž je kontrola nezbytná pro předcházení riziku, pro jeho vyloučení nebo pro jeho omezení na přijatelnou úroveň;
- 3/ ve stanovení kritických mezí v kritických kontrolních bodech, které s ohledem na předcházení identifikovatelnému riziku, jeho vyloučení nebo jeho omezení tvoří hranici mezi přijatelností a nepřijatelností;
- 4/ ve stanovení a použití účinných sledovacích postupů v kritických kontrolních bodech;
- 5/ ve stanovení nápravných opatření, jestliže ze sledování vyplývá, že kritický kontrolní bod není zvládnán;
- 6/ ve stanovení pravidelně prováděných postupů k ověřování účinného fungování opatření ve výše uvedených bodech 1 až 5;

7/ ve vytváření dokladů a záznamů odpovídajících typu a velikosti potravinářského podniku, jejichž účelem je prokázat účinné používání opatření uvedených v bodech 1 až 6.

Plán systému kritických bodů řeší příjem, uchovávání potravin a přípravu či výrobu některých druhů potravin v zázemí prodejny, až do doby prodeje spotřebiteli. Plán pokrývá rozsah pracovních činností, který je dán příjmem potravin určených k přímému prodeji, krájením některých výrobků dle přání zákazníka a jejich následným prodejem. Plán předpokládá existenci a dodržování samostatného hygienicko-sanitačního řádu.

2/ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví:

Zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy EU:

- práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví
- soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich působnost a pravomoc
- úkoly dalších orgánů veřejné správy v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého působení hlukového zatížení životního prostředí.

Vymezuje základní pojmy (veřejné zdraví, hodnocení zdravotních rizik, infekční onemocnění, izolace, karanténa, aj.).

Mimo jiné stanoví požadavky na výkon činností epidemiologicky závažných a ubytovací služby:

- předpoklady pro výkon činností epidemiologicky závažných
- povinnosti fyzických osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné
- podmínky provozování činností epidemiologicky závažných
- ubytovací služby
- další podmínky stravovacích služeb
- hygienické podmínky na předměty běžného užívání, ochranu zdraví při práci, kategorizaci prací, požadavky na teplou vodu pro osobní hygienu zaměstnanců a další.

Orgány státní správy veřejného zdraví dle uvedeného zákona jsou:

Ministerstvo zemědělství, Krajské hygienické stanice, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo místního rozvoje, Ministerstvo životního prostředí, Krajské úřady.

Tyto orgány vykonávají státní zdravotní dozor v rozsahu své působnosti (viz uvedený zákon).

3/ Základní požadavky na hygienu potravinářského provozu:

Potravinářské prostory musí být udržovány v čistotě a v dobrém stavu.

Uspořádání, vnější úprava, konstrukce, poloha a velikost potravinářských prostor musí:

- umožňovat odpovídající údržbu, čištění nebo dezinfekci, vylučovat nebo minimalizovat kontaminaci z ovzduší a poskytovat dostatečný pracovní prostor pro hygienické

- provedení všech postupů;
- být takové, aby se zabránilo hromadění nečistot, styku s toxickými materiály, odlučování částic do potravin a vytváření kondenzátu nebo nežádoucích plísní na površích;
- umožňovat správnou hygienickou praxi, včetně ochrany před kontaminací a zejména regulace škůdců;
- poskytovat, je-li to nezbytné, odpovídající kapacity s vhodnými teplotními podmínkami pro manipulaci s potravinami a pro jejich skladování při vhodných teplotách a s možností monitorovat, a je-li to nezbytné, zaznamenávat jejich teplotu.

K dispozici musí být dostatečný počet splachovacích záchodů připojených na účinný kanalizační systém. Záchody nesmí vést přímo do prostor, kde se manipuluje s potravinami.

Dále musí být k dispozici dostatečný počet umyvadel na mytí rukou, vhodně rozmístěných a označených. Umyvadla na mytí rukou musí být vybavena přívodem teplé a studené tekoucí vody, prostředky na mytí rukou a hygienické osušení.

K dispozici musí být vhodné a dostatečné prostředky pro přirozené nebo nucené větrání. Sanitární zařízení musí být vybavena odpovídajícím přirozeným nebo nuceným větráním.

Potravinářské prostory musí mít náležité přírodní nebo umělé osvětlení.

Čisticí a dezinfekční prostředky nesmí být skladovány v oblastech, ve kterých se manipuluje s potravinami.

Dopravní prostředky nebo kontejnery používané pro přepravu potravin musí být udržovány v čistotě a v dobrém stavu, aby chránily potraviny před kontaminací, a podle potřeby musí být navrženy a konstruovány tak, aby umožnily odpovídající čištění nebo dezinfekci.

4/ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích (v platném znění)

Povinnosti provozovatelů potravinářského podniku - § 3:

Pozn.: potravinářský podnik – výroba, balení, skladování, přeprava a prodej

Provozovatel potravinářského podniku je povinen:

- a/ dodržovat smyslové, fyzikální, chemické a mikrobiologické požadavky na jakost potravin;
- b/ dodržovat ve všech fázích výroby a uvádění potravin do oběhu technologické a hygienické požadavky, způsob a podmínky přepravy, skladování a manipulace s potravinami;
- c/ dodržovat požadavky pro obsah, podmínky a způsob použití vitamínů, minerálních látek a dalších látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem, dále látek přídatných, pomocných a látek určených k aromatizaci;
- d/ dodržovat požadavky pro druhy a přípustná množství kontaminujících látek, reziduí pesticidů, toxikologicky významných látek a látek vznikajících činností mikroorganismů v potravinách a surovinách;
- e/ zajistit, aby v potravinách nebylo překročeno nejvyšší přípustné množství zbytků veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě;
- f/ dodržovat požadavky na čistotu a identitu požadovaných látek, vitamínů, minerálních látek a dalších látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem;

g/ při použití přídatných látek nebo doplňků stravy schválených Ministerstvem zdravotnictví příslušnými rozhodnutími dodržovat schválený rozsah použití a označení těchto látek na obalu potravin;

h/ poskytnout potřebný počet zaměstnanců a odpovídající technické vybavení pro zajištění výkonu kontroly dozorovými orgány;

i/ v případě ukončení činnosti provozovatele potravinářského podniku je provozovatel (fyzická či právnická osoba) povinna toto ukončení oznámit přísl. orgánům státní správy.

Provozovatel potravinářského podniku, který vyrábí potraviny nebo suroviny, je dále povinen:

a/ získávat k výrobě balené pramenité vody, balené kojenecké vody a balené přírodní minerální vody jen z podzemních zdrojů vody; úpravu balené pramenité vody pomocí vzduchu obohaceného ozónem provozovatel potravinářského podniku ohlásí předem přísl. orgánu státního dozoru;

b/ zajistit pravidelnou kontrolu dodržování požadavků podle zákona o potravinách a tabákových výrobcích a technických požadavků na zdravotní nezávadnost a jakost vyráběných potravin a o těchto kontrolách vést evidenci;

c/ používat k výrobě tepelně neopracovaných potravin pouze tepelně ošetřené vaječné obsahy.

Dále je provozovatel potravinářského podniku povinen dodržovat zásady osobní a provozní hygieny a podmínky výkonu ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace podle dalších právních předpisů, např. podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a dalších souvisejících předpisů.

Zákon č. 110/1997 Sb., ukládá dále provozovateli potravinářského podniku další informační povinnosti, které musí před uvedením potravin do oběhu sdělit Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu zemědělství: potraviny, do kterých byly přidány vitamíny, minerální látky, nebo u kterých je v reklamě uváděno zdravotní tvrzení nebo výživové tvrzení potvrzení těchto tvrzení a české texty těchto tvrzení.

Všechny evropské i české právní předpisy mají jediný cíl: zaručit výrobu, skladování, dopravu a prodej bezpečných potravin.

10. Quyền và nghĩa vụ cơ bản của người vận hành doanh nghiệp thực phẩm

Vệ sinh tại các cơ sở thực phẩm (khi bán thực phẩm)

- 1/ yêu cầu của hệ thống phân tích mối nguy và kiểm soát điểm tới hạn (HACCP)
- 2/ luật hiện hành số 258/2000 về bảo vệ sức khỏe cộng đồng
- 3/ những yêu cầu cơ bản về vệ sinh của cửa hàng thực phẩm
- 4/ Luật thực phẩm và sản phẩm từ thuốc lá số 110/1997

1/ Yêu cầu của hệ thống phân tích mối nguy và kiểm soát điểm tới hạn HACCP:

HACCP = Hazard Analysis and Critical Control Point - phân tích mối nguy và kiểm soát điểm tới hạn.

Chương 5 của quy định của Hạ viện và Hội đồng châu Âu (ES) số 852/2004 về vệ sinh thực phẩm có yêu cầu các cửa hàng bán thực phẩm phải tạo và áp dụng một hoặc nhiều hơn những bước làm việc dựa trên nguyên tắc HACCP và chấp hành những nguyên tắc này.

Điểm tới hạn là phân đoạn công nghệ, các bước, quy trình trong sản xuất, phân phối và bán thực phẩm và đồ ăn có nguy cơ cao trong an toàn sức khỏe của sản phẩm thông qua các tác tố như sinh học, vật lý và hóa học cho từng điểm tới hạn, gọi là tới giới hạn (ví dụ như thời gian, nhiệt độ v.v.) mà những tác tố này cần phải được theo dõi và ghi lại vào biên bản.

Các nguyên tắc HACCP – 7 nguyên tắc – căn cứ vào:

1/ xác định được tất cả mối nguy mà cần phải tránh trước hoặc phải được loại ra hoặc hạn chế ở mức độ chấp nhận được (phân tích mối nguy);

2/ xác định được tất cả mối nguy ở mức độ mà việc kiểm tra là không thể thiếu để tránh được mối nguy, loại ra hoặc hạn chế ở mức độ chấp nhận được;

3/ quy định được giới hạn trong các điểm kiểm tra tới hạn. Các điểm này tạo ra danh giới giữa khoảng chấp nhận được và không chấp nhận được khi xét về các khía cạnh tránh được mối nguy xác định được, loại ra hoặc hạn chế;

4/ quy định và vận dụng các quy trình theo dõi hiệu quả trong các điểm kiểm tra tới hạn;

5/ thiết lập các biện pháp hiệu chỉnh nếu từ quy trình theo dõi nhận thấy được là điểm kiểm tra tới hạn không thể kiểm tra được;

6/ thiết lập các quy trình thực hiện thường xuyên để thẩm tra lại hiệu quả của các biện pháp nêu trong các điểm từ 1 đến 5 ở trên;

7/ tạo các biên bản, chứng từ đáp ứng với loại và quy mô của một công ty thực phẩm, mà mục tiêu là chứng minh được việc sử dụng có hiệu quả các biện pháp nêu trong các điểm từ 1 đến 6 ở trên.

Kế hoạch của hệ thống điểm tới hạn giải quyết việc nhập, lưu giữ hàng thực phẩm và chuẩn bị hoặc sản xuất hàng thực phẩm trong đĩa phạn cửa hàng, cho tới thời điểm bán hàng cho người tiêu dùng. Kế hoạch chứa đầy đủ các công việc bắt đầu từ việc nhập hàng thực phẩm để trực tiếp bán, đến việc cắt, chia một số sản phẩm theo yêu cầu của khách hàng và để bán. Kế hoạch căn cứ vào sự tồn tại và tuân thủ quy định vệ sinh an toàn thực phẩm.

2/ Luật số 258/2000, về bảo vệ sức khỏe cộng đồng:

Luật này căn cứ vào những quy định của Liên minh châu Âu (viết tắt là EU) và chỉnh sửa để có thể áp dụng trực tiếp những quy định của EU liên quan tới:

- quyền và nghĩa vụ của cá nhân và pháp nhân trong lĩnh vực bảo vệ và hỗ trợ sức khỏe cộng đồng
- hệ thống các cơ quan bảo vệ sức khỏe cộng đồng, quyền hạn và phạm vi của các cơ quan này
- nhiệm vụ của các cơ quan quản lý công khác trong lĩnh vực đánh giá và giảm độ ồn theo phương diện tác động lâu dài của tiếng ồn lên môi trường sống.

Quy định những khái niệm cơ bản (sức khỏe cộng đồng, đánh giá mối nguy hiểm tới sức khỏe, các bệnh truyền nhiễm, cách ly v.v.).

Ngoài ra luật này còn đưa ra những yêu cầu cho các hoạt động dịch tễ nghiêm trọng nghiêm trọng và hoạt động của các dịch vụ cho ở thuê:

- yêu cầu cần thiết để thực hiện các hoạt động dịch tễ nghiêm trọng
- nghĩa vụ của các cá nhân làm việc trong nghiên cứu bệnh dịch nghiêm trọng
- các điều kiện để thực hiện các hoạt động dịch tễ nghiêm trọng
- dịch vụ cho thuê nhà ở
- các điều kiện của dịch vụ cung cấp thức ăn
- điều kiện vệ sinh của các công cụ thường sử dụng, bảo vệ sức khỏe khi lao động, phân loại công việc, yêu cầu về nước nóng cho vệ sinh cá nhân của người lao động v.v.

Các cơ quan nhà nước quản lý sức khỏe cộng đồng theo luật này là:

Bộ Nông nghiệp, sở vệ sinh dịch tễ tỉnh, bộ Quốc phòng và bộ Nội vụ, bộ Giao thông, bộ Phát triển đô thị nông thôn, bộ Môi trường, các phòng cấp tỉnh.

Các cơ quan này thực hiện việc kiểm soát sức khỏe trong phạm vi quyền hạn của mình (xem thêm luật nêu trên).

3/ Những yêu cầu vệ sinh cơ bản của cửa hàng bán thực phẩm:

Cửa hàng phải được giữ vệ sinh và ở trạng thái tốt.

Cách kê bày, sửa đổi ở bên ngoài, kết cấu xây dựng, vị trí và diện tích của cửa hàng thực phẩm phải:

- dễ dọn vệ sinh, lau hoặc phun thuốc khử vi trùng, loại trừ hoặc tối thiểu hóa nhiễm độc từ không khí bên ngoài và có đủ diện tích làm việc cho việc thực hiện tất cả các bước liên quan tới vệ sinh;
- được kê bày để hạn chế việc tích tụ bẩn, dễ tiếp xúc với các chất độc, ngăn ngừa vi khuẩn thâm nhập vào thực phẩm hoặc bị mốc trên bề mặt;
- dễ để xử lý vệ sinh như phun thuốc, kể cả việc bảo vệ để tránh bị nhiễm độc, đặc biệt phải kiểm soát được côn trùng;
- nếu như cần thiết phải có đủ diện tích với điều kiện nhiệt độ phù hợp với thực phẩm, lưu giữ và dễ kiểm tra, và khi cần thiết phải ghi lại nhiệt độ.

Cần phải có đầy đủ số lượng nhà vệ sinh được nối vào hệ thống cống thải tốt. Nhà vệ sinh không được dẫn trực tiếp vào các phòng có chứa hàng thực phẩm. Ngoài ra cần phải có đủ

số lượng bồn rửa tay được lắp đặt phù hợp và có đánh dấu. Ở các bồn rửa tay phải có nước nóng và nước lạnh chảy, các phương tiện để rửa tay và sấy khô một cách có vệ sinh.

Cần phải có các phương tiện để thông khí tự nhiên và nhân tạo đầy đủ và phù hợp. Phòng vệ sinh phải được trang bị hệ thống thông khí tự nhiên và nhân tạo phù hợp. Các gian chứa thực phẩm phải có ánh sáng tự nhiên và ánh sáng nhân tạo.

Các đồ dùng để rửa hoặc khử trùng không được phép cất ở những nơi có thực phẩm.

Phương tiện giao thông hoặc thùng để vận chuyển đồ thực phẩm phải được giữ sạch và ở trạng thái tốt, để bảo vệ thực phẩm không bị nhiễm bẩn và tùy theo yêu cầu phải được tiết kiệm và cấu tạo để dễ rửa sạch hoặc khử trùng.

4/ Luật thực phẩm và sản phẩm từ thuốc lá số 110/1997 (hiện hành)

Nghĩa vụ của người vận hành doanh nghiệp thực phẩm – điều 3:

Ghi chú: doanh nghiệp thực phẩm – sản xuất, đóng gói, bảo quản kho, vận chuyển và bán

Người vận hành doanh nghiệp thực phẩm có nghĩa vụ:

a/ tuân thủ các yêu cầu về giác quan, vật lý, hóa chất, vi sinh của chất lượng thực phẩm

b/ tuân thủ tất cả điều kiện công nghệ, vệ sinh khi sản xuất và bán ra thị trường, kể cả cách vận chuyển, kho bãi và thao tác xử lý thực phẩm;

c/ tuân thủ các yêu cầu về nội dung, điều kiện và phương pháp sử dụng vitamin, chất khoáng và những chất khác có tác dụng dinh dưỡng và sinh lý, tiếp theo là các chất phụ gia, chất để tăng mùi thơm;

d/ tuân thủ các yêu cầu về loại và lượng cho phép của các chất gây ô nhiễm, gây độc và các chất có chứa chất độc và chất phát sinh từ các hoạt động của vi khuẩn trong thực phẩm và nguyên liệu;

e/ đảm bảo sao cho trong thực phẩm thuốc thú y và các chất sinh học không được vượt quá mức cho phép trong sản xuất thực phẩm từ động vật;

f/ tuân thủ các yêu cầu về sạch sẽ và nhận dạng được các chất, vitamin, chất khoáng và những chất khác có tác dụng dinh dưỡng và sinh lý;

g/ khi sử dụng chất phụ gia do Bộ y tế đã phê duyệt thông qua những quyết định liên quan cần tuân thủ mức độ sử dụng được duyệt và ghi rõ những chất này lên trên bao bì;

h/ cung cấp số lượng nhân viên cần thiết và trang bị kỹ thuật theo yêu cầu để đảm bảo việc giám sát của các cơ quan chức năng;

i/ trong trường hợp kết thúc hoạt động, người vận hành doanh nghiệp thực phẩm (cá nhân và pháp nhân) phải có nghĩa vụ thông báo việc kết thúc hoạt động này cho cơ quan chức năng nhà nước.

Người vận hành doanh nghiệp sản xuất thực phẩm hoặc nguyên liệu phải:

a/ chỉ dùng nguồn nước ngầm để sản xuất nước sạch đóng chai, nước cho trẻ đang bú đóng và nước khoáng đóng chai tự nhiên; việc xúc o-zôn để điều chỉnh nước khoáng đóng chai phải thông báo trước cho cơ quan giám sát chức năng;

b/ đảm bảo kiểm tra thường xuyên việc tuân thủ các điều kiện do luật thực phẩm và sản phẩm từ thuốc lá và các yêu cầu kỹ thuật đảm bảo an toàn sức khỏe và chất lượng của thực phẩm và lưu hồ sơ tất cả các đợt kiểm tra;

c/ chỉ sử dụng nguyên liệu từ trứng đã được xử lý nóng để sản xuất bán thành phẩm đã chín.

Ngoài ra người vận hành doanh nghiệp thực phẩm phải tuân thủ các nguyên tắc vệ sinh cá nhân và vệ sinh môi trường làm việc và các điều kiện để thực hiện diệt trùng, diệt khuẩn theo quy định đặc biệt, ví dụ theo luật bảo vệ sức khỏe cộng đồng số 258/2000 và các quy định pháp lý có liên quan khác.

Ngoài ra, luật số 110/1997 còn quy định người vận hành doanh nghiệp thực phẩm phải có nghĩa vụ thông báo khác mà phải thông báo cho Bộ y tế và Bộ nông nghiệp trước khi đưa thực phẩm ra thị trường: thực phẩm được bổ sung vitamin, khoáng hoặc các chất mà trong quảng cáo có nêu chứng nhận y tế hoặc dinh dưỡng thì phải trình các chứng nhận này trong cả tiếng Séc.

Tất cả các quy định pháp lý của EU và của Séc đều có một mục đích duy nhất: đảm bảo sản xuất, bảo quản trong kho, vận chuyển và bán thực phẩm an toàn.

11. Nepotravinová legislativa - zákon o bezpečnosti výrobků a technických požadavcích na výroby

Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků (v platném znění)

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výroby (v platném znění)

Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků:

Účelem tohoto zákona je zajistit (v souladu s právem Evropských společenství), aby výrobky uváděné na trh nebo do oběhu byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví pro **spotřebitele bezpečné.**

Zákon obsahuje definice výrobku, obecné požadavky na bezpečnost výrobku, povinnosti osob při zajišťování bezpečnosti výrobku uváděného na trh nebo do oběhu, a další.

Výrobek:

podle tohoto zákona je výrobkem jakákoliv movitá věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jeho zpracování a je určena k nabídce spotřebiteli.

Zákon o obecné bezpečnosti výrobků se nevztahuje na použité výrobky prodávané jako starožitnosti nebo na výrobky, které musí být před použitím opraveny nebo upraveny, a prodávající to kupujícímu prokazatelným způsobem sdělil.

Obecné požadavky na bezpečnost výrobku:

1/ Bezpečným výrobkem je výrobek, který za běžných nebo rozumně předvídatelných podmínek užití nepředstavuje po dobu stanovenou výrobcem nebo po dobu obvyklé použitelnosti nebezpečí. Z hlediska rizika pro bezpečnost a ochranu zdraví spotřebitele se sledují zejména tato kritéria:

a/ vlastnosti výrobku, jeho životnost, složení způsob balení, poskytnutí návodu na jeho montáž a uvedení do provozu, dostupnost, obsah a srozumitelnost návodu, způsob užívání včetně vymezení prostředí užití, způsob označení, způsob provedení a označení výstrah, návod na údržbu a likvidaci, srozumitelnost a rozsah dalších údajů a informací poskytovaných výrobcem, údaje a informace musí být vždy uvedeny v **českém jazyce**,

b/ vliv na další výrobek, za předpokladu jeho užívání s dalším výrobkem

c/ způsob předvádění výrobku

d/ rizika pro spotřebitele, kteří mohou být ohroženi při užití výrobku, zejména děti a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

2/ Za bezpečný výrobek se považuje výrobek splňující požadavky podle dalších zvláštních předpisů (v souladu s právem Evropských společenství).

3/ Pokud se bezpečnost výrobku nestanoví podle zvláštních předpisů nebo předpisů EU, posuzuje se jeho bezpečnost podle tohoto zákona o českých technických norem nebo doporučení Komise, která stanovuje pokyny pro posuzování bezpečnosti výrobku.

Nebezpečným výrobkem je každý výrobek, který nevyhovuje požadavkům na bezpečný výrobek podle tohoto zákona.

Průvodní dokumentace a označování výrobků:

1/ Výrobek uváděný na trh musí výrobce opatřit průvodní dokumentací v souladu s požadavky platných právních předpisů a výrobek označit.

2/ Průvodní dokumentací výrobku jsou doklady, jež jsou nutné k převzetí a k užívání zboží.

3/ Označování výrobku je pro účely tohoto zákona opatření výrobku informacemi umožňujícími posouzení rizik spojených s jeho užíváním nebo jakýmkoliv informacemi, které mají vztah k bezpečnosti výrobku. Výrobek dále musí být opatřen údaji potřebnými k identifikaci výrobce a výrobku, popřípadě série výrobku.

4/ Pokud výrobek svými vlastnostmi splňuje požadavky na bezpečnost, ale určitý způsob jeho užívání by mohl bezpečnost spotřebitele ohrozit, je výrobce nebo distributor povinen na toto nebezpečí upozornit.

Povinnosti osob při zajišťování bezpečnosti výrobku uváděného na trh a do oběhu:

1/ za výrobce je považována osoba usazená v ČR nebo v jiném členském státě EU, nebo zplnomocněný zástupce výrobce, nebo dovozce, který není v ČR nebo v jiném státě EU

usazen, případně další osoby v dodavatelském řetězci, jejichž činnost má prokazatelný vliv na vlastnosti výrobku (servis, montáž).

2/ distributorem je dle tohoto zákona každá osoba, která v dodavatelském řetězci provádí následnou obchodní činnost po uvedení výrobku na trh – především prodej spotřebiteli.

3/ Výrobce je povinen uvádět na trh pouze bezpečné výrobky.

4/ Distributor nesmí distribuovat takové výrobky uvedené na trh, o nichž na základě svých informací a odborných znalostí ví nebo může předpokládat, že požadavkům na bezpečnost výrobku neodpovídají.

5/ Jestliže výrobce nebo distributor uvedl na trh nebo do oběhu (vyrobil nebo prodal) nebezpečný výrobek, je povinen tuto skutečnost oznámit příslušnému orgánu dozoru ihned po té, jakmile tuto skutečnost zjistí. Výrobce i distributor jsou povinni spolupracovat s příslušnými orgány dozoru na opatřeních směřujících k odstranění nebo omezení rizika plynoucího z nebezpečného výrobku.

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky:

Tento zákon upravuje způsob stanovování technických požadavků na výrobky, které by mohly ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo přírodní prostředí; práva a povinnosti osob, které uvádějí na trh výrobky, které by mohly ohrozit oprávněný zájem; práva a povinnosti právnických osob nebo fyzických osob, které mají oprávnění k činnostem souvisejících s tvorbou a uplatňováním českých technických norem nebo se státním zkušebnictvím.

Základní pojmy dle tohoto zákona:

a/ výrobkem je jakákoliv věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování a je určena k uvedení na trh

b/ uvedení výrobku na trh je okamžik, kdy výrobek poprvé přechází úplatně nebo bezúplatně z fáze výroby nebo dovozu do fáze distribuce jako zboží určené k prodeji nebo uvedení do provozu

c/ dovozce je fyzická nebo právnická osoba, která uvede na trh výrobek z jiného státu nebo uvedení takového výrobku na trh zprostředkuje

d/ distributorem je fyzická nebo právnická osoba, která výrobky prodává, jejich prodej zprostředkovává nebo jiným způsobem je poskytuje uživatelům (zapůjčení), i když svou činností vlastnosti výrobku přímo neovlivňuje

e/ technické požadavky na výrobek jsou vlastnosti výrobku z hlediska oprávněného zájmu, rozměrů, funkčnosti, jakosti, včetně požadavku na jeho název, pod kterým je prodáván, úpravy názvosloví, znaků, zkoušení výrobku a zkušebních metod, balení, značení nebo označování výrobku a postupů pro posuzování shody výrobku s právními předpisy nebo normami.

Povinnosti výrobců, dovozců a distributorů při uvádění výrobků na trh:

1/ Výrobce a dovozce je povinen uvádět na trh jen bezpečné výrobky.

2/ Bezpečným výrobkem je výrobek, který za běžných nebo rozumně předvídatelných podmínek užití nepředstavuje po dobu stanovené nebo obvyklé použitelnosti žádnou nebezpečí.

3/ Při posuzování bezpečnosti výrobků se podle povahy výrobku sledují:

a/ vlastnosti výrobku, včetně jeho životnosti, složení, balení a návodu pro jeho montáž a uvedení do provozu, užití, údržbu a likvidaci, které musí být uvedeny v českém jazyce

b/ vlivy výrobku na další výrobky (v případě, že je výrobek užíván s dalším výrobkem)

c/ způsoby předvádění výrobku, jeho označení a návody pro použití a likvidaci výrobku a jakékoliv další údaje a informace poskytnuté výrobcem

d/ kategorie uživatelů, kteří mohou být vážně ohroženi při užití výrobku, zejména děti (hračky apod.).

Za bezpečný se považuje výrobek:

a/ splňující požadavky příslušného technického předpisu, nebo

b/ pokud pro něj technický předpis neexistuje, buď splňuje požadavky norem, anebo odpovídá stavu vědeckých a technických poznatků známých v době jeho uvedení na trh.

Dbát o uvedení bezpečných výrobků na trh je též povinen distributor.

Výrobce, dovozce nebo distributor je dále podle povahy výrobku povinen zejména:

a/ poskytnout uživatelům informace, které jim umožní posoudit obvyklé nebo předvídatelné nebezpečí spojené s užíváním výrobku. Tato informace nezbavuje žádnou osobu povinnosti dodržovat požadavky na bezpečnost výrobků stanovené v právních předpisech

b/ učinit opatření, aby jednotlivé výrobky nebo výrobní partie výrobků, které mohou představovat možné ohrožení oprávněného zájmu, byly snadno identifikovatelné.

Posuzování shody:

vláda jednotlivými nařízeními vlády stanoví:

a/ výrobky, které představují zvýšenou míru ohrožení oprávněného zájmu a u kterých musí být proto posouzena shoda jejich vlastností s požadavky technických předpisů (jde o tzv. stanovené výrobky)

b/ technické požadavky na tyto výrobky, pokud nejsou upraveny samostatnými právními předpisy

c/ které ze stanovených výrobků musí být při uvádění na trh označeny českou značkou shody (písmena CCZ) nebo jinou, vládou nařízenou, značkou.

Vláda pro posuzování shody u jednotlivých skupin stanovených výrobků určuje jednotlivé postupy provádění shody. Posouzení shody provádí akreditovaná nebo autorizovaná osoba (zkušební ústavy apod.).

Prohlášení o shodě:

Stanovené výrobky mohou výrobci nebo dovozci uvést na trh jen po posouzení shody jejich vlastností s požadavky na bezpečnost výrobků stanovených zákonem o technických požadavcích na výrobky a technickými předpisy.

Výrobce nebo dovozce stanoveného výrobku (hračky, pracovní ochranné oděvy, aj.) je povinen před uvedením výrobku na trh vydat písemné prohlášení o shodě výrobku. Náležitosti prohlášení o shodě stanoví vláda nařízením.

Výrobce nebo dovozce je oprávněn označit stanovený výrobek, o kterém bylo vydáno prohlášení o shodě, českou značkou shody.

Distributor nesmí distribuovat stanovené výrobky, u kterých nemá písemné ujištění o tom, že výrobce nebo dovozce vydal prohlášení o shodě. Toto písemné ujištění je distributor povinen každému na jeho žádost

a/ předložit k nahlédnutí, nebo

b/ na náklady žadatele nejdéle do 20 dnů vydat distributorem potvrzenou kopii.

Prohlášení o shodě nezbujuje výrobce a dovozce odpovědnosti za vady výrobků ani za škody jimi způsobené.

11. Quy định pháp lý cho hàng không phải là thực phẩm – luật an toàn sản phẩm, luật yêu cầu kỹ thuật cho sản phẩm

Luật an toàn chung của sản phẩm số 102/2001 (hiện hành)

Luật yêu cầu kỹ thuật cho sản phẩm số 22/1997 (hiện hành)

Luật an toàn chung của sản phẩm số 102/2001 (hiện hành):

Mục tiêu của luật này là đảm bảo (phù hợp với luật của EU) sao cho sản phẩm được đưa ra thị trường an toàn đối với người tiêu dùng khi xét về khía cạnh an toàn và bảo vệ sức khỏe.

Luật định nghĩa sản phẩm là gì, những yêu cầu chung về an toàn của sản phẩm, nghĩa vụ của các cá nhân đảm bảo an toàn của sản phẩm khi đưa ra thị trường và các quy định khác.

Sản phẩm:

theo luật này thì sản phẩm là bất kỳ vật nào di động được sản xuất, khai thác hoặc làm thế nào để có được mà không cần xét đến mức độ gia công và vật này được đưa ra bán cho người tiêu dùng.

Luật an toàn chung của sản phẩm không đề cập tới sản phẩm đã qua sử dụng được bán như hàng đồ cũ hoặc sản phẩm mà trước khi sử dụng phải được chữa hoặc chỉnh sửa và người bán hàng đã cung cấp thông tin một cách rõ ràng cho người tiêu dùng.

Những yêu cầu chung về an toàn của sản phẩm:

1/ sản phẩm an toàn là sản phẩm mà trong những điều kiện bình thường hoặc điều kiện có thể phỏng đoán trước khi sử dụng nó trong thời gian nhà sản xuất quy định hoặc khoảng thời hạn sử dụng thường thường không gây nguy hiểm. Từ phương diện an toàn và bảo vệ sức khỏe của người tiêu dùng thì thường xét tới những tiêu chí sau:

a/ đặc điểm của sản phẩm, tính bền, cấu tạo, cách thức đóng bao bì, cung cấp hướng dẫn lắp và vận hành, có thể kiểm được, nội dung và tính dễ hiểu của hướng dẫn sử dụng, cách sử dụng kể cả định nghĩa môi trường để sử dụng, cách ký hiệu, cách thông báo lưu ý, hướng dẫn bảo dưỡng và xử lý khi hỏng, tính dễ hiểu và quy mô của các thông tin khác do nhà sản xuất cung cấp, thông tin và dữ liệu phải là tiếng Séc.

b/ ảnh hưởng tới sản phẩm khác, với điều kiện sử dụng cùng với sản phẩm khác

c/ cách hướng dẫn trình bày sản phẩm

d/ các mối nguy hại cho người tiêu dùng mà những người này có thể gặp khi sử dụng sản phẩm, đặc biệt là trẻ nhỏ và cá nhân bị giới hạn khả năng vận động và định hướng.

2/ Sản phẩm an toàn là sản phẩm đáp ứng được yêu cầu theo quy định pháp lý khác (phù hợp với luật pháp của EU).

3/ Nếu an toàn của sản phẩm không được quy định theo những bộ luật đặc biệt hoặc quy định của EU, mức độ an toàn của sản phẩm sẽ được đánh giá theo luật tiêu chuẩn kỹ thuật của Séc hoặc theo khuyến cáo của Ủy ban có chức năng đưa ra hướng dẫn để đánh giá độ an toàn của sản phẩm.

Sản phẩm nguy hiểm là bất kỳ sản phẩm nào không đáp ứng được yêu cầu về an toàn của sản phẩm theo điều luật này.

Chứng từ đi kèm và ghi trên nhãn sản phẩm:

1/ Sản phẩm được đưa ra thị trường phải được nhà sản xuất cung cấp hồ sơ chứng từ đi kèm sao cho phù hợp với quy định pháp lý và phải ghi trên nhãn sản phẩm.

2/ Chứng từ đi kèm sản phẩm là chứng từ cần thiết để nhận và để sử dụng hàng.

3/ Ghi trên nhãn sản phẩm theo luật này là biện pháp thông báo về sản phẩm tạo điều kiện để đánh giá mối nguy hại liên quan tới việc sử dụng sản phẩm hoặc bất kỳ thông tin nào có quan hệ tới an toàn của sản phẩm. Sản phẩm ngoài ra còn phải được cung cấp đầy đủ dữ liệu thông tin cần thiết để nhận danh được nhà sản xuất và sản phẩm, hoặc lô hàng.

4/ Nếu sản phẩm với những đặc tính của mình đáp ứng được yêu cầu về an toàn, nhưng một cách sử dụng nào đó có thể gây nguy hiểm tới người tiêu dùng thì nhà sản xuất hoặc nhà phân phối phải có nghĩa vụ lưu ý về nguy hiểm này.

Nghĩa vụ của các cá nhân khi đảm bảo an toàn của sản phẩm được đưa ra thị trường:

1/ nhà sản xuất là cá nhân tại CH Séc hoặc ở quốc gia thành viên EU khác, hoặc đại diện được ủy quyền của nhà sản xuất, hoặc nhà nhập khẩu không ở Séc hoặc ở quốc gia thành viên EU khác, hoặc các cá nhân khác trong chuỗi phân phối mà hoạt động của họ có ảnh hưởng rõ ràng đến đặc tính của sản phẩm (dịch vụ sửa, lắp)

2/ theo luật này thì nhà phân phối là bất kỳ cá nhân nào trong chuỗi phân phối thực hiện hoạt động kinh doanh sau khi đã đưa sản phẩm vào thị trường – trước tiên là người bán cho người tiêu dùng.

3/ nhà sản xuất phải có nghĩa vụ chỉ đưa vào thị trường sản phẩm an toàn.

4/ nhà phân phối không được phép phân phối và đưa vào thị trường sản phẩm mà căn cứ vào thông tin mình có được và hiểu biết chuyên môn biết được hoặc có thể đoán được là sản phẩm này không đáp ứng được yêu cầu về an toàn của sản phẩm.

5/ nếu nhà sản xuất và nhà phân phối đã đưa vào thị trường (sản xuất và đã bán) sản phẩm nguy hiểm, thì phải thông báo ngay sau khi biết được thông tin này cho cơ quan giám sát chức năng. Nhà sản xuất và nhà phân phối phải hợp tác với cơ quan giám sát chức năng để đưa ra biện pháp ngăn chặn hoặc giới hạn mối nguy từ sản phẩm không an toàn này.

Luật yêu cầu kỹ thuật cho sản phẩm số 22/1997:

Luật này quy định phương pháp xác định yêu cầu kỹ thuật áp dụng cho sản phẩm mà có thể gây nguy hiểm đến sức khỏe hoặc an toàn của con người, tài sản và môi trường tự nhiên; quyền và nghĩa vụ của các cá nhân đưa sản phẩm vào thị trường; quyền và nghĩa vụ của các pháp nhân và cá nhân, những ai có quyền tham gia vào hoạt động liên quan tới soạn thảo và áp dụng tiêu chuẩn kỹ thuật Séc hoặc kiểm nghiệm quốc gia.

Khái niệm cơ bản của luật này:

a/ sản phẩm là bất kỳ vật nào di động được sản xuất, khai thác hoặc làm thế nào để có được mà không cần xét đến mức độ gia công và vật này được đưa ra thị trường.

b/ đưa sản phẩm vào thị trường là khi sản phẩm được chuyển từ giai đoạn sản xuất hoặc nhập khẩu vào giai đoạn phân phối với tư cách là hàng được mang đi bán hoặc được vận hành.

c/ nhà nhập khẩu là cá nhân hoặc pháp nhân đưa sản phẩm vào thị trường từ một quốc gia khác hoặc môi giới việc đưa sản phẩm vào thị trường

d/ nhà phân phối là cá nhân hoặc pháp nhân bán sản phẩm, môi giới bán hoặc thông qua một cách khác cung cấp cho người tiêu dùng (mượn), ngay cả khi thông qua hoạt động của mình, nhà cung cấp không trực tiếp gây ảnh hưởng lên sản phẩm

e/ yêu cầu kỹ thuật cho sản phẩm là những đặc tính của sản phẩm khi xét về phương diện có lợi chính đáng, kích thước, chức năng, chất lượng, kể cả yêu cầu về tên sản phẩm được bán, chỉnh sửa tên, ký hiệu, thử nghiệm và các phương pháp thử nghiệm, đóng gói, ghi nhãn sản phẩm và quy trình cho đánh giá phù hợp sản phẩm với các quy định pháp lý hoặc tiêu chuẩn.

Nghĩa vụ của nhà sản xuất, nhập khẩu, phân phối khi đưa sản phẩm vào thị trường:

1/ Nhà sản xuất và nhập khẩu chỉ được đưa vào thị trường sản phẩm an toàn

2/ Sản phẩm an toàn là sản phẩm mà trong những điều kiện bình thường hoặc điều kiện có thể phỏng đoán trước khi sử dụng nó trong thời gian nhà sản xuất quy định hoặc khoảng thời hạn sử dụng thường thường không gây nguy hiểm

3/ Khi đánh giá an toàn của sản phẩm theo tính năng của sản phẩm, thường hay xét tới:

a/ đặc điểm của sản phẩm, tính bền, cấu tạo, cách thức đóng bao bì, cung cấp hướng dẫn lắp và vận hành, cách thông báo lưu ý, hướng dẫn bảo dưỡng và xử lý khi hỏng, thông tin và dữ liệu phải là tiếng Séc

b/ ảnh hưởng tới sản phẩm khác, với điều kiện sử dụng cùng với sản phẩm khác

c/ cách hướng dẫn trình bày sản phẩm, ghi trên bao bì và hướng dẫn sử dụng và thanh lý sản phẩm và tất cả các thông tin dữ liệu khác do nhà sản xuất cung cấp

d/ phân loại người sử dụng có thể bị nguy hiểm, đặc biệt là trẻ nhỏ (đồ chơi v.v.)

Sản phẩm an toàn là sản phẩm

a/ đáp ứng được yêu cầu theo quy định về kỹ thuật hoặc

b/ nếu quy định về kỹ thuật không có, thì một là sản phẩm phải đáp ứng được tiêu chuẩn, hoặc phải đáp ứng được với những nhận biết khoa học kỹ thuật đã có trong thời điểm đưa sản phẩm ra thị trường.

Nhà phân phối cũng phải chỉ được đưa ra thị trường sản phẩm an toàn.

Ngoài ra tùy vào tính chất sản phẩm nhà sản xuất, nhập khẩu, phân phối phải có nghĩa vụ:

a/ cung cấp cho người sử dụng thông tin để có thể tạo điều kiện cho họ đánh giá được mối nguy hiểm bình thường hoặc có thể đoán được khi sử dụng sản phẩm. Thông tin này không làm mất đi nghĩa vụ phải tuân thủ độ an toàn của sản phẩm theo quy định pháp lý.

b/ đưa ra các biện pháp để mỗi sản phẩm hoặc phần của sản phẩm, mà có thể gây hiểm tới lợi ích chính đáng, dễ phát hiện và xác định.

Đánh giá phù hợp:

Chính phủ với những nghị định của mình quy định:

a/ sản phẩm có rất có khả năng gây hiểm tới lợi ích chính đáng và vì vậy phải được đánh giá phù hợp đặc điểm của chúng với yêu cầu kỹ thuật theo quy định (gọi là sản phẩm được quy định)

b/ yêu cầu kỹ thuật cho những sản phẩm này nếu như không có những quy định pháp lý riêng khác

c/ sản phẩm nào trong số sản phẩm được quy định phải được ghi trên nhãn ký hiệu phù hợp bằng tiếng Séc khi đưa ra thị trường (chữ là CCZ) hoặc ký hiệu khác do chính phủ quy định.

Để đánh giá phù hợp với từng nhóm sản phẩm được quy định, chính phủ chỉ định từng quy trình thực hiện việc đánh giá. Đánh giá phù hợp phải do chủ thể được phép hoặc ủy quyền (các viện kiểm nghiệm v.v.)

Tuyên bố phù hợp:

Sản phẩm được quy định có thể được nhà sản xuất hoặc nhập khẩu đưa ra thị trường chỉ sau khi đã đánh giá phù hợp với các yêu cầu về an toàn của sản phẩm theo luật yêu cầu kỹ thuật cho sản phẩm và các quy định kỹ thuật.

Nhà sản xuất hoặc nhập khẩu của sản phẩm được quy định (đồ chơi, quần áo bảo hộ lao động v.v.) phải có văn bản tuyên bố phù hợp trước khi đưa sản phẩm ra thị trường. Các yêu cầu trong tuyên bố này do chính phủ quy định thông qua nghị định của mình.

Nhà sản xuất hoặc nhập khẩu có quyền ghi lên nhãn sản phẩm được quy định ký hiệu phù hợp bằng tiếng Séc, sau khi đã đưa ra văn bản tuyên bố phù hợp.

Nhà phân phối không được phân phối sản phẩm được quy định, nếu như không có bản bản tuyên bố là nhà sản xuất hoặc nhập khẩu đã có tuyên bố phù hợp. Nhà phân phối phải cung cấp văn bản đảm bảo này khi được yêu cầu

a/ trình để xem hoặc

b/ cung cấp bản sao của chứng nhận trong vòng 20 ngày, kể từ ngày được yêu cầu, và người yêu cầu phải trả chi phí.

Tuyên bố về phù hợp không làm mất đi trách nhiệm của nhà sản xuất hoặc nhập khẩu về lỗi sản phẩm và về thiệt hại do lỗi sản phẩm gây nên.

12. Zákon o ochraně spotřebitele

1/ Základní předpisy České republiky, které upravují oblast ochrany spotřebitele:

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Tyto předpisy vytvořily základnu pro ochranu spotřebitele, která by měla zahrnovat:

- fyzickou bezpečnost zboží a služeb
- podporování a ochranu ekonomických zájmů spotřebitelů
- standardy pro bezpečnost a kvalitu zboží a služeb
- opatření umožňující získat spotřebitelům náhradu škody
- vzdělávací a informační programy pro spotřebitele

2/ Zákon o ochraně spotřebitele (zákon č. 634/1992 Sb.)

upravuje zejména povinnosti prodávajících ve vztahu ke spotřebitelům při prodeji zboží nebo výrobků a při poskytování služeb. Jeho obsahem je:

Vymezení pojmů – uvádí jednotlivé definice:

- spotřebitel
- prodávající
- výrobce, dovozce, dodavatel
- služba
- výrobek
- výrobek, který je nebezpečný svou zaměnitelností s potravinou
- výrobek porušující práva duševního vlastnictví - padělek
- nedovolená napodobenina

Povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb:

- prodávající je povinen prodávat výrobky ve správné hmotnosti, míře nebo množství a umožnit spotřebiteli překontrolovat si správnost těchto údajů
- prodávat výrobky a poskytovat služby v předepsané nebo schválené jakosti, nebo v jakosti obvyklé
- prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat
- zákaz používání nekalých obchodních praktik, klamavých obchodních praktik a agresivních obchodních praktik
- zákaz diskriminace spotřebitele
- zákaz výroby, dovozu, vývozu, nabízení, prodeje a darování výrobků, které jsou nebezpečné svou zaměnitelností s potravinami
- zákaz nabízení, prodeje a vývozu výrobků určených pro humanitární účely.

Další povinnosti prodávajícího:

- prodávající je povinen řádně informovat spotřebitele o vlastnostech prodávaných výrobků nebo charakteru poskytovaných služeb, o způsobu použití a údržby výrobku a o nebezpečí, které vyplývá z jeho nesprávného použití nebo údržby. Jestliže je to potřebné s ohledem na povahu výrobku, způsob a dobu jeho užívání, je prodávající povinen zajistit, aby byly informace obsaženy v příloženém písemném návodu a byly srozumitelné a byly v českém jazyce
- prodávající musí zajistit, aby jím prodávané výrobky byly přímo viditelně a srozumitelně označeny dle platných předpisů výrobcem, dovozce, případně dodavatelem. Nelze-li prodávané výrobky označit přímo, musí prodávající tyto povinné údaje vyznačit jiným vhodným způsobem
- informovat spotřebitele o částkách za vykupované vratné obaly
- na žádost spotřebitele je prodávající povinen vydat doklad o zakoupení výrobku nebo poskytnutí služby s povinnými údaji: datum prodeje výrobku či poskytnutí služby, o jaký výrobek či službu se jedná, za jakou cenu byl výrobek prodán či služba poskytnuta. Musí být na dokladu uvedeny identifikační údaje prodávajícího (název firmy, IČ, příp. další)

3/ Záruční lhůty: viz kapitola č. 17

4/ Reklamáce: viz kapitola č. 20

5/ Prodej prostřednictvím internetového obchodu:

koupí na internetu, po telefonu nebo od prodejce, který navštíví spotřebitele v jeho bytě, se jedná o „smlouvu na dálku“, od které lze bez důvodu do 14 dnů odstoupit a zboží vrátit:

- 14denní lhůta se počítá od doby, kdy zboží převezme kupující (na poště, od doručovatele, nebo si je vyzvedne přímo ve výdejním skladu e-shopu)
- odstoupení od smlouvy se provádí písemnou formou – prodávající musí toto odstoupení kupujícímu potvrdit
- do 14 dnů od doby, kdy kupující od smlouvy odstoupí, musí zakoupené zboží vrátit (náklady na dopravu nemusí prodávající hradit)
- prodávající je povinen do 14 dnů kupujícímu za vrácené zboží vrátit peníze a to stejným způsobem, jakým kupující za zboží prodávajícímu zaplatil (lze dohodnout i jiný způsob)
- dopravu zpět k prodávajícímu za vrácené zboží hradí prodávající.

6/ Značky kvality a jejich význam:

Česká republika má dlouhodobě přijatou „národní politiku kvality“ (již od r. 2000). Je to souhrn metod a nástrojů ovlivňování kvality výrobků, služeb, činností v rámci národní ekonomiky a služeb veřejné správy. Cílem programu národní politiky kvality je vytvořit v ČR prostředí, ve kterém je kvalita přirozenou součástí života společnosti.

Kvalita výrobků a služeb se již řadu let drží v popředí zájmu, zejména v souvislosti s výskytem nebezpečných a nekvalitních produktů a různých pseudoznaček. Program Česká kvalita vznikl právě proto, aby odlišil seriózní a důvěryhodné značky kvality, které budou dobrým vodítkem pro spotřebitele při nákupu. V programu Česká kvalita jsou zařazeny výrobky a služby, kterým byla příslušná značka kvality udělena jen po přísném a nezávislém ověřování kvality a které podléhají pravidelné kontrole.

Každá značka v programu má přesně stanovená kritéria pro posuzování kvality podle konkrétního typu výrobku či služby a musí splňovat 4 základní podmínky:

- výrobek musí mít v porovnání s obdobnými výrobky na trhu nadstandardní kvalitu
- kvalitu musí ověřit nezávislá akreditovaná zkušebna
- dodržování kvality musí být průběžně kontrolováno
- musí být kontrolována spokojenost zákazníků.

V současné době existují v rámci programu Česká kvalita značky pro tyto výrobky:

- Czech Made – pro výrobky a služby
- Ekologicky šetrný výrobek nebo služba
- Bezpečná a kvalitní hračka
- Bezpečné hračky
- Česká kvalita – nábytek
- Podporované zaměstnání
- Osvědčeno pro stavbu
- QZ – Zaručená kvalita
- Práce postižených
- Q21 – Prodejna 21. století
- Žirafa – zdravotně nezávadná obuv – bota pro Vaše dítě
- APEK – certifikovaný obchod
- SZUTEST – Product tested
- HORECA Select
- ESČ
- Kvalitní a bezpečná montáž
- CG – Certifikované služby IT
- Hřiště-Sportoviště-Tělocvična – Ověřený provoz
- Značka kvality v sociálních službách

12. Bảo vệ người tiêu dùng

1/ **Những quy định pháp lý cơ bản của CH Séc**, liên quan tới lĩnh vực bảo vệ người tiêu dùng:

- bộ luật dân sự số 89/2012
- luật hiện hành số 634/1992 Sb về bảo vệ người tiêu dùng

Các bộ luật này tạo nên nền tảng cho việc bảo vệ người tiêu dùng và phải có:

- an toàn về hàng hóa và dịch vụ
- hỗ trợ và bảo vệ lợi ích kinh tế của người tiêu dùng
- tiêu chuẩn an toàn và chất lượng của hàng hóa và dịch vụ
- các biện pháp tạo điều kiện cho người tiêu dùng được đền bù khi bị thiệt hại
- chương trình tập huấn và thông tin cho người tiêu dùng

2/ Luật bảo vệ người tiêu dùng (luật hiện hành số 634/1992)

luật này quy định nghĩa vụ của người bán hàng đối với người tiêu dùng khi bán hàng hóa hoặc khi cung cấp dịch vụ. Nội dung của nó gồm:

Định nghĩa các khái niệm – nêu từng định nghĩa:

- người tiêu dùng
- người bán hàng
- nhà sản xuất, nhà nhập khẩu, nhà cung cấp
- dịch vụ
- sản phẩm
- sản phẩm dễ bị lẫn với thực phẩm
- sản phẩm vi phạm quyền sở hữu trí tuệ - hàng giả
- các sản phẩm bất chước trái phép

Nghĩa vụ khi bán sản phẩm và cung cấp dịch vụ:

- người bán hàng phải bán sản phẩm đúng với khối lượng, kích thước hoặc số lượng và tạo điều kiện cho người tiêu dùng kiểm tra lại các dữ liệu có đúng không
- bán sản phẩm và cung cấp dịch vụ với chất lượng đã được quy định và phê duyệt, hoặc với chất lượng thường có
- bán sản phẩm và cung cấp dịch vụ với giá đã thỏa thuận sao cho phù hợp với quy định về giá và khi bán sản phẩm và cung cấp dịch vụ thì tính đúng giá
- cấm không được sử dụng những hình thức buôn bán không trong sạch, mang tính đánh lừa và cấm không được ép mua
- cấm không phân biệt đối xử người tiêu dùng
- cấm sản xuất, nhập khẩu, xuất khẩu, chào hàng, bán hàng và tặng sản phẩm dễ lẫn với hàng thực phẩm
- cấm chào hàng, bán và xuất khẩu hàng chỉ dành cho mục đích từ thiện.

Các nghĩa vụ khác của người bán hàng:

- người bán hàng phải thông báo cẩn thận cho người tiêu dùng về đặc tính của sản phẩm mình bán hoặc về đặc tính của sản phẩm mình cung cấp, về cách sử dụng, bảo quản sản phẩm và về nguy hiểm nếu không sử dụng hoặc bảo quản sản phẩm đúng. Nếu cần thiết khi xét đến tính năng của sản phẩm, cách sử dụng và thời gian

sử dụng, người bán hàng phải đảm bảo sao cho thông tin có trong hướng dẫn sử dụng được có đầy đủ, dễ hiểu và bằng tiếng Séc

- người bán hàng phải đảm bảo sao cho sản phẩm mình bán phải được nhìn thấy trực tiếp, được đánh dấu dễ hiểu theo tiêu chuẩn của nhà sản xuất, nhà nhập khẩu hoặc nhà cung cấp. Nếu như sản phẩm bán ra không thể đánh dấu trực tiếp, người bán hàng phải đánh dấu những dữ liệu này bằng cách phù hợp khác
- thông báo cho người tiêu dùng về khoản tiền mua lại bao bì
- theo yêu cầu của người tiêu dùng người bán hàng phải cấp chứng từ về sản phẩm mình bán hoặc dịch vụ mình cung cấp: ngày bán hàng hoặc cung cấp dịch vụ, tên sản phẩm hoặc dịch vụ, giá sản phẩm hoặc dịch vụ. Trên chứng từ phải có dữ liệu về người bán hàng (tên công ty, mã số thuế v.v.)

3/ thời hạn bảo hành: xem chương 17

4/ Khiếu nại: xem chương 20

5/ Bán hàng qua internet:

mua hàng qua internet, điện thoại hoặc qua người bán hàng tại nhà là một hình thức ký kết „hợp đồng mua bán từ xa“ mà có thể đơn phương chấm dứt trong vòng 14 ngày và trả lại hàng:

- thời hạn 14 ngày được tính từ thời điểm mà người tiêu dùng nhận hàng (tại bưu điện, từ tay người giao hàng hoặc đến lấy trực tiếp tại kho của cửa hàng bán qua mạng)
- chấm dứt hợp đồng được tiến hành bằng văn bản - người bán hàng phải khẳng định lại cho người tiêu dùng việc chấm dứt hợp đồng này
- trong vòng 14 ngày kể từ ngày người tiêu dùng chấm dứt hợp đồng, người tiêu dùng phải trả lại hàng (người bán hàng không nhất định phải thanh toán tiền gửi)
- trong vòng 14 ngày người bán hàng phải trả lại cho người tiêu dùng tiền mua hàng đã trả lại và cũng bằng cách mà người tiêu dùng đã thanh toán khi mua hàng (có thể thỏa thuận bằng cách khác)
- chi phí vận chuyển hàng trả lại cho người bán hàng do người tiêu dùng chịu

6/ Thương hiệu chất lượng và ý nghĩa của nó:

CH Séc có „chính sách chất lượng quốc gia“ một thời gian dài (từ năm 2000). Đây là tổng hợp các phương pháp và công cụ ảnh hưởng tới chất lượng của sản phẩm, dịch vụ và các hoạt động trong khuôn khổ nền kinh tế quốc gia và dịch vụ quản lý công. Mục tiêu của chương trình chất lượng quốc gia là tạo trong CH Séc một môi trường mà chất lượng là một phần tất nhiên của xã hội.

Chất lượng sản phẩm và dịch vụ được ưu tiên gìn giữ một thời gian dài, đặc biệt là trong liên hệ với sự xuất hiện của những sản phẩm nguy hiểm và không chất lượng của một số hàng giả khác nhau. Chương trình chất lượng Séc được phát triển để nó tách những thương hiệu chất lượng nghiêm túc và đáng tin cậy ra để người tiêu dùng dễ phân biệt khi mua. Trong chương trình chất lượng Séc có những sản phẩm và dịch vụ được cấp thương hiệu chất lượng chỉ sau khi có thẩm định chất lượng nghiêm ngặt và độc lập và được thường xuyên kiểm tra.

Mỗi một nhãn hiệu trong chương trình đều có những tiêu chuẩn đặt ra chính xác để đánh giá chất lượng theo từng thể loại sản phẩm hoặc dịch vụ và phải đáp ứng được 4 điều kiện chính:

- sản phẩm phải có chất lượng hơn so với các sản phẩm tương tự có trên thị trường
- chất lượng phải do phòng kiểm tra độc lập và đủ chức năng thẩm định

- việc giữ chất lượng phải được kiểm tra thường xuyên
- sự hài lòng của khách hàng phải được kiểm tra.

Hiện tại trong khuôn khổ chương trình chất lượng Séc có những thương hiệu cho các sản phẩm như sau:

- Czech Made – cho sản phẩm và dịch vụ
- Sản phẩm hoặc dịch vụ thân thiện với môi trường
- Đồ chơi an toàn và chất lượng
- Đồ chơi an toàn
- Chất lượng Séc – đồ gỗ
- Việc làm được ủng hộ
- Công trình được thẩm định
- QZ – chất lượng đảm bảo
- Sản phẩm của người khuyết tật
- Q21 – cửa hàng thế kỷ 21
- Žirafa – giày an toàn – giày cho trẻ nhỏ
- APEK – cửa hàng có chứng chỉ
- SZUTEST – sản phẩm đã thẩm định
- HORECA Select
- ESČ
- Kvalitní a bezpečná montáž – xây lắp chất lượng và an toàn
- CG – dịch vụ công nghệ thông tin có chứng chỉ
- Hřiště-Sportoviště-Tělocvična – sân chơi, phòng tập đã được thẩm định
- Nhãn hiệu chất lượng cho dịch vụ xã hội

13. Zákon o cenách

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, v platném znění:

Dále jsou uváděny jen ty části zákona, které se týkají neregulovaných cen (regulované ceny jsou např.: ceny energií, strategických surovin apod.) a jsou zaměřeny na povinnosti prodávajících (spotřebitelům) a na některé povinnosti, které jsou předmětem kontrol dozorových orgánů.

Jde především o tyto části zákona:

- povinnost prodávajícího vést cenovou evidenci a způsoby uchování této evidence
- označování zboží cenami (prodej spotřebiteli – prodej ostatním kupujícím)
- označování cenami balené výrobky (měrná jednotka – prodejna do 400 m² prodejní plochy)
- označování nebalených výrobků cenami
- správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob a odpovědnost za tyto delikty a přestupky ve smyslu uvedeného zákona.

Označování zboží cenami:

1/ Pokud nejde o prodej zboží spotřebiteli, je prodávající povinen předložit kupujícímu na jeho žádost nabídkový ceník, obsahující ceny nabízeného zboží ve vztahu k určeným (dohodnutým) podmínkám.

2/ Při prodeji a nabídce spotřebiteli je prodávající povinen poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží (pokud zákon nestanoví jinak) a to:

a/ označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a k určeným podmínkám

b/ zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků

c/ zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou podle předchozích bodů

d/ předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštního požadavku kupujícího

e/ oznámit kupujícímu odhad ceny, pokud nebyla cena stanovena podle předchozích bodů.

3/ Balené výrobky musí být označeny:

a/ cenou baleného výrobku (prodejní cenou)

b/ cenou za měrnou jednotku jednoho množství konkrétního výrobku (měrná cena: kilogram, litr, metr čtvereční nebo krychlový, jeden kus, 100 g, 100 ml, 100 mm apod.).

4/ Nebalené výrobky volně ložené, nabízené podle hmotnosti, objemu, délky či plochy, které jsou váženy, měřeny v přítomnosti spotřebitele, a to jak v prodeji formou samoobsluhy, tak i při prodeji s obsluhou, musí být označeny pouze měrnou cenou – viz bod 3b/.

5/ Pro ceny uváděné v reklamě na výrobky nabízené spotřebiteli platí stejné povinnosti jako v bodě 3 a 4.

6/ Povinnost označovat výrobky prodejní cenou současně s měrnou cenou podle bodu 3/ neplatí:

a/ pokud je měrná cena shodná s prodejní cenou

b/ u výrobků při prodeji s obsluhou

c/ při prodeji formou samoobsluhy na prodejní ploše menší než 400 m²

d/ u výrobků, u kterých by vzhledem k jejich povaze nebo účelu takové označení nebylo vhodné nebo by bylo zavádějící

e/ u výrobků podléhajících významným změnám na objemu nebo hmotnosti

f/ při změně ceny z důvodu nebezpečí znehodnocení výrobku podléhajícího rychlé zkáze

g/ u kombinace různých výrobků v jednom obalu

h/ u výrobků, které jsou nabízeny během poskytování služby

i/ u dražeb a nabídky uměleckých děl a starožitností

j/ u výrobků nabízených v prodejních automatech.

7/ Výrobce zboží určeného ke konečné spotřebě může uvést např. v nabídkovém ceníku, katalogu, propagačních podkladech nebo na obalu zboží doporučenou cenu prodeje spotřebiteli vždy však s označením „nezávazná doporučená spotřebitelská cena“.

8/ Značení cigaret cenou pro konečného spotřebitele se řídí zákonem o spotřebních daních.

Správní delikty:

1/ Fyzická osoba se jako prodávající při neplnění uvedených povinností dopouští přestupky a za přestupek lze uložit pokutu až do výše 1 mil. Kč (podle rozsahu neplnění povinností dle zákona o cenách).

2/ Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopouští správního deliktu při neplnění svých povinností ve smyslu zákona o cenách jako např.: nabídne, sjedná nebo požaduje cenu ve výši, která není v souladu s cenou úředně stanovenou – viz cigarety, nevede nebo nevede a neuchovává evidenci o cenách, neposkytne informaci o ceně, a další. Za správní delikt se ukládá pokuta až do výše 1 mil. Kč. ve výjimečných případech až do výše 10 mil. Kč.

13. Luật giá

Luật giá hiện hành số 526/1990:

Sau đây chỉ nêu những phần của luật liên quan tới giá không quy định (giá quy định là giá ví dụ như giá năng lượng, nguyên liệu chiến lược v.v.) và tập trung vào nghĩa vụ của người bán (cho người tiêu dùng) và một số nghĩa vụ làm chủ để kiểm tra chính của cơ quan giám sát chức năng nhà nước.

Những phần của luật như sau:

- Nghĩa vụ của người bán ghi lưu giá và cách thức lưu
- Dán giá lên hàng (bán cho người tiêu dùng – bán cho những người mua khác)
- Dán giá lên sản phẩm có bao bì (đơn vị đo – cửa hàng có 400 m² diện tích bày bán)
- Dán giá lên sản phẩm không có bao bì
- Lỗi hành chính của pháp nhân và cá nhân kinh doanh và trách nhiệm về những lỗi này và phạm luật theo luật nêu trên.

Dán giá lên hàng:

1/ Nếu không bán hàng cho người tiêu dùng, thì khi được yêu cầu người bán hàng phải trình cho người mua bảng giá bao gồm giá của mặt hàng được chào bán liên quan tới những điều kiện đã định (đã thỏa thuận).

2/ Khi bán và chào hàng cho người tiêu thụ thì người bán hàng phải có nghĩa vụ cung cấp thông tin cho người tiêu dùng để có thể biết được giá trước khi tiến hành đàm phán để mua hàng (nếu như luật không quy định khác), cụ thể là:

a/ dán lên hàng giá mà người bán áp dụng vào thời điểm chào hàng và liên quan tới số lượng hàng bán và điều kiện đã định

b/ cho thông tin về giá ở nơi dễ nhìn thấy bằng bảng giá

c/ cho thông tin về giá bằng cách khác phù hợp, nếu như không thể dán giá lên hàng theo các điểm nêu trên

d/ nếu được người mua yêu cầu đặc biệt, trình bảng giá của các bộ phận và hoạt động, nếu như hàng được lắp ráp từ các bộ phận hoặc hoạt động

e/ báo cho khách hàng khoảng giá, nếu như giá không được định theo các điểm nêu trên.

3/ Hàng đóng trong bao bì phải được ghi rõ:

a/ giá bán

b/ giá cho một đơn vị của một khối lượng sản phẩm nhất định (giá tính theo: cân, lít, mét, mét vuông hoặc mét khối, một đơn vị, 100g, 100ml, 100mm v.v.).

4/ Hàng không nằm trong bao bì được bày ngoài và chào bán theo trọng lượng, thể tích, chiều dài hoặc chiều rộng, được cân, đóng trước mặt khách hàng, cụ thể cả ở cửa hàng tự động và cửa hàng có phục vụ, phải có giá theo giá tính theo điểm 3b/ ở trên.

5/ Đối với giá được dùng trong quảng cáo sản phẩm dành cho người tiêu dùng phải áp dụng những nghĩa vụ nêu ở điểm 3 và 4 trên đây.

6/ Không phải ghi giá cho sản phẩm được bán ra đồng thời với giá đo theo điểm 3/ khi:

a/ giá đo trùng với giá bán

b/ đối với sản phẩm được bán ra có phục vụ

c/ khi bán sản phẩm tự động trên diện tích nhỏ hơn 400m²

d/ đối với sản phẩm mà vì đặc tính hoặc mục đích nếu dán giá như vậy sẽ không phù hợp hoặc dễ nhầm lẫn

e/ đối với sản phẩm dễ bị thay đổi về thể tích và trọng lượng

f/ thay đổi giá vì lý do có thể làm mất giá trị sản phẩm nhanh chóng

g/ đối với 1 gói có nhiều sản phẩm khác nhau

h/ đối với sản phẩm được đưa ra bán trong thời gian cung cấp dịch vụ

i/ khi đấu giá tác phẩm nghệ thuật và đồ cổ

j/ đối với sản phẩm được bán trong máy tự động.

7/ Nhà sản xuất hàng dành cho tiêu thụ cuối cùng có thể nêu trong bảng giá, catalô, các tờ quảng cáo hoặc trên bao bì giá khuyến cáo để bán cho người tiêu dùng, tuy nhiên bao giờ cũng phải ghi là „giá bán lẻ khuyến cáo không bắt buộc“.

8/ Dán giá thuốc lá cho người tiêu dùng phải chiếu theo luật thuế tiêu thụ

Lỗi hành chính:

1/ Cá nhân với tư cách là người bán hàng khi không thực hiện những nghĩa vụ nêu trên phạm phải lỗi và với lỗi này có thể bị phạt tới 1 triệu korun (tùy theo mức độ không thực hiện nghĩa vụ theo luật giá).

2/ Pháp nhân và doanh nghiệp cá thể với tư cách là người bán hàng phạm lỗi khi không thực hiện những nghĩa vụ theo luật giá, ví dụ như chào hoặc đòi một giá ở mức khác so với mức quy định – xem phần thuốc lá, không ghi giá hoặc không lưu hồ sơ về giá, không cung cấp thông tin về giá v.v.

Với lỗi hành chính có thể bị phạt tới 1 triệu korun, trong một số trường hợp đặc biệt tới 10 triệu korun.

14. Zásady jednání se zákazníkem

Viz kapitola č. 12 - Zákon o ochraně spotřebitele, který stanovuje, jaké povinnosti musí prodávající vůči spotřebiteli dodržet.

14. Nguyên tắc thương thảo với khách hàng

Tham khảo chương 12 – Luật bảo vệ người tiêu dùng quy định người bán hàng phải có những nghĩa vụ nào đối với người tiêu dùng.

15. Zajištění povinného servisu

Viz kapitola č. 12 - Zákon o ochraně spotřebitele, který stanovuje, jaké povinnosti musí prodávající vůči spotřebiteli dodržet.

15. Đảm bảo nghĩa vụ phục vụ

Tham khảo chương 12 – Luật bảo vệ người tiêu dùng quy định người bán hàng phải có những nghĩa vụ nào đối với người tiêu dùng.

16. Přejímka zboží a kontrola kvality

Zboží a jeho pohyb na prodejnách:

- 1/ objednávání zboží
- 2/ přejímka zboží při dodávkách
- 3/ kontrola množství a kvality – shoda s objednávkou a dodacím listem
- 4/ uskladňování výrobků, prodej výrobků
- 5/ nebezpečné výrobky

1/ objednávání zboží:

systém objednávání zboží pro konkrétní provozovny se řídí podle rozhodnutí majitelů firmy: fyzické, právnické osoby, využíváním franchisingu, členstvím v obchodních aliancích, či jiných podnikatelských uskupeních.

Jeho jednotlivé administrativní postupy jsou rovněž dány stupněm využívání výpočetní techniky a postupy jednotlivých objednacích či pokladních systémů.

Základní požadavky pro objednání konkrétních výrobků jsou:

- definovat dodavateli požadavky na kvalitu potravin a průvodní dokumenty dokládající kvalitu a zdravotní nezávadnost
- požadovat značení výrobků podle zákona o potravinách a souvisejících vyhlášek (zákon č. 110/1997 Sb., vyhláška 113/2005 Sb., v platném znění)
- požadovat informace o přítomnosti alergenů (příloha č. 2 vyhl. č. 113/2005 Sb.,)
- označení zdravotní nezávadnosti živočišných produktů
- požadavky na skladování
- formální ujištění dodavatele: o zajištění povinností dle zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, zda má dodavatel funkční systém HACCP nebo existuje u něj jiný potravinářský standard, zda obal v přímém kontaktu s potravinou odpovídá Nařízení EU, zda je podle skutečnosti deklarovaný obsah GMO v potravině, zda potravinu nebyla ozářena ionizujícím zářením, zda nejde o potravinu nového typu, zda má dodavatel bezvadný přehled o původu dodávaných surovin, případně další potřebné informace.

2/ příjemka zboží při dodávkách:

3/ kontrola množství a kvality – shoda s objednávkou a dodacím listem:

tyto pracovní úkony, které provádí zaměstnanci potravinářské provozovny, jsou navzájem propojeny a je potřeba jim věnovat maximální péči.

První kontakt s potravinou je na příjmu. Zde je důležité zjistit původ potravin (tj. sledovatelnost – že jde o spolehlivého dodavatele, zda jsou k dispozici průvodní dokumenty: dodací list, faktura, aj.).

Průvodní doklady jako je dodací list nebo faktura musí být pro živočišné potraviny opatřeny s oválnou nebo kulatou značkou zdravotní nezávadnosti.

Kontrolou na příjmu se zároveň zjistí, zda je potravinu kvalitní, a to jak kvalitativně, tak i kvantitativně (kontrola skutečně dodaných potravin s průvodními doklady a s konkrétní objednávkou). Rozdíly v kvalitě i v kvantitě se řeší dle obsahu uzavřených objednávek – obchodních smluv.

Při příjmu je důležité provést namátkově sensorické hodnocení potravin dle druhu, např. charakteristické vůně, neoslizlý povrch, typická barva, atd. Namátkově je důležité si na příjmu potravin, u kterých je deklarovaná teplota skladování přímo od výrobce, zkontrolovat jejich teplotu.

Potravinu nesmí být při přejímce ukládány a manipulovány přímo na plochách dvorů, veřejných komunikacích, ani po vnitřních plochách provozoven, bez odpovídajícího podložení nebo bez použití vhodného manipulačního prostředku (paleta, pojízdný rám, vozík, apod.).

4/ uskladňování výrobků, prodej výrobků – viz kapitola č. 19

5/ nebezpečné výrobky – viz kapitola č. 11 (zákon o bezpečnosti výrobků) a č. 19 (nebezpečné výrobky v sortimentu potravin).

16. Nhận hàng và kiểm tra chất lượng

Hàng hóa và chuyển dịch hàng hóa trong cửa hàng

- 1/ đặt hàng
- 2/ nhận hàng
- 3/ kiểm tra số lượng và chất lượng – xem có trùng với đơn đặt hàng và phiếu đóng hàng không
- 4/ lưu giữ và bán hàng hóa
- 5/ sản phẩm nguy hiểm

1/ đặt hàng:

hệ thống đặt hàng cho từng cửa hàng tùy theo quyết định của chủ công ty: cá nhân hoặc pháp nhân, thông qua đặc quyền kinh tiêu, thành viên trong chuỗi thương mại hoặc các nhóm, tổ chức kinh doanh khác.

Các bước quản lý hành chính cũng được tiến hành theo mức độ sử dụng công nghệ tin học và hệ thống từng bước đặt hàng hoặc tính tiền.

Những yêu cầu cơ bản khi đặt hàng là:

- yêu cầu về chất lượng hàng thực phẩm và các chứng từ liên quan đến chất lượng và đảm bảo an toàn vệ sinh sức khỏe
- yêu cầu đánh dấu sản phẩm theo luật thực phẩm và các sắc lệnh khác liên quan (luật hiện hành số 110/1997, sắc lệnh hiện hành số 113/2005)
- yêu cầu thông tin về sự xuất hiện của các yếu tố gây dị ứng (phụ lục số 2, sắc lệnh số 113/2005)
- đánh dấu đảm bảo an toàn vệ sinh sức khỏe của các sản phẩm từ động vật
- yêu cầu về bảo quản, lưu giữ
- đảm bảo chính thức từ nhà cung cấp về việc tuân thủ các nghĩa vụ theo luật số 477/2001 về bao bì xem hệ thống HACCP của nhà cung cấp có hoạt động không, hoặc xem nhà cung cấp có áp dụng hệ thống chuẩn hóa nào khác cho thực phẩm không, xem bao bì gói trực tiếp thực phẩm có đáp ứng đúng theo quy định của EU không, xem thực tế lượng GMO trong thực phẩm có đúng như tuyên bố không, xem thực phẩm có bị chiếu xạ ion không, xem có phải loại thực phẩm mới không, xem nhà cung cấp có biết rõ về xuất xứ của nguyên liệu được cung cấp không, hoặc có những thông tin khác cần thiết.

2/ nhận hàng khi hàng được giao:

3/ kiểm tra số lượng và chất lượng – kiểm tra sự trùng hợp với đơn đặt hàng và phiếu đóng hàng:

những công việc này do nhân viên của cửa hàng thực phẩm làm và chúng liên quan tới nhau. Vì vậy, cần phải thật cẩn thận.

Lần tiếp cận đầu tiên với thực phẩm là trong khâu nhận hàng. Ở đây cần phải xác định được nguồn gốc xuất xứ của thực phẩm (có nghĩa là theo dõi được xem có phải là nhà cung cấp đáng tin cậy hay không, xem có những chứng từ đi kèm: hóa đơn, phiếu đóng hàng, v.v.).

Chứng từ đi kèm, ví dụ như phiếu đóng hàng, hóa đơn, hàng có nguồn gốc động vật phải được đóng dấu ovan hoặc dấu tròn chứng minh an toàn thực phẩm.

Thông qua việc kiểm tra khi nhận hàng sẽ biết được hàng có chất lượng không, tức là cả về số lượng lẫn chất lượng (kiểm tra thực tế hàng được giao với các chứng từ đi kèm và đơn đặt hàng). Sự khác nhau về chất lượng và số lượng được giải quyết theo nội dung đơn đặt hàng đã ký kết – hợp đồng thương mại.

Khi nhận hàng cần phải thử kiểm tra bất kỳ bằng giác quan để đánh giá thực phẩm theo loại, ví dụ như mùi đặc trưng, bề mặt không sần sùi, màu đặc trưng v.v. Việc kiểm tra bất kỳ nhiệt độ cũng rất cần thiết đối với mặt hàng mà nhà sản xuất yêu cầu phải tuân thủ đúng nhiệt độ khi lưu giữ.

Hàng thực phẩm khi bàn giao không được lưu giữ hoặc phân phối ngay trên khu vực sân kho, đường công cộng và cả khu vực trong cửa cửa hàng khi không có dụng cụ kê hoặc phương tiện xử lý thích hợp (palet, xe đẩy, xe nâng v.v.).

4/ bảo quản sản phẩm trong kho và bán sản phẩm – xem chương 19

5/ các sản phẩm nguy hiểm – xem chương 11 (luật an toàn của sản phẩm) và **chương 19** (sản phẩm nguy hiểm trong mặt hàng thực phẩm).

17. Záruční doby

Základní předpisy České republiky, které upravují oblast ochrany spotřebitele:

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.) již nepoužívá pojem „zákonná záruka“, nově se uvádí: „práva vznikající z vadného plnění“:

- na vadnou věc lze uplatnit dvouletou záruku na všechny vady, které se v této době vyskytnou (netýká se potravin – záruka viz obal)
- nově lze místo výměny či reklamovaného výrobku žádat slevu
- pokud se reklamace řeší výměnou, stále běží původní záruka – výměna po dvou měsících u nového výrobku je tedy záruka o tyto 2 měsíce kratší
- délka záruční lhůty se může také řídit informací uvedenou na obalu či v reklamě a na prodávajícím ji lze uplatňovat (např. pětileté záruky u některých automobilů). Platí, že záruční doba uvedená na obalu má přednost před zákonnou (nemůže ale být kratší než 2 roky – 24 měsíců – pokud se nejedná o již použité zboží)
- na zboží podléhající rychlé zkáze se běžná záruka nevztahuje (záruku lze vyžadovat na veškeré spotřební zboží)
- délka záruční doby běží od odevzdání výrobku či služby spotřebiteli (kupujícímu)

17. Thời hạn bảo hành

Những quy định pháp lý cơ bản của CH Séc, liên quan tới lĩnh vực bảo vệ người tiêu dùng:

- bộ luật dân sự số 89/2012
- luật hiện hành số 634/1992 Sb về bảo vệ người tiêu dùng

Bộ luật dân sự mới (luật số 89/2012) không còn sử dụng khái niệm „bảo hành theo luật“ mà nêu một khái niệm mới „quyền từ việc thực hiện lỗi hợp đồng“:

- có thể đòi hỏi 2 năm bảo hành cho mọi lỗi của sản phẩm mà có trong thời hạn này (hàng thực phẩm bảo hành theo như viết trên bao bì)
- theo sửa đổi mới thì thay vì đổi hoặc khiếu nại có thể yêu cầu giảm giá
- nếu khiếu nại được giải quyết bằng đổi, thì hạn bảo hành ban đầu vẫn được áp dụng – ví dụ đổi sản phẩm mới sau 2 tháng thì thời gian bảo hành sẽ rút ngắn hơn 2 tháng
- thời hạn bảo hành cũng có thể được tính theo thông tin trên bao bì hoặc trong quảng cáo và có thể áp dụng khi khiếu nại (ví dụ bảo hành 5 năm đối với một số xe ô tô). Thường thì thời hạn bảo hành trên bao bì có giá trị cáo hơn thời hạn do luật quy định (tuy nhiên không thể ngắn hơn 2 năm – 24 tháng – nếu không phải là hàng đã dùng rồi)
- thời hạn bảo hành 2 năm không áp dụng cho hàng nhanh hỏng (thời hạn bảo hành có thể được áp dụng cho mọi mặt hàng tiêu thụ)
- hạn bảo hành được tính từ thời điểm giao hàng hoặc dịch vụ cho người tiêu dùng (người mua)

18. Obaly a odpady

Hospodaření s obaly a odpady

- 1/ obalové hospodářství na provozovnách
- 2/ odpady a jejich likvidace
- 3/ nebezpečné odpady
- 4/ ochrana životního prostředí

Základními právními předpisy, které se této problematice týkají, jsou:

- zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, v platném znění
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- nařízení Komise (EU) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu

1/ obalové hospodářství na provozovnách:

Provozovna vede evidenci jednotlivých druhů používaných obalů (vratných, nevratných, zapůjčených, aj.) ve smyslu platných právních předpisů (např. zákon o účetnictví, zákon o obalech).

Obaly uváděné na trh – výrobce nebo dovozce je povinen zajistit, aby hmotnost a objem obalu byly co nejmenší při dodržení požadavků kladených na balený výrobek a při zachování jeho přijatelnosti pro spotřebitele, nebo jiného konečného uživatele.

Obaly uváděné do oběhu – prodávající – distributor.

Obal musí splňovat veškeré požadavky, které zajišťují jeho zdravotní nezávadnost v kontaktu s potravinou, včetně požadavku na ekologické způsoby jeho likvidace.

Materiál použitý pro první balení a další balení potravin nesmí být zdrojem kontaminace.

Obalové materiály musí být skladovány takovým způsobem, aby nebyly vystaveny riziku kontaminace.

Při prvním balení a dalším balení musí být postupováno tak, aby nedošlo ke kontaminaci produktu. Zejména u plechovek a sklenic musí být popřípadě zajištěno, aby byly neporušené a čisté.

První obaly a další obaly pro opakované použití u potravin musí být snadno čistitelné, a je-li to nezbytné, snadno dezinfikovatelné.

2/ odpady a jejich likvidace:

odpady se nesmí hromadit na provozovně v prostorách, kde se manipuluje s potravinami, musí se ukládat do vyhrazených uzavíratelných nádob.

Nádoby na odpad musí být snadno sanitovatelné nebo jednorázové, uzavíratelné, dále označené nebo barevně odlišené.

Organický odpad je nutné skladovat odděleně (na vyhrazeném místě) v chladu.

Potravinářské odpady, nepoživatelné vedlejší produkty a jiné odpady se musí ukládat do uzavíratelných nádob, pokud provozovatelé potravinářských podniků nepřesvědčí příslušný orgán o vhodnosti jiných typů nádob nebo odklízecích systémů. Tyto nádoby musí mít vhodnou konstrukci, musí být udržovány v bezvadném stavu a podle potřeby musí být snadno čistitelné a dezinfikovatelné.

Musí být učiněna přiměřená opatření pro skladování a odstraňování potravinářských odpadů, nepoživatelných vedlejších produktů a jiných odpadů. Úložiště odpadů musí být navržena a spravována tak, aby bylo možné je udržovat v čistotě, a je-li to nezbytné, bez zvířat a škůdců.

Všechny odpady musí být likvidovány hygienickým a ekologickým způsobem v souladu s právními předpisy Společenství použitelnými k tomuto účelu a nesmí představovat přímý ani nepřímý zdroj kontaminace.

3/ nebezpečné odpady:

nebezpečné odpady jsou odpady, které vykazují alespoň jednu nebezpečnou vlastnost uvedenou v příloze zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Mezi nebezpečné vlastnosti odpadů patří např. toxicita, karcinogenita, mutagenita, infekčnost a další.

Nebezpečné odpady mohou poškozovat lidské zdraví či životní prostředí, a proto jim je potřeba věnovat zvýšenou pozornost. K negativnímu působení nebezpečných odpadů může

docházet na místě jejich vzniku, při transportu a v blízkosti místa jejich odstranění.

Odpady se do kategorie nebezpečných odpadů zařazují na základě § 6 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Odpad je považován za nebezpečný, pokud je

- uveden v Seznamu nebezpečných odpadů (vyhláška č.381/2001 Sb., katalog odpadů)
- smíšen nebo znečištěn některým z odpadů uvedených v Seznamu nebezpečných odpadů
- smíšen nebo znečištěn některou ze složek uvedenou v Seznamu složek, které činí odpad nebezpečným (příloha č. 5 zákona o odpadech)
- má-li jednu nebo více nebezpečných vlastností (příloha č. 2 zákona o odpadech).

4/ ochrana životního prostředí: viz kapitola č. 22

18. Bảo quản lưu kho hàng hóa

xử lý bao bì và rác thải

- 1/ xử lý bao bì ở cửa hàng
- 2/ rác thải và xử lý rác thải
- 3/ rác thải nguy hiểm
- 4/ bảo vệ môi trường

Quy định pháp lý có liên quan tới vấn đề này:

- Luật hiện hành số 477/2001 về bao bì
- Luật hiện hành số 185/2001 về rác thải
- Luật hiện hành số 258/2000 Sb về bảo vệ sức khỏe cộng đồng
- Quy định của Hội đồng EU số 1069/2009 về quy tắc các sản phẩm có xuất xứ từ động vật

1/ xử lý bao bì ở cửa hàng:

Cửa hàng phải thống kê từng loại bao bì đã sử dụng (bao bì có thể đổi, không thể đổi, mượn v.v.) theo đúng những quy định pháp lý hiện hành (ví dụ như luật kế toán, luật bao bì).

Bao bì đưa vào thị trường – nhà sản xuất hoặc nhà nhập khẩu phải có nghĩa vụ đảm bảo sao cho khối lượng bao bì ít nhất trong khi vẫn đảm bảo những yêu cầu đóng bao bì của sản phẩm và đảm bảo để người tiêu dùng chấp nhận được.

Bao bì đưa vào sử dụng – người bán hàng hoặc nhà phân phối: bao bì phải đáp ứng được mọi yêu cầu đảm bảo an toàn sức khỏe khi tiếp xúc với thực phẩm, kể cả yêu cầu về việc xử lý bảo vệ môi trường.

Nguyên liệu sử dụng để đóng bao bì lần đầu và những lần đóng bao bì hàng thực phẩm tiếp theo không được làm nguồn gây nhiễm.

Nguyên vật liệu bao bì phải được cất sao cho không bị gây nhiễm.

Khi đóng bao bì lần đầu và các lần sau phải được tiến hành sao cho sản phẩm không bị nhiễm bẩn. Đặc biệt là các lon hoặc chai lọ thủy tinh phải được bảo vệ sao cho không bị vỡ và phải sạch.

Bao bì lần đầu và bao bì khác được sử dụng để đóng nhiều lần đồ thực phẩm phải dễ đọc, nếu cần thiết thì dễ khử trùng.

2/ rác thải và xử lý rác thải:

Rác thải không được phép chất đống những nơi có chứa đồ thực phẩm ở cửa hàng tại, rác phải được cất ở những thùng dành riêng và có thể đóng được.

Thùng đựng rác phải dễ làm vệ sinh, hoặc thùng dùng 1 lần, có thể đóng được và phải được đánh dấu theo màu để phân biệt.

Rác hữu cơ phải được đựng riêng (chỗ dành riêng) ở lạnh.

Rác thải thực phẩm, các sản phẩm không thể ăn được nữa và những rác thải khác phải được đổ riêng vào các thùng đóng được, nếu như cửa hàng thực phẩm không chứng minh cho cơ quan chức năng là có những loại thùng rác hoặc hệ thống xử lý rác khác phù hợp hơn. Những thùng rác này phải có cấu tạo phù hợp, phải được giữ trong trạng thái không bị hỏng và tùy theo cần thiết phải dễ rửa hoặc khử trùng.

Phải có những biện pháp hữu hiệu để chứa và xử lý rác thải thực phẩm, các sản phẩm phụ không ăn được và các loại rác khác. Nơi chứa rác phải được thiết kế và quản lý sao cho luôn sạch, và nếu cần thiết thì không có con vật hoặc sâu bọ vào được.

Tất cả các loại rác phải được xử lý sao cho phù hợp vệ sinh và an toàn môi trường theo các quy định của EU về rác thải và không được phép là nguồn nhiễm trực tiếp hoặc gián tiếp.

3/ Rác thải nguy hiểm:

rác thải nguy hiểm là loại rác mà có ít nhất là một thuộc tính nguy hiểm được nêu trong phụ lục của Luật hiện hành số 185/2001 về rác thải. Một trong những thuộc tính nguy hiểm của rác thải là độc, gây ung thư, gây đột biến gen, lây v.v.

Rác thải nguy hiểm có thể gây hại lên sức khỏe con người hoặc môi trường, và vì vậy cần phải quan tâm nhiều hơn về chúng. Việc gây hại của rác thải nguy hiểm có thể xảy ra tại nơi có rác, khi vận chuyển hoặc ở gần nơi xử lý chúng.

Rác thải nguy hiểm được phân loại theo điều 6 luật số 185/2001 về rác thải. Rác được coi là nguy hiểm khi nó:

- được nêu trong Danh mục rác thải nguy hiểm (theo sắc lệnh số 381/2001, danh mục rác thải)

- là rác tổng hợp hoặc bị ô nhiễm từ rác có nêu trong Danh mục rác thải nguy hiểm
 - là rác tổng hợp hoặc bị ô nhiễm từ thành phần có nêu trong Danh mục thành phần làm cho rác thành nguy hiểm (phụ lục số 5 của luật rác thải)
- có một hoặc nhiều thuộc tính nguy hiểm (phụ lục số 2 của luật rác thải).

4/ Bảo vệ môi trường sống: xem chương 22

19. Uskladnění zboží

Uskladňování výrobků, prodej výrobků:

při ukládání do skladových prostor se v rámci daných možností ověřuje, zda všechny převzaté potraviny:

- nejeví zjevné známky poškození zdravotní nezávadnosti nebo změny jakosti
- nejsou plesnivé (mimo výrobků s kulturními plísněmi), nahnilé, nebo nejeví jiné známky působení mikrobiální činnosti
- nejsou páchnoucí (mimo těch, kde je pach charakteristickou vlastností)
- nejsou deformované, nejsou senzorické změněné (vůně, chuť, barva, vyschlé, apod.)
- nejsou provlhlé či napadané škůdci
- jsou v obalu správně a zcela uzavřeny; první, případně další balení potravin není poškozené, potravinu vakuově balená nemá porušené vakuum
- neobsahují viditelně cizí předměty
- nemají prošlé datum použitelnosti nebo prošlé datum minimální trvanlivosti
- odpovídají údajům uvedeným v příslušných nabývacích dokladech, případně nemají jiné vady.

Při naskladnění do skladovacích prostor musí být ukládány potraviny tak, aby byla dodržena hlediska sledovatelnosti potravin. Potraviny tedy musí být snadno identifikovatelné podle jednotlivých dodávek, podle různých výrobců, dodavatelů, podle dat minimální trvanlivosti nebo použitelnosti a šarží uvedených na obalu potravin. Při manipulaci s potravinami nesmí dojít ke zkřížení cest a ke křížové mikrobiologické kontaminaci již tepelně opracovaných a potravin a surovin tepelně neopracovaných.

Potraviny nesmí být ukládány:

- tak, aby se dostaly do kontaktu se stěnami, topnými tělesy, osvětlovacími tělesy, rozvody vody, páry nebo chladícími medii, na místech, kde by mohlo dojít k provlhnutí nebo promočení potravin
- přímo na podlahu, ale musí být uloženy na čisté palety, podlahy, nebo jiným vhodným způsobem zajišťujícím ochranu potravin před znečištěním
- do nepřiměřeně vysokých vrstev
- společně s potravinami nebo látkami vykazujícími výrazný pach
- s jakýmkoli předměty nebo látkami, které by mohly potraviny kontaminovat.

Kontrola potravin ve skladovacích prostorech musí být prováděna pravidelně, zda všechny skladované potraviny:

- jsou uloženy za deklarovaných podmínek uvedených výrobcem na obalu nebo podmínek stanovených závazným předpisem; především zda je dbáno na dodržování chladicího řetězce, zajištění požadované relativní vlhkosti, zastínění proti přímému slunečnímu svitu, apod.
- nemají prošlé datum spotřeby (použitelnosti nebo minimální trvanlivosti – případně jejich významné omezení)
- nejví změny oproti stavu, ve kterém byly naskladněny, za předpokladu, že byly dodrženy všechny zásady správné přejímky do skladovacích prostor
- při skladování musí být pravidelně prováděna kontrola nepřítomnosti živočišných škůdců
- při vyskladňování potravin musí být dodržena zásada přednostního vyskladňování nejstarších dodávek, vyskladnění dodávek s nejkratšími daty použitelnosti nebo minimální trvanlivosti.

Prodej výrobků (příprava, nabídka k prodeji a prodej potravin):

prodej výrobků a požadavky na prodej se liší podle jednotlivých typů potravin a každý z těchto typů má vlastní požadavky na prodej, který musí zajistit maximální zdravotní nezávadnost a bezpečnost prodáváného výrobku. Jde především o tyto typy potravin:

- prodej nebalených potravin v ložených do obalu za přítomnosti spotřebitelů obslužným způsobem
- prodej nebalených potravin samoobslužným způsobem
- prodej potravin zabalovaných v provozovně potravinářského maloobchodu
- prodej balených potravin vyžadujících specifikované podmínky úchovy:
- prodej hluboce zmrazených a zmrazených balených potravin
- prodej chlazených balených potravin
- prodej ostatních potravin
- prodej potravin s prošlou dobou minimální trvanlivosti.

Dále je potřeba před vlastním prodejem provést kontrolu označení potravin. Tři požadavky se mohou ověřit u každé potravině:

- název, pod nímž je potravina uvedena do oběhu
- jméno a adresa výrobce nebo dovozce nebo balírny či prodejce
- údaj o množství, s výjimkou potravin, které mohou být prodávány po kusech.

Nebezpečné výrobky v sortimentu potravin:

informace o systému rychlého varování při vzniku bezpečnostní rizika u potravin zajišťuje systém RASFF. Jde o jeden z mechanismů kontroly bezpečnosti potravin a krmiv na území jednotného trhu Evropských společenství. Slouží k předávání informací o přímých či nepřímých rizicích ohrožujících zdraví lidí, zvířat a životního prostředí, které pocházejí z potravin nebo krmiv. Hlášení vyměňovaná tímto systémem slouží k zabránění uvedení rizikových potravin do oběhu, popř. jejich stažení ze společného trhu. Oboustranný tok informací zajišťuje předání informací o nebezpečných výrobcích, které mohou být dodány na český trh, ale i odeslání informací do zemí EU o zjištění nebezpečného výrobku některým z českých dozorových orgánů. ČR je pak zpětně informována o výsledcích kontrol v EU.

V ČR jednotlivé orgány dozoru zveřejňují na internetu i v hromadných sdělovacích prostředcích informace o výrobcích, u kterých bylo zjištěno, že mohou ohrozit zdraví lidí či zvířat i prostředí. Jde i o spotřební výrobky, kde kontrolu nebezpečnosti provádí především Česká obchodní inspekce.

Uvedené informace v bodu 5 se netýkají skutečně nebezpečných výrobků, jaké jsou zbraně, střelivo, výbušniny, pyrotechnika, chemické přípravky či ostatní jedovaté látky.

19. Sản phẩm nguy hiểm

Lưu giữ và bán hàng hóa:

Khi lưu hàng vào kho thì tùy theo khả năng có sẵn cần phải thẩm tra lại tất cả các hàng thực phẩm mới nhận:

- xem có thấy dấu hiệu nào về vi phạm an toàn thực phẩm hoặc thay đổi chất lượng không
- xem có bị mốc không (ngoài những sản phẩm phải có mốc), thối hoặc xem có dấu hiệu bị ôi thối không
- xem có mùi hôi không (ngoài những sản phẩm mà mùi là đặc trưng)
- xem có bị biến dạng không, xem có bị thay đổi theo giác quan không (mùi, vị, màu, héo v.v.)
- xem có bị ẩm ướt hoặc bị giòi bọ ăn không
- xem bao bì còn nguyên và không bị mở không; sau lần đầu, hoặc lần đóng gói sau, thực phẩm không bị hỏng. Thực phẩm đóng trong gói chân không thì chân không phải còn nguyên
- xem có vật thể lạ ở trong không
- xem ngày tiêu thụ còn giá trị không
- xem có đúng với những giữ liệu trong chứng từ không, hoặc xem có những lỗi nào khác không.

Khi chất thực phẩm vào trong kho, thực phẩm phải được chất theo thứ tự để dễ theo dõi. Như vậy, thực phẩm phải được đánh dấu sao cho dễ tìm theo từng đợt hàng, theo từng nhà sản xuất, nhà cung cấp, theo hạn sử dụng hoặc theo đợt hàng được đánh dấu trên bao bì. Khi thao tác hàng không được phép để cắt chéo đường và không để lây ô nhiễm siêu vi trùng của thực phẩm đã qua chế biến nóng và nguyên liệu chưa qua chế biến.

Thực phẩm không được phép lưu giữ:

- để chạm tường, lò sưởi, hệ thống ánh sáng, đường nước, hơi nước hoặc hệ thống lạnh, ở những nơi có thể bị ngấm ẩm hoặc bị ngấm nước
- trực tiếp trên sàn, mà phải kê palet sạch, lớp lót đệm hoặc hình thức phù hợp khác ở dưới để bảo vệ thực phẩm không bị bẩn
- chất quá nhiều tầng và quá cao
- cùng với thực phẩm hoặc chất có mùi rõ rệt
- cùng với đồ vật hoặc chất khác mà có thể gây ô nhiễm tới thực phẩm.

Kiểm tra thực phẩm trong kho cần phải được thực hiện thường xuyên để xem tất cả thực phẩm:

- có được lưu cất đúng với điều kiện mà nhà sản xuất yêu cầu trên bao bì hoặc theo đúng điều kiện được luật pháp quy định; trước tiên là phải xem hệ thống làm lạnh có được bảo dưỡng không, xem đồ ẩm, mái che tránh ánh sáng trực tiếp từ mặt trời, v.v.
- có bị hết hạn sử dụng không (hạn sử dụng – hoặc những hạn định quan trọng khác)
- xem có thay đổi so với trạng thái mới lưu cất vào kho không, với điều kiện là mọi nguyên tắc nhận hàng vào kho phải được tuân thủ
- khi lưu cất hàng trong kho cần phải kiểm tra thường xuyên sự xuất hiện của côn trùng
- khi xuất kho hàng thực phẩm, nguyên tắc xuất kho ưu tiên phải cho đợt hàng cũ nhất, đợt hàng hàng với hạn sử dụng ngắn nhất phải được tuân thủ.

Bán hàng (chuẩn bị, chào bán và bán thực phẩm):

bán hàng thực phẩm và các yêu cầu bán hàng tùy thuộc vào từng loại thực phẩm và mỗi loại thực phẩm đều có yêu cầu riêng khi bán. Việc bán hàng phải được đảm bảo tuyệt đối về an toàn thực phẩm của sản phẩm bán ra. Đây liên quan tới việc bán các loại thực phẩm:

- không được đóng gói và bán thông qua người bán hàng trước mặt người tiêu dùng
- không đóng gói và bán tự động
- hàng đóng gói tại cửa hàng bán lẻ
- hàng thực phẩm cần có những điều kiện bảo quản đặc biệt như:
- thực phẩm được đóng gói và đóng đá ở nhiệt độ thấp
- thực phẩm được đóng gói và làm lạnh
- thực phẩm khác
- đã hết hạn sử dụng.

Ngoài ra cần phải kiểm tra đánh dấu thực phẩm trước khi bán hàng. Ba yêu cầu phải kiểm tra khi bán bất kỳ thực phẩm nào:

- tên mà thực phẩm được đưa vào thị trường
- tên và địa chỉ của nhà sản xuất hoặc nhập khẩu hoặc xưởng đóng gói hoặc người bán
- dữ liệu về số lượng, trừ thực phẩm có thể bán theo từng cái một.

Sản phẩm nguy hiểm trong mặt hàng thực phẩm:

hệ thống RASFF đảm bảo thông tin về báo động nhanh khi xuất hiện mối nguy của thực phẩm. Đây là một trong những bộ máy kiểm tra an toàn thực phẩm và thức ăn gia súc trên lãnh thổ thị trường chung EU. Nó phục vụ cho việc chuyển giao thông tin về những mối nguy từ thực phẩm hoặc thức ăn gia súc trực tiếp và gián tiếp tới sức khỏe con người và sức vật cũng như môi trường sống. Các thống báo được luân chuyển thông qua hệ thống này phục vụ cho việc ngăn chặn được thực phẩm nguy hiểm vào thị trường, hoặc loại khỏi thị trường. Dòng thông tin hai chiều không chỉ đảm bảo cho việc chuyển giao thông tin về sản phẩm nguy hiểm có thể được đưa vào thị trường Séc mà còn đảm bảo cho việc gửi thông tin đến các quốc gia EU về việc kiểm soát sản phẩm nguy hiểm trên thị trường thông qua một số

các cơ quan chức năng của Séc. Ngược lại CH Séc lại được thông báo về kết quả kiểm tra trong EU.

Tại CH Séc các cơ quan kiểm soát đều công bố thông tin trên internet và trong các phương tiện thông tin đại chúng về các sản phẩm mà đã phát hiện được là chúng có thể gây nguy hiểm cho sức khỏe con người hoặc động vật và môi trường sống. Trong số này có cả những sản phẩm tiêu dùng mà Thanh tra thương mại Séc thường tiến hành kiểm tra an toàn.

Thông tin nêu ở điểm 5 trên không liên quan tới những sản phẩm thực sự nguy hiểm như súng, đạn, chất nổ, sản phẩm hóa chất hoặc những chất độc khác.

20. Reklamace

Základní předpisy České republiky, které upravují oblast ochrany spotřebitele:

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Prodávající je povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění odpovědnosti za vady, včetně podmínek uplatnění rozporu s kupní smlouvou – jak reklamovat. Musí poskytnout i informaci o tom, kde lze reklamaci uplatnit a jak jsou prováděny záruční opravy

- prodávající je povinen vydat spotřebiteli na jeho žádost záruční list – u většiny spotřebního zboží dlouhodobé spotřeby vydání záručního listu přímo ukládá zákon
- v provozovně musí být po celou provozní dobu přítomen pracovník pověřený vyřizovat reklamace. O reklamaci prodávající nebo jím pověřený pracovník rozhodne ihned, ve složitých případech do tří pracovních dnů. Do této lhůty se nezapočítává doba přiměřená podle druhu výrobku či služby potřebná k odbornému posouzení vady. Reklamace včetně odstranění vady musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodne jinak (kupující má při nedodržení termínu právo odstoupit od smlouvy a žádat vrácení peněz)
- spotřebitel má právo vyžadovat na prodávajícím sepsání reklamačního protokolu, kde bude jasně uveden způsob, jakým chce spotřebitel reklamaci řešit
- zboží se reklamuje u prodávajícího, kde je spotřebitel koupil, případně na jeho některé pobočce
- při uplatnění reklamace není potřeba požadovat od kupujícího originální obal, ve kterém bylo zboží prodáno.

20. Khiếu nại

- người bán hàng phải thông báo đầy đủ cho người tiêu dùng về quy mô, điều kiện và cách thức áp dụng trách nhiệm về lỗi, kể cả những điều kiện áp dụng khi không đúng với hợp đồng mua bán – khiếu nại thế nào. Người bán hàng phải cung cấp cả thông tin về nơi nhận khiếu nại và sửa chữa bảo hành sẽ được tiến hành thế nào.

- người bán hàng phải cung cấp cho người tiêu dùng giấy bảo hành nếu được yêu cầu – đối với phần lớn hàng tiêu dùng lâu dài việc cấp giấy bảo hành trực tiếp do luật pháp quy định.
- tại cửa hàng luôn phải có nhân viên giải quyết khiếu nại trong suốt thời gian cửa hàng mở cửa. Người bán hàng hoặc nhân viên được ủy quyền phải quyết định ngay về việc khiếu nại, trong vòng 3 ngày cho trường hợp phức tạp. Trong thời gian này thời gian đủ tùy theo sản phẩm hoặc dịch vụ để đánh giá chuyên môn về lỗi sản phẩm sẽ không tính. Khiếu nại và sửa chữa phải được giải quyết ngay, muộn nhất là 30 ngày kể từ ngày khiếu nại, nếu như người bán hàng và người tiêu dùng không thỏa thuận khác (người tiêu dùng có quyền chấm dứt đơn phương hợp đồng mua bán và đòi lại tiền nếu không tuân thủ thời hạn)
- người tiêu dùng có quyền yêu cầu người bán hàng viết biên bản khiếu nại và trong biên bản phải được nêu rõ cách thức mà người tiêu dùng muốn giải quyết khiếu nại
- hàng hóa được khiếu nại tại nơi bán hàng hoặc tại một trong những chi nhánh của cửa hàng
- khi khiếu nại không cần phải đòi người tiêu dùng mang hàng đóng nguyên gói khi bán.

21. Nebezpečné výrobky

Nebezpečným výrobkem je každý výrobek, který nevyhovuje požadavkům na bezpečný výrobek podle tohoto zákona – **viz kapitola č. 11** (Zákon o bezpečnosti výrobků) a **č. 19** (nebezpečné výrobky v sortimentu potravin).

21. Sản phẩm nguy hiểm

Sản phẩm nguy hiểm là bất kỳ sản phẩm nào không đáp ứng được yêu cầu về sản phẩm an toàn theo luật này - **xem chương 11** (Luật an toàn của sản phẩm) và **chương 19** (sản phẩm nguy hiểm trong mặt hàng thực phẩm).

22. Ochrana životního prostředí

Ochrana životního prostředí je prostor, ve kterém organismus žije, a jeho systém vazeb k prostředí, souhrn všech vnějších vlivů (přírodních i kulturních), které jedince obklopují (sociální komunitu, populaci, společnost apod.) a umožňují mu podmínky k životu. Ohrožení životního prostředí je součástí jedním z hlavních globálních problémů lidstva.

Dělí se na ochranu:

- přírody a rostlin
- stanovišť

- živočichů.

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.

Oblast ochrany životního prostředí řeší v ČR řada zákonů, z nichž mezi nejdůležitější patří:

- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění
- zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění
- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu a řada dalších.

22. Bảo vệ môi trường sống

Bảo vệ môi trường sống là một không gian mà có sinh vật sống và hệ thống các mối liên hệ của nó tới môi trường, tổng hợp của tất cả các tác động bên ngoài (tự nhiên cũng như văn hóa) bao quanh cá nhân (cộng đồng xã hội, dân số, cộng đồng v.v.) và tạo cho cá nhân này điều kiện để sống. Nguy hiểm đến môi trường sống là một trong những vấn đề cơ bản nhất của loài người.

Chia thành:

- bảo vệ tự nhiên và sinh vật
- bảo vệ cây
- bảo vệ động vật.

Bảo vệ môi trường sống bao gồm những hoạt động để tránh được ô nhiễm hoặc làm hủy hoại môi trường sống, hoặc giới hạn sự ô nhiễm hoặc làm hủy hoại môi trường sống này hoặc hoàn toàn loại bỏ. Nó bao gồm bảo vệ từng thành phần, từng loại động thực vật hoặc hệ thống sinh thái cụ thể và những mối tương quan của chúng, cũng như là bảo vệ môi trường sống nói chung.

Các lĩnh vực bảo vệ môi trường sống tại CH Séc có hàng loạt các quy định pháp lý, những quy định quan trọng nhất là:

- luật hiện hành số 17/1992 về bảo vệ môi trường sống
- luật hiện hành số 201/2012 về bảo vệ khí quyển
- luật hiện hành số 334/1992 về bảo vệ quỹ đất nông nghiệp và hàng loạt các bộ luật khác.

23. Ochrana duševního vlastnictví

Jaký je systém právní ochrany duševního vlastnictví v České republice?

Systém právní ochrany duševního vlastnictví v ČR je v souladu s českým hospodářstvím a také již proběhlo sladění s legislativou EU. Ochranu předmětů, které spadají pod průmyslová práva, zajišťuje Úřad průmyslového vlastnictví. Plní především funkci patentového a známkového úřadu. K dalším státním orgánům, které se podílejí na správě a ochraně duševního vlastnictví patří: Česká obchodní inspekce, Policie ČR, celní úřady, profesní komory aj.

Licence k užívání:

pokud jste přihlásili svůj užitečný vzor, patent či ochrannou známku na Úřadě průmyslového vlastnictví, můžete ho používat pouze vy (fyzická nebo právnická osoba). Pokud chce užívat vaše technické řešení či ochrannou známku třetí osoba, můžete jí udělit licenci za určitou úhradu. Licence je tedy povolení nebo oprávnění, kdy majitel průmyslových práv k duševnímu vlastnictví opravňuje třetí osobu k využití jeho patentu, ochranné známky, apod.

Licence je ošetřena licenční smlouvou.

Druhy průmyslových práv (pět základních průmyslových vzorů):

Každý druh průmyslového vzoru je svým způsobem jedinečný a existuje rozdíl nejen v platnosti, ale také pro jakou formu průmyslového práva ho lze užit.

Patenty:

tato forma právní ochrany se vztahuje na vynálezy, které jsou průmyslově využitelné, nové a vznikly výsledkem vynálezecké činnosti. Patent platí 20 let, ale je potřeba platit každoročně udržovací poplatky. Důležitou roli hrají patentoví zástupci, kteří poskytují odbornou pomoc a jejich role je významná. V rámci Evropy existuje také evropský patent, který uděluje Evropský patentový úřad.

Užitečné vzory:

užitečným vzorem lze chránit nové technické řešení, které je průmyslově využitelné a přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti. Užitečný vzor platí 4 roky, ale lze jej za poplatek dvakrát prodloužit vždy o tři roky (maximálně tedy 10 let). Zapsání užitečného vzoru se nepřezkoumává, proto je jeho zápis rychlejší.

Průmyslové vzory:

při ochraně průmyslového vzoru nejde o technické či funkční řešení produktu či služby, ale o právní ochranu vizuální vlastnosti či složku výrobku. Ochrana zapsaného průmyslového vzoru trvá 5 let. Jde ale vždy prodloužit celkem pětkrát (maximální doba 25 let).

Ochranné známky:

ochranná známka znamená označení, které umožňuje rozlišit shodné výrobky různých výrobců či shodné služby od odlišných subjektů působících ve službách. Je jedinečná. Ochranná známka je spojena vždy s konkrétním zbožím či službami, které jsou pod touto známkou poskytovány.

Neoprávněné používání ochranných známek je nejvíce rozšířené protiprávní jednání v rámci platných právních předpisů.

Označení původu a zeměpisné označení:

tyto ochrany průmyslového vlastnictví se používají při ochraně zboží, které má určitou kvalitu, vlastnosti spojené s lidským faktorem nebo pověstí, vše v návaznosti na vymezenou zeměpisnou oblast. Označení původu a zeměpisné značení představují právo na užívání takového značení každému, kdo dané výrobky ve vymezené oblasti produkuje. Slouží jako záruka pro spotřebitele.

Zákony upravující průmyslová práva:

průmyslová práva nejsou upravena jen jednou právní normou. Existuje řada zákonů a vyhlášek, které se věnují duševnímu vlastnictví. Přehled základních právních předpisů (rozumí se vždy v platném znění):

- zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích
- zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech
- zákon č. 474/2004 Sb., o ochraně průmyslových vzorů
- zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví
- zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnických vynálezů
- zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách
- vyhláška č. 550/1990 Sb., o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů
- zákon č. 405/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin
- zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- a další.

Nejdůležitější normou, upravující ochranu práv k duševnímu vlastnictví v mezinárodním měřítku je Dohoda o obchodních aspektech k duševnímu vlastnictví – TRIPS.

Administrativně ji spravuje WTO.

Dozorové orgány:

- Česká obchodní inspekce
- Celní úřady
- Policie ČR a další.

23. Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ

Hệ thống bảo vệ pháp lý quyền sở hữu trí tuệ sở CH Séc thế nào?

Hệ thống bảo vệ pháp lý quyền sở hữu trí tuệ sở CH Séc đúng với nền kinh tế séc và đã từng được khớp nối với hệ thống pháp lý của EU. Bảo vệ hiện vật thuộc quyền sở hữu công nghiệp do Cục sở hữu công nghiệp quản lý. Cục này có chức năng công nhận bản quyền. Ngoài ra còn có các cơ quan nhà nước tham gia vào quản lý và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ tại CH Séc như Phòng thanh tra thương mại Séc, Cảnh sát Séc, hải quan, các phòng theo ngành nghề v.v.

Giấy phép sử dụng:

Nếu như đăng ký mẫu sản phẩm của mình, bằng sáng chế hoặc nhãn hiệu tại Cục sở hữu công nghiệp thì chỉ có người đăng ký mới được sử dụng (có thể là cá nhân, là pháp nhân). Nếu có một ai đó là người thứ 3 muốn sử dụng phát minh hoặc nhãn hiệu thì người đăng ký có thể thu phí cấp giấy phép. Giấy phép này có nghĩa là cho quyền của chủ sở hữu trí tuệ cho phép người thứ 3 sử dụng phát minh hoặc nhãn hiệu của mình v.v. Giấy phép được cấp bằng việc ký kết hợp đồng cấp phép.

Các loại quyền sở hữu công nghiệp (5 mẫu sản phẩm công nghiệp cơ bản):

Mỗi loại mẫu sản phẩm công nghiệp là độc nhất và chỉ tồn tại sự khác biệt trong hiệu lực và có thể sử dụng quyền này theo dạng nào.

Phát minh, sáng chế:

Hình thức bảo vệ pháp lý này liên quan tới những phát minh có thể sử dụng trong công nghiệp mới và là kết quả của hoạt động sáng tạo. Phát minh có giá trị hiệu lực 20 năm và phải trả lệ phí giữ hàng năm. Đại diện sáng chế chiếm một vai trò quan trọng. Những người này cung cấp sự trợ giúp chuyên môn và vai trò của họ rất quan trọng. Trong khuôn khổ EU có sáng chế phát minh châu Âu và quyền này do Phòng quản lý phát minh EU cấp.

Mẫu sản phẩm ứng dụng:

Bằng mẫu sản phẩm ứng dụng có thể bảo vệ được những giải pháp kỹ thuật có thể áp dụng được trong công nghiệp và vượt qua khuôn khổ chỉ là chuyên môn khéo. Mẫu sản phẩm ứng dụng có hiệu lực giá trị 4 năm, và có thể trả lệ phí để gia hạn hiệu lực giá trị 2 lần, mỗi lần 3 năm (như vậy nhiều nhất là 10 năm). Việc đăng ký mẫu không cần xem xét, nên đăng ký tiến hành nhanh hơn.

Mẫu sản phẩm công nghiệp:

Bảo vệ mẫu sản phẩm công nghiệp không phải là việc bảo vệ sản phẩm về mặt kỹ thuật hoặc giải pháp kỹ thuật hoặc dịch vụ, mà là bảo vệ pháp lý về hình thù hoặc thành phần của sản phẩm. Bảo vệ mẫu sản phẩm công nghiệp sau khi được đăng ký là 5 năm. Có thể gia hạn giá trị 5 lần (thời gian tối đa là 25 năm).

Nhãn hiệu:

Nhãn hiệu có nghĩa là việc đánh dấu để phân biệt với các sản phẩm trùng hợp với sản phẩm của những nhà sản xuất khác hoặc dịch vụ trùng hợp với những nhà cung cấp dịch vụ khác. Nhãn hiệu là độc nhất. Nhãn hiệu bao giờ cũng liên quan tới một mặt hàng hoặc dịch vụ cụ thể mà được nhãn hiệu này bảo vệ.

Việc sử dụng nhãn hiệu không được phép là một trong những hành vi phạm pháp được thực hiện nhiều nhất trong khuôn khổ quy định pháp lý hiện hành.

Xuất xứ và đánh dấu địa lý:

Những công tác bảo vệ sở hữu công nghiệp này được áp dụng khi bảo vệ hàng có chất lượng nhất định, thuộc tính liên quan tới yếu tố con người hặc uy tín, tất cả liên quan tới một vùng địa lý nhất định. Ai cũng có quyền sử dụng quyền đánh dấu xuất xứ hoặc địa lý nếu sản xuất sản phẩm của mình trong vùng địa lý nhất định nào đó. Nó phục vụ như là sự đảm bảo cho người tiêu thụ.

Các luật quy định quyền sở hữu công nghiệp:

quyền sở hữu công nghiệp không được quy định chỉ bằng một điều luật. Có nhiều bộ luật và sắc lệnh liên quan tới sở hữu trí tuệ. Dưới đây là tổng quan một số điều luật (hiện hành):

- luật số 527/1990 về phát minh và ý kiến cải tiến
- luật số 478/1992 về mẫu sản phẩm ứng dụng
- luật số 474/2004 về bảo vệ mẫu sản phẩm công nghiệp
- luật số 14/1993 về các biện pháp bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ
- luật số 206/2000 về bảo vệ phát minh công nghệ sinh học
- luật số 441/2003 về nhãn hiệu
- sắc lệnh số 550/1990 về quản lý phát minh và mẫu sản phẩm công nghiệp
- luật số 405/2000 về bảo vệ quyền đối với giống cây
- luật số 221/2006 về đòi thực hiện quyền sở hữu công nghiệp
- luật số 634/2004 về lệ phí hành chính
- và các điều luật khác.

Luật quan trọng nhất quy định về việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ trên thế giới là Thỏa ước về các khía cạnh thương mại liên quan tới sở hữu trí tuệ - TRIPS. WTO chịu trách nhiệm quản lý hành chính.

Các cơ quan giám sát:

- Phòng thanh tra thương mại Séc
- Hải quan
- Cảnh sát Séc và các cơ quan khác.

24. Sanitární a ubytovací řády

- 1/ Ubytovací (provozní) řády
- 2/ Sanitární (sanitace) řády
- 3/ Základní hygienické požadavky na stravovací a ubytovací zařízení

1/ Ubytovací (provozní řády):

Ubytovací zařízení lze provozovat na základě schváleného ubytovacího (provozního) řádu.

Řád slouží k zajištění chodu ubytovacího zařízení v souladu s hygienickými podmínkami provozu podle § 55- § 58 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění

Ubytovací/provozní řád schvaluje orgán ochrany veřejného zdraví, tj. územní pracoviště Krajských hygienických stanic. Do žádostí o schválení se uvádí:

- počet ubytovacích jednotek
- počet pracovních míst
- základní vybavení jednotek
- vedlejší služby (např. stravování, péče o tělo, bazén, sauna, apod.)
- údaj o kolaudaci či rekolaudaci (kopie kolaudačního rozhodnutí)
- poslední rozbor pitné vody (u zdrojů pro komerční využití).

Obsahem provozního řádu ubytovacích zařízení musí být konkrétní postupy při zajišťování následujících povinností, které pro provozovatele vyplývají z platných předpisů:

- zásady prevence přenosných a jiných onemocnění
- dezinfekce v ubytovacím zařízení
- dezinfekce a deratizace
- zásady pro provádění očisty ubytovacího zařízení: průběžný úklid, denní úklid, úklid po odjezdu hosta – týdenní úklid, velký (generální) úklid
- způsob zacházení s prádlem: uložení čistého prádla, uložení použitého prádla, výměna ložního prádla a prádla koupelového
- pracovní oděv zaměstnanců
- zásobování pitnou vodou
- zásobování teplou vodou
- mikroklimatické podmínky (výměna vzduchu, nadměrné usazování prachu, kondenzace par, klimatizace)
- sociální zázemí pro zaměstnance
- odpadové hospodářství (převážně komunální odpad)
- základní zásady při manipulaci s odpady (nádobý na odpadky ve skladu odpadu, ukládání pevných odpadků, manipulace s odpady a jejich skladování)
- případně další ustanovení související s konkrétním ubytovacím zařízením.

2/ Sanitační řády:

Sanitační řád je v podstatě manuál – příručka o tom co, čím, jak a jak často se čistí. Zaměstnanci musí být v tomto řádu proškoleni, včetně související oblasti, která se týká

ochrany a bezpečnosti zdraví při práci. O provedených sanitačních zásazích se vedou povinné záznamy a provádí se jejich kontrola.

Sanitace je souhrn činností zamezujících kontaminaci, šíření mikroorganismů a škůdců, patří sem jednak čištění – což je mechanické odstranění zbytků nečistot, špíny a mastnoty (za použití detergentů) a jednak dezinfekce - je proces snižující počet mikroorganismů na bezpečnou úroveň (za použití dezinfekčních prostředků nebo teploty nad 70 stupňů celsia)

Proces sanitace se skládá v podstatě ze 6 základních kroků:

- předčištění
- hlavní čištění
- oplach
- dezinfekce
- závěrečný oplach
- vysušení.

Hlavním důvodem provádění sanitace je především:

- odstranit „potravu“ pro mikroorganismy a tím snížit riziko kontaminace, zkažení a vzniku závadných potravin a pokrmů
- odstranit „potravu“ pro hlodavce
- umožnit následnou dezinfekci
- snížit riziko kontaminace cizími předměty
- odstranit špínu, mastnotu, aby prostředí bylo čisté a bezpečné
- zlepšit celkový dojem zákazníků
- splnit požadavky, které ukládají platné právní předpisy.

3/ Základní hygienické požadavky na stravovací zařízení:

upravují následující právní předpisy:

- zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláškou č. 602/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných,
- vyhláškou č.127/2008 Sb., kterou se mění vyhláška č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků;
- související Nařízení Evropského parlamentu a rady Evropy

Stanoví hygienické požadavky na podmínky uvádění pokrmů do oběhu, podmínky značení pokrmů, základní podmínky pro přípravu a podávání pokrmů v rámci zdravotních a sociálních služeb, způsob stanovení kritických bodů a jejich evidence, postup při odběru a uchovávání vzorků vyrobených pokrmů a zásady osobní a provozní hygieny pro výkon činností epidemiologicky závažných.

Činnost epidemiologicky závažná - provozování stravovacích služeb (§19 zákona č. 258/2000 Sb.), výroba potravin, uvádění potravin do oběhu, výroba kosmetických prostředků, provozování úpraven vod, provozování holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry, kosmetických, masérských, regeneračních nebo rekondičních, provozování živnosti, při níž

je porušována integrita kůže, a provozování živnosti, ve které se používají k péči o tělo speciální přístroje (například solária, myostimulátory).

Stravovací zařízení jsou potravinářské prostory, které musí být udržovány v čistotě a v dobrém stavu.

Jejich uspořádání, vnější úprava, konstrukce, poloha a velikost potravinářských prostor musí:

- umožňovat odpovídající údržbu, čištění nebo dezinfekci, vylučovat nebo minimalizovat kontaminaci z ovzduší a poskytovat dostatečný pracovní prostor pro hygienické provedení všech postupů;
- být takové, aby se zabránilo hromadění nečistot, styku s toxickými materiály, odlučování částic do potravin a vytváření kondenzátu nebo nežádoucích plísní na površích;
- umožňovat správnou hygienickou praxi, včetně ochrany před kontaminací a zejména regulace škůdců;
- poskytovat, je-li to nezbytné, odpovídající kapacity s vhodnými teplotními podmínkami pro manipulaci s potravinami a pro jejich skladování při vhodných teplotách a s možností monitorovat, a je-li to nezbytné, zaznamenávat jejich teplotu.

K dispozici musí být dostatečný počet splachovacích záchodů připojených na účinný kanalizační systém. Záchody nesmí vést přímo do prostor, kde se manipuluje s potravinami.

K dispozici musí být dostatečný počet umyvadel na mytí rukou, vhodně rozmístěných a označených. Umyvadla na mytí rukou musí být vybavena přívodem teplé a studené tekoucí vody, prostředky na mytí rukou a hygienické osušení. Je-li to nezbytné, musí být zařízení na mytí potravin odděleno od zařízení na mytí rukou.

K dispozici musí být vhodné a dostatečné prostředky pro přirozené nebo nucené větrání. Nesmí docházet k tomu, aby proudění vzduchu při nuceném větrání směřovalo ze znečištěné oblasti do čisté. Ventilační systémy musí být konstruovány takovým způsobem, aby umožňovaly snadný přístup k filtrům a ostatním součástem vyžadujícím čištění nebo výměnu.

Sanitární zařízení musí být vybavena odpovídajícím přirozeným nebo nuceným větráním.

Potravinářské prostory musí mít náležité přírodní nebo umělé osvětlení.

Kanalizační zařízení musí odpovídat požadovanému účelu. Musí být navržena a konstruována takovým způsobem, aby nevzniklo riziko kontaminace. Pokud jsou kanalizační kanály zcela nebo částečně otevřené, musí být navrženy tak, aby bylo zajištěno, že odpad neteče ze znečištěné oblasti směrem k čisté oblasti nebo do ní, zejména u oblastí, kde se manipuluje s potravinami, které mohou představovat vysoké riziko pro konečného spotřebitele.

Vyžaduje-li to hygiena, musí být zajištěna vhodná příslušenství pro převlékání pracovníků/11

Čisticí a dezinfekční prostředky nesmí být skladovány v oblastech, ve kterých se manipuluje s potravinami.

24. Nội quy vệ sinh và nội quy nhà trọ

- 1/ Nội quy nhà trọ
- 2/ Nội quy vệ sinh
- 3/ Những yêu cầu vệ sinh cơ bản dành cho nhà trọ và nhà ăn

1/ Nội quy nhà trọ:

Nhà trọ có thể được hoạt động trên cơ sở nội quy nhà trọ đã được phê duyệt.

Nội quy phục vụ cho việc đảm bảo cho nhà trọ hoạt động theo đúng những điều kiện vệ sinh dành cho nhà trọ theo điều 55 đến 58 của bộ luật hiện hành số 258/2000 về bảo vệ sức khỏe cộng đồng. Nội quy (vận hành) nhà trọ do cơ quan bảo vệ sức khỏe cộng đồng phê duyệt, tức là do chi nhánh địa phương của các trạm vệ sinh dịch tễ tỉnh. Trong đơn xin phê duyệt cần có những điểm chính sau:

- số lượng phòng
- số lượng nhân công
- trang thiết bị cơ bản của phòng
- các dịch vụ phụ (ví dụ như nấu ăn, chăm sóc cơ thể, bể bơi, tắm hơi v.v.)
- dữ liệu nghiệm thu hoặc tái nghiệm thu (bản sao quyết định nghiệm thu)
- kết quả phân tích nước lần cuối (tại nguồn dùng với mục đích thương mại).

Nội dung của nội quy hoạt động nhà trọ phải có các bước cụ thể để đảm bảo những nghĩa vụ của người quản lý nhà trọ theo quy định pháp lý như sau:

- các nguyên tắc phòng trừ bệnh truyền nhiễm và các bệnh khác
- khử trùng trong nhà trọ
- khử trùng và sâu bọ
- các nguyên tắc để dọn vệ sinh nhà trọ: dọn dẹp thường xuyên, hàng ngày, dọn sau khi khách trả phòng – dọn theo tuần, tổng vệ sinh
- phương pháp thao tác với chăn màn: cất chăn màn sạch, cất chăn màn bẩn, thay ga và khăn trong phòng tắm
- quần áo lao động của nhân viên
- cung cấp nước uống
- cung cấp nước nóng
- các điều kiện vi khí hậu (thay đổi không khí, nhiều bụi bám, đọng hơi nước, điều hòa)
- công trình phụ cho nhân viên
- xử lý rác (phần lớn là rác phổ thông)
- nguyên tắc cơ bản xử lý rác thải (thùng rác trong kho chứa rác, đổ rác thải rắn, thao tác rác và cất giữ rác)
- các quy định khác liên quan tới nhà trọ cụ thể.

2/ Nội quy vệ sinh:

Nội quy vệ sinh về cơ bản là hướng dẫn về lau dọn thế nào, cái gì, bằng cái gì và với tần suất thế nào. Nhân viên phải được học nội quy, kể cả những khía cạnh liên quan ví dụ như bảo vệ và an toàn sức khỏe khi lao động. Phải ghi lại tất cả các đợt vệ sinh và tiến hành kiểm tra.

Vệ sinh là tập hợp của hàng loạt công việc làm giới hạn ô nhiễm, lây lan vi khuẩn và sâu bọ. Một trong số này là lau dọn – có nghĩa là làm sạch các vết bẩn, mỡ (có sử dụng thuốc tẩy) – và diệt khuẩn – là quá trình làm giảm số lượng vi khuẩn xuống ở mức độ an toàn (sử dụng thuốc diệt khuẩn hoặc nhiệt độ trên 70 độ C).

Quá trình vệ sinh gồm 6 bước cơ bản:

- lau trước
- lau chính
- xả nước
- khử trùng
- xả nước lần cuối
- sấy khô.

Lý do chính làm vệ sinh là:

- tẩy „thức ăn“ cho vi khuẩn và qua đây giảm mối nguy nhiễm khuẩn, hồng thối và có thực phẩm hoặc thức ăn bị hỏng
- tẩy „thức ăn“ cho các loại chuột
- tạo điều kiện cho bước diệt khuẩn tiếp theo
- giảm thiểu mối nguy nhiễm khuẩn bằng những đồ vật khác
- tẩy bẩn, mỡ, để môi trường sạch và an toàn
- cải thiện cảm giác chung của khách hàng
- đáp ứng các yêu cầu của luật pháp quy định.

3/ Những yêu cầu vệ sinh cơ bản dành cho nhà ăn:

các quy định pháp lý dưới đây:

- luật hiện hành số 258/2000 về bảo vệ sức khỏe cộng đồng và về sửa đổi một số luật có liên quan
- sắc lệnh số 602/2006 được sửa đổi theo sắc lệnh số 137/2004. Sắc lệnh này quy định các yêu cầu vệ sinh áp dụng cho nhà ăn và về các nguyên tắc vệ sinh cá nhân và hoạt động liên quan tới các bệnh dịch tễ nghiêm trọng
- sắc lệnh số 127/2008 được sửa đổi theo sắc lệnh số 113/2005. Sắc lệnh này quy định phương pháp đánh dấu thực phẩm và sản phẩm thuốc lá
- chỉ thị có liên quan của Nghị viện EU và Hội đồng châu Âu

Những quy định pháp lý nêu trên quy định những yêu cầu về điều kiện bán đồ ăn, điều kiện đánh dấu đồ ăn, các điều kiện cơ bản trong khâu chuẩn bị và giao đồ ăn trong khuôn khổ dịch vụ y tế và xã hội, phương pháp quy định điểm tới hạn và cách ghi chép lưu, bước làm khi lấy mẫu và giữ mẫu các món ăn và nguyên tắc vệ sinh cá nhân và hoạt động liên quan tới các bệnh dịch tễ nghiêm trọng.

Hoạt động liên quan tới các bệnh dịch tễ nghiêm trọng – cung cấp dịch vụ ăn uống (điều 19 của luật số 258/2000), sản xuất thực phẩm, bán thực phẩm, sản xuất mỹ phẩm, tẩy lọc và xử lý nước, cạo râu, cắt tóc, làm móng chân, móng tay, làm mỹ phẩm, mát xa, thư giãn, phục hồi chức năng, dưỡng sinh, công việc kinh doanh mà trong đó dễ bị hồng da, hoặc công việc kinh doanh có sử dụng dụng cụ đặc biệt chăm sóc cơ thể (ví dụ nhà tắm nắng, máy mát xa v.v.).

Cơ sở ăn uống là các cửa hàng thực phẩm phải được giữ vệ sinh sạch sẽ và ở trạng thái tốt.

Cách bố trí, sửa đổi, thiết kế, vị trí và diện tích cửa hàng thực phẩm phải:

- tạo điều kiện để có thể bảo dưỡng, lau dọn hoặc diệt khuẩn, loại trừ hoặc tối thiểu hóa ô nhiễm không khí và có diện tích nơi làm việc đủ rộng để có thể tiến hành được tất cả các bước làm vệ sinh;
- là nơi hạn chế việc tích tụ bẩn, dễ tiếp xúc với các chất độc, ngăn ngừa vi khuẩn thâm nhập vào thực phẩm hoặc bị mốc trên bề mặt;
- dễ để xử lý vệ sinh như phun thuốc, kể cả việc bảo vệ để tránh bị nhiễm độc, đặc biệt phải kiểm soát được côn trùng;
- nếu như cần thiết phải có đủ diện tích với điều kiện nhiệt độ phù hợp với thực phẩm, lưu giữ và dễ kiểm tra, và khi cần thiết phải ghi lại nhiệt độ.

Cần phải có đầy đủ số lượng nhà vệ sinh được nối vào hệ thống cống thải tốt. Nhà vệ sinh không được dẫn trực tiếp vào các phòng có chứa hàng thực phẩm.

Ngoài ra cần phải có đủ số lượng bồn rửa tay được lắp đặt phù hợp và có đánh dấu. Ở các bồn rửa tay phải có nước nóng và nước lạnh chảy, các phương tiện để rửa tay và sấy khô một cách có vệ sinh. Nếu cần thì nơi để rửa đồ thực phẩm phải được tách riêng khỏi nơi để rửa tay.

Cần phải có các phương tiện để thông khí tự nhiên và nhân tạo đầy đủ và phù hợp. Không được để cho dòng không khí nhân tạo hướng từ khu vực bẩn thổi vào khu vực sạch. Hệ thống quạt thông khí phải được thiết kế sao cho dễ vào được chỗ bộ lọc và tất cả các bộ phận khác cần phải lau rửa hoặc đổi.

Nhà vệ sinh phải được trang bị thông khí tự nhiên và nhân tạo đầy đủ và phù hợp.

Nơi chứa thực phẩm phải có đầy đủ ánh sáng tự nhiên hoặc nhân tạo.

Hệ thống cống thải phải đáp ứng được mục đích yêu cầu. Phải được thiết kế để tránh không xảy ra ô nhiễm. Trong trường hợp cống mở hoàn toàn hoặc mở một phần, phải được thiết kế để xác định được là rác thải không chảy từ phần bẩn đến phần sạch hoặc chảy vào phần sạch, đặc biệt là ở các khu vực có thực phẩm mà có thể sẽ là mối hiểm họa cho người tiêu dùng.

Nếu vệ sinh yêu cầu, phải có nơi phù hợp để nhân viên thay quần áo.

Các phương tiện để tẩy rửa, khử trùng không được phép cất ở nơi có thực phẩm.

Autoři

Sborník byl sestaven realizačním týmem projektu ve spolupráci s lektory, kteří v průběhu realizace projektu přednášky zajišťovali.

Poděkování

**GLE, o.p.s. – Mgr. Michaela Čapková a Ing. Tomáš Ryba
Jana Kváčová**

Použitá literatura

Úskalí (ne)zaměstnanosti cizinců v České republice. Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s. Praha 2011.

Překlad: Ing. Nguyen Viet Cuong

© Klub Hanoi, o. s., Praha 2014